

Hrvatski Glasnik

GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

GODINA XVI

Broj 173

TUZLA, TRAVANJ 2008.

Cijena 1 KM, 4 Kn

ISSN 1840-1260

Prijatelji KŠC

Pred vama je 173. broj vašega lista, a u ovoj godini je četvrti broj. Hrvatski Glasnik izlazi redovito – svaki mjesec. Od naših vrijednih suradnika dobili smo tekstove za dva broja, te nismo u mogućnosti sve objaviti, iako se ovaj broj tiska na 48 stranica.

U mjesecu travnju bilo je mnogo događanja, obilježavanja obljetnica, blagdana kod nas, u Hrvatskoj i Svijetu.

Posebno je značajan posjet predsjednika SAD George-a Busha Hrvatskoj. Oduševio je Hrvate i svojim porukama: *Budete li ugroženi SAD će biti uz vas! Nitko vam više neće oduzeti slobodu! Bog blagoslovio Hrvatsku.*

Papa Benedikt XVI. posjetio je Ameriku. Amerikanci su ga primili sa oduševljenjem. Značajne su njegove poruke ne samo za Ameriku, već i za cijeli Svijet.

U Tuzli su održane svečanosti u povodu obilježavanja 4. travnja 1992. – dana kada je donijeta odluka o pružanju otpora agresiji na Tuzlu i BiH.

Počelo je obilježavanje “Dani Radija Soli”, a prvi od sadržaja bio je Okrugli stol na temu: “Značaj Radio postaje Soli u medijskom prostoru Tuzlanske županije”, koji je održan 21. travnja. Sudionici Okruglog stola dali su značajan doprinos ovoj manifestaciji, te smatram da bi ta izlaganja trebalo na prikladan način objaviti.

Matica Hrvatska organizirala je 24. i 25. travnja Festival na kojem sudjeluju ugledni gosti Matice Hrvatske iz Osijeka, Pečuha i Subotice.

U Jasenovcu je, 20. travnja, održana komemoracija u povodu 63. obljetnice herojskog proboja posljednjih šeststotina logoraša iz jasenovačkog logora. Komemoracija se trebala provesti u dostojanstvenom odavanju počasti žrtvama, ali su neki govornici davali ocjene političkih stajališta i po običaju, koga napasti – Katoličku Crkvu. Komemoracija u Jasenovcu je završila zajedničkom molitvom predstavnika vjerskih zajednica, te polaganjem vijenaca uz Kameni cvijet.

Svaki zločin treba osuditi pa ma gdje se dogodio – u Jasenovcu, Bleiburgu ili na bilo kojem prostoru. VERITAS TEMPORA FILIA (Istina je kći vremena). Svima nam je poznata istina prošlog vremena. Gorka i nemilosrdna. Treba stalno podsjećati generacije na istinu. I kako sada nakon svega što se dogodilo, što su naši doživjeli i proživjeli u Drugom svjetskom ratu i u prošlom Domovinskom ratu, mržnju ukopati, a ljubav roditi?!

Činjenica da u BiH postoji dvanaest stranaka s hrvatskim predznakom, pokazatelj je hrvatske nesloge i razjedinjenosti. Toliki broj stranaka nema ni najbrojniji bošnjački narod. Danas se odluke donose bez predstavnika Hrvata, jer Hrvati nemaju ili imaju mali broj svojih predstavnika na svim razinama vlasti u Federaciji i u Republici Srpskoj. U interesu naroda, koji BiH doživljava kao svoju domovinu, čelnici stranaka s hrvatskim predznakom moraju se izdici iznad dnevno-političkih trvenja i političkim se sredstvima izboriti za hrvatsku jednakopravnost. Hrvati moraju biti ravnopravni s druga dva konstitutivna naroda u BiH. Ravnopravnost naroda u BiH jamstvo je njezina puta prema Europi i NATO-u. Ako se u BiH uspije riješiti skladan i harmoničan život civilizacija, onda to može poslužiti kao dobar model za Europu i cijeli Svijet.

Na Jurjevo, 23. travnja, usaglašena je svehrvatska koalicija u Republici Srpskoj: dva HDZ-a i HSS-NHI – zajednički nastupaju na općinskim izborima u listopadu ove godine. Konačni dogovor je postignut, te pozivaju i druge stranke koje žele pristupiti zajedničkoj koaliciji.

U travnju je bilo i mnogo drugih događanja, koja će čitatelji moći naći u ovom listu. **Franjevački samostan Tuzla i HKD Napredak Tuzla**, zajednički organiziraju u svibnju 2008:

– **Koncert Zagrebačkog folklornog ansambla** u utorak, 13. svibnja. Koncert će se održati u Bosanskome kulturnom centru u 19 sati. Zagrebački umjetnici izvesti će program sastavljen od najboljih koreografa hrvatskih autora i točke koje predstavljaju običaje Hrvata u BiH.

– **OKRUGLI STOL** na temu GRADOVRH – BAČ, održati će se 31. svibnja u 11 sati u amfiteatru Katoličkoga školskog centra “Sveti Franjo”.

Drugi dan (1. lipnja) služiti će se Sveta Misa na CRKVI[TU] u 11 sati. Nakon misnog slavlja održati će se smotra folklor.

Želim vam ugodno čitanje, uz pozdrave do idućeg svibanjskog broja.

J. M.

**Naslovnica: Prijatelji centra
Snimak: Ivica Kovačević**

GEORGE BUSH U HRVATSKOJ

**NAKON SASTANKA U VLADI, BUSH SE GRAĐANIMA OBRATIO
NA ZAGREBAČKOME MARKOVU TRGU. PORUČIO JE KAKO
SADA AMERIKA I NATO STOJE UZ HRVATSKU**

Hvala vam na gostoljubivosti vaše zemlje, napisao je američki predsjednik George W. Bush u Zlatnu knjigu u zgradi Vlade. Potom se s premijerom Ivom Sanaderom povukao na sastanak u Svečanu dvoranu. Na Sanaderovu izjavu da se nisu složili samo u svezi toga je li ljepša hrvatska ili obale država Maine i Kalifornije, Bush se grohotom nasmijao. „Nadam se da će predsjednik Bush i supruga Laura sljedeći put posjetiti našu obalu“, rekao je Sanader.

Bush i Sanader potom su se uputili za govornicu na Markovu trgu, gdje ih je toplim pljeskom i s američko-hrvatskim zastavicama dočekalo oko 3000 ljudi. „Dobro jutro!“, pozdravio ih je Bush na hrvatskom i zaradio glasan pljesak okupljenih građana. „Od sada, na svaku prijetnju, Amerika i NATO stat će uz vas! God bless Croatia“, zaključio je sa smiješkom predsjednik George Bush.

‘SLOBODU VAM NITKO VIŠE NE MOŽE ODUZETI’

Mašući okupljenima, George Bush i premijer Ivo Sanader stali su za govornicu na Markovu trgu. „Mnogi naši djedovi tražili su spas od nepravde u Americi. Upravo je ta Amerika pomogla da i mi ostvarimo naš san. Za tu slobodu su se borili branitelji u Domovinskom ratu, a njih 15.000 izgubilo je živote. Hrvatska se napokon vraća tamo gdje pripada. Hrvatska se vraća kući“, kazao je Sanader. Bushu se zahvalio i na engleskom.

U svom govoru Bush je naglasio da unatoč razdaljini od tisuća milja, Hrvatsku i Ameriku spaja vjera u Boga i njegov blagoslov slobode. „Svi oni koji se pitaju je li sloboda vrijedna toliko žrtava i boli trebali bi doći u Hrvatsku i vi im možete pokazati kako se za slobodu vrijedi boriti“, rekao je George Bush, što su okupljeni popratili pljeskom. Naglasio je da se raduje trenutku kad će Hrvatsku moći pozdraviti kao partnera u NATO-u.

Američki predsjednik George W. Bush stigao je u službeni posjet Hrvatskoj. Zrakoplov Air Force One kojim je iz Bukurešta sa samita NATO-a doputovao u pratnji supruge Laure i Američke državne tajnice Condoleeze Rice u zagrebačku je zračnu luku sletio u 14,55 sati.

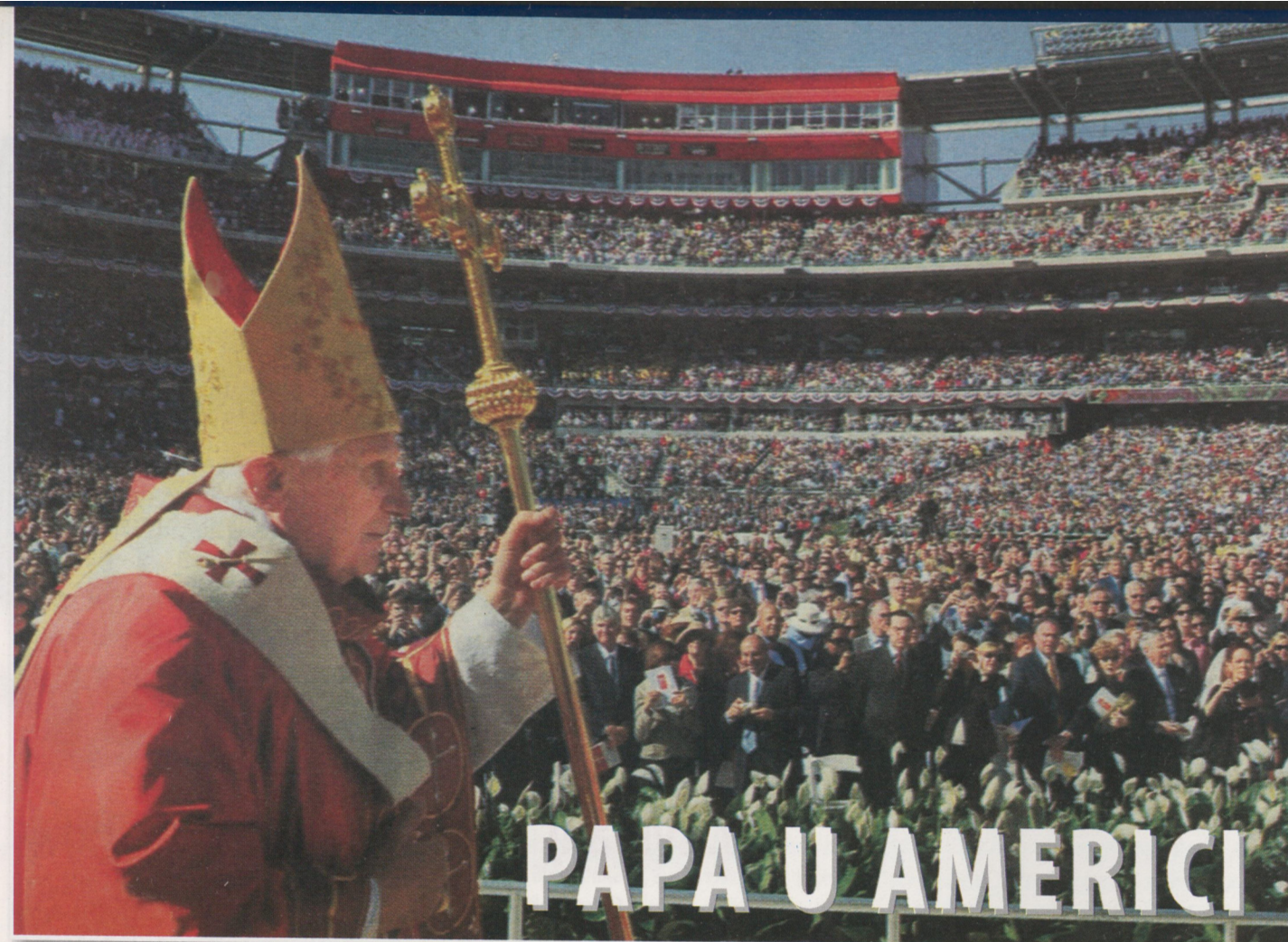
Buscha je pri izlasku iz zrakoplova dočekaо počasni vod Hrvatske vojske, a dobrodošlicu mu je prvi izrazio hrvatski ministar vanjskih poslova Gordan Jandroković. Američkoga predsjednika potom su pozdravili Saša Perković, savjetnik za nacionalnu sigurnost predsjednika Republike Hrvatske, Bianca Matković, državna tajnica za politička pitanja, Andrea Javor iz Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija te Robert Anthony Bradtke, veleposlanik Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj. Diljem grada postavljene su zastavice, oprane ulice, zasađeno cvijeće. Nakon svečanog dočeka na Pantovčaku, predsjednik **Stjepan Mesić** američkom kolegi priredio je svečanu večeru na koju su pozvani predstavnici političkog i javnog života. Bush se u Banskim dvorima sastao s premijerom Sanaderom, a potom se obratio javnosti na Trgu svetog Marka.

„Ako vašem narodu ubuduće zaprijeti bilo kakva opasnost, Amerika i NATO bit će uz vas. I nitko vam neće moći oduzeti slobodu“, obećao je Bush.

Osvrnuo se i na povijest crkve Svetog Marka. „Ova krasna crkva kroz stoljeća je bila svjedokom hladnih zima, okupacije, tiranije i rata, ali proljeće je ovamo konačno stiglo. Ovo je povijest za koju su se molili naraštaji Hrvata. To je razdoblje koje je predvidio papa Ivan Pavao II. kad je stigao na ovu zemlju, molio s vama i pozvao na kulturu mira. Danas, ovdje na trgu, pred ovom crkvom, možemo ponosno reći – te su molitve uslišane“, rekao je Bush i zaključio govor tradicionalnom porukom: **“God bless Croatia”**.

Uza zvuke tamburica ansambla Lado Bush i Sanader sišli su s pozornice među okupljene, a s američkim predsjednikom rukovala se nekolicina građana iz prvih redova.

Nakon ručka u vili Prekrižje, George Bush poletio je u 13.40 iz zračne luke Pleso. Nakon dvodnevnog boravka u Zagrebu, koji je u to vrijeme bio najsigurniji grad na svijetu, odletio je na susret s ruskim predsjednikom Vladimirom Putinom.

PAPA U AMERICI

**Predsjednik George Bush je osobno dočekaо papu Benedikta XVI.
na aerodromu kod Washingtona**

Tokom posjete SAD, koja je trajala šest dana, papa je održao Svete Mise na dva stadiona, javnu molitvu na “nultoj točki” u New Yorku, mjestu gdje su se poslije napada 11. rujna 2001. srušili tornjevi Svjetskog trgovačkog centra, održao govor pred Generalnom skupštinom UN, te imao brojne susrete i razgovore.

Svijetu je potrebno uvjerljivo svjedočenje naše nade u Krista – poziv je koji je papa Benedikt XVI. uputio Crkvi u Sjedinjenim Državama, a koji je odjeknuo kako na Svetoj Misi na stadionu u Washingtonu, tako i u govoru katoličkome sveučilišnom svijetu, održanome na Katoličkome sveučilištu. Treći susret, održan navečer, bio je susret s vjerskim predstavnicima židovskih, muslimanskih, budističkih, hinduskih i jainističkih zajednica. Popodne se pak, u kapeli u Nuncijaturi u Washingtonu, Sveti Otac susreo sa skupinom žrtava seksualnoga zlostavljanja od strane svećenika. Tijekom susreta koji je trajao dvadesetak minuta, skupina je molila zajedno sa Svetim Ocem, nakon čega je Papa saslušao njihove osobne priče i uputio im riječi ohrabrenja i nade, te zajamčio svoju molitvu u njihove nakane, za njihove obitelji i za sve žrtve seksualnoga zlostavljanja.

Na dva susreta s katoličkom zajednicom te zemlje – Misi na stadionu i susretu s akademskim svijetom, Sveti se Otac osvrnuo na srž pitanja koja ga muče u ovome povijesnom trenutku. Učinio je to tumačeći razloge svoje nade, i svoje naklonosti prema američkome narodu koja se rađa gledajući put kojim je prošlo više naraštaja Crkve u Americi. To su naraštaji koji su znali spojiti vrlo različite skupine doseljenika – iz Latinske Amerike, Azije, Srednjega istoka i Afrike,

čineći ih sjedinjenima u katoličkoj vjeri, iako su zadržali bogatu raznolikost. To su naraštaji koji su se znali pouzdati u Boga, u njegovu ljubav, i to u trenutku u kojemu su se suočavali s ogromnim izazovima izgradnje nove nacije na novim temeljima. Zbog toga je američki narod, narod nade – rekao je Sveti Otac. Ojačani tom nadom, Papa je pozvao sve da se suoče s novim izazovima koji nisu manje zahtjevni. Riječ je o izazovima društva u kojemu su sve veći znakovi otuđenja koje izaziva gnjev, nasilje, slabljenje osjećaja za moral, i u kojemu društveni odnosi postaju sve prostiji. Papa je tada još jednom, kao i tijekom susreta s biskupima, ponovno izrazio svoju žalost i žalost Crkve u Americi, zbog seksualnoga zlostavljanja maloljetnika. Pouzdajemo se u snagu Duha, da će nadahnuti na obraćenje, izliječiti svaku ranu, nadvladati svaku podjelu i potaknuti novi život i novu slobodu!

To je, međutim, najprije odgojna zadaća, i ona obuhvaća cijelu katoličku zajednicu – podsjetio je papa Benedikt XVI. na susretu s akademskim svijetom okupljenim na Katoličkome sveučilištu u Washingtonu. Ta je zadaća dio poslanja Crkve, a američka katolička zajednica joj je uvijek posvećivala pozornost te ostvarila bogatu mrežu vrlo uglednih odgovornih ustanova. Te ustanove trebaju sve više biti mjesto susreta sa živim Bogom, i mjesto na kojemu je moguće puno traženje istine, tog temelja moralnosti i ljudske etike – napomenuo je Sveti Otac te potaknuo da se ne napušta školski apostolat koji danas, kao i u prošlosti, skrbi o intelektualnim i materijalnim potrebama čitavih naraštaja doseljenika, pomažući im da se oslobode podređenosti te da se uključe u društvo.

Posljednji susret bio je s predstavnicima religijskih zajednica, u Kulturnome centru Ivan Pavao II. u Washingtonu. Ohrabrujem sve religijske zajednice u Americi da ustraju u suradnji te tako obogate javni život duhovnim vrednotama koje nadahnjuju vaše djelovanje u svijetu – rekao je Sveti Otac. Ako su, naime, Sjedinjene Države zemlja u kojoj su religija i sloboda duboko povezane, zadaća obrane vjerske slobode nije nikada potpuno dovršena. Štoviše – kako je istaknuo Papa – zajedničko svjedočanstvo da je u svakodnevnome životu moguće biti zajedno na poslu ili u školi, pomaže u svijesti da sjedinjeno društvo može proizići iz različitosti naroda. Jačanje uzajamnoga razumijevanja, način je opširnijega služenja društvu; ne izbjegavajući pritom odgovornost u razgovoru o našim razlikama, dok ujedinjujemo naša srca i razum u traženju mira – kazao je na koncu Sveti Otac.

Po svršetku međureligijskoga susreta Papa je pozdravio skupinu predstavnika židovske zajednice, kojima je predao poruku u prigodi Pesaha. Zbog naše-ga zajedničkog duhovnog naslijeđa, drago mi je povjeriti vam ovu poruku kao znak naše nade koja se temelji na Svemogućemu i Njegovu milosrđu – rekao je Sveti Otac. Iako na različite načine, kršćani i Židovi u Pashi dijele zajednički eshatološki obzor na kojemu se pruža stvarna mogućnost općega bratstva na putu pravednosti i mira. Stoga Sveti Otac, čestitajući Pesah, gleda i na stvarne mogućnosti za suradnju, u svrhu odgovora na žurne potrebne našega svijeta, i na patnju milijuna naše braće i sestara. Poruku je Sveti Otac završio poželjevši nadu u mir na Bliskome istoku i, posebice, u Svetoj zemlji. (kta/rv)

SJEĆANJE NA SLAVNU 115. BRIGADU HVO „ZRINSKI“

10. svibanj 1992. – 10. svibanj 2008.

U tuzlanskome kraju počeci priprema za obrambeni rat datiraju još od studenog 1991. godine. Tada je počelo djelovanje ŽIVINIČKIH SOKOLOVA u naselju Lug. Sokolovi su stasali od voda do bojne. Oni su jedan od korijena iz kojih je izrasla I 15. brigada HVO „Zrinski“. Sukob sa JNA na Sprečanskom mostu u Malinama, 27. travnja 1992, bio je početak oružanih borbi i otpora velikosrpskome agresoru.

115. brigada HVO „Zrinski“ bila je formirana i locirana na čitavom terenu Hrvatske zajednice Soli. Pokrivala je općine Banovići, Živinice, Lukavac i Tuzlu. Stasale su bojne i satnije.

Četiri bojne: **Pro patria, Frankopan, Herceg-Stjepan, Kralj Tomislav.** To su bile izuzetno jake cjeline, dobro uvježbane, dobro naoružane, dobro opremljene, koje su bila u stanju izvršiti svaki borbeni zadatak. Satnije: **Živinički sokolovi, Škorpion, Poskok, Prima** i dr. Ratovali su na Majevici, Bosanskoj Posavini i svuda gdje se ukazala potreba i na svim prostorima gdje je ratovao 2. korpusu Armije BiH. Bojovnici naših postrojbi borili su se hrabro za svoj dom, za svoje prijatelje, za zemlju pradjedova.

Driječica na Majevici koja je uspjela sačuvati samobitnost hrvatskog naroda ostala je enklava zahvaljujući hrabrosti naših vitezova. Vojnici odlaze na posavsku bojišnicu. Ne odstupaju, iako ih napada nadmoćniji neprijatelj.

Među najhrabrijim vojnicima valja spomenuti **Viktorina Jurića**, poznatijeg kao Paša, iz Driječice, živu legendu među hrvatskim borcima: bojnik u 204. vukovarskoj brigadi veterana, postao je zapovjednik bojne „Pro patria“. Zvali su ga „Vukovarac iz Driječice“, jednom je teže, sedam puta lakše ranjavan. Poslije Vukovara domoljublje ga je povuklo na rodnu Majevicu.

Hrvatski Glasnik pratio je ratni put 115. brigade HVO „Zrinski“ i ovom prigodom prenosimo iz objavljenih članaka slijedeće:

... Mi Hrvati sa ovih područja ne bježimo i nećemo bježati. Borit ćemo se sa svim snagama. Ovo što imamo i što su nam pradjedovi sačuvali ne možemo zaboraviti i tražiti druge krajolike, drugo sunce, drugi mjesec koje znamo nigdje na svijetu ne možemo naći.

Naše hrvatske zemlje na tuzlanskom području su svete zemlje, ne mogu se ostaviti niti zaboraviti, one se samo mogu braniti. Svete su zato što su burnom povije-

šću, fratarskom i punačkom krvlju natapane. Svete su i zato jer ih naši fratri svake godine blagoslivljaju za dobar rod...

(Drago PAVIĆ, 1. II. 1993.)

Hrvati se moraju aktivno uključiti u borbu protiv agresora. Konačna rješenja se, nažalost, još uvijek ne vide, i svaki od Hrvata je dužan dati svoj doprinos, s puškom u ruci ili drugačije, u borbi protiv agresora. Hrvatima bih naglasio značaj jedinstva između hrvatskoga i muslimanskoga naroda, koje ovdje stoljećima stoji na čvrstim nogama...

(Ivo ANDRIĆ-LUŽANSKI, 1. II. 1993.)

Bojne i bojovnici primaju priznanja, nagrade, odlikovanja. Obavljena je svečana prisega na obljetnicu (10. 05. 1992. – 10. 05. 1993.). Velika svečanost s mnogim uzvanicima govori i pohvale u vojarni „Husinska buna“. 16. svibnja 1992. godine obilježena je obljetnica tuzlanske motorizirane brigade. Toga dana je potpisana POVELJA o bratimljenju Brigade sa 115. brigadom HVO „Zrinski“.

Deseti svibnja 1992. ostat će u neizbrisivom sjećanju svih pripadnika 115. brigade HVO „Zrinski“. Svečani stroj, predaja svečane zastave, i ono gromko, PRISEŽEM, predstavljaju čin kojem sve vojske svijeta pridaju osobit značaj. Toga dana, svečano postrojena brigada, momaka i djevojaka, pokazala je spremnost u ustrajavanju na svom ratnom zadatku, u borbi za slobodu, za pravo postojanja na pradjedovskim ognjištima, zajedno sa svim drugima kojima je konačni cilj sloboda i zajedništvo.

Sjetimo se riječi u povodu svečane prisege zapovjednika gospodina Zvonka Jurića:

„Naša brigada nije puki instrument države niti sprovoditelj političkih projekata po mjeri pojedinaca političkih vrhuški. Mi smo svoji na svome, borimo se za najpravedniju stvar – svoj dom i prijatelje našeg doma, za goli opstanak u ratu koji nam je nametnut. Borimo se na naš način i pod našim oznakama. Naši motivi su

iskreni, naša borba je pravedna. Dom naš su naše majke i očevi, naše supruge i djeca, naš grunt i naši običaji, naši grobovi i bogomolje, naši susjedi i prijatelji, naš dom je Bosna i Hercegovina...“

U tekstu: Čuvamo zemlju pradjedova:

... Ja nemam namjeru nikamo otići, a svi bojovnici koje ja vodim ne žele i neće otići odavde. Dakle, o odlasku ne treba uopće razgovarati. Možemo samo govoriti o povratku. Ako vam kažem da u mojim postrojbama ima mnogo momaka koji su napustili dobro plaćena radna mjesta diljem zapadne Europe, a vratili su se braniti rodnu grudu, onda je to pravi pokazatelj koliko je nama stalo do ove rodne grude...

(Zvonko JURIĆ, 18. svibanj 1993.)

U našem Glasniku možemo pročitati pohvale najznačajnijih predstavnika vlasti i vojnih komandanata Armije BiH, II. Korpusa i drugih koje su tijekom 1993. godine dodijeljene o doprinosu hrvatskih brigada u obrani naše domovine.

U članku: „HRVATI TUZLE UČINILI SU SVE ZA MIR“, prof. dr. Sadudina Hodžića, predsjednika Vlade Okruga (2. lipanj 1993.) istaknuto je slijedeće:

... Svaka istina se može reći biranim riječima i umjerenim tonom, da se ne stvara netrpeljivost. Ljudi moraju živjeti, ako ne zajedno, onda jedni pored drugih u miru i razumijevanju...

Ginemo zajedno. Niču, na žalost, grobovi jedan do drugog. Odlazi mladost, i muslimanska i hrvatska. Za ovaj dio naše domovine, što se tu može više učiniti? Ipak, mnogi gledaju na ovaj naš suživot kao na čudo...

A onda, krajem 1993. godine dolazi naredba da 115. brigada HVO „Zrinski“ ne može više biti brigada HVO. Tako je 10. siječnja 1994. godine rasturena jedna slavna i opjevana brigada – 115. brigada HVO „Zrinski“.

Bojovnici odlaze u Armiju BiH, u 108. brigadu HVO, odlaze iz naše zemlje i nastanjuju se po svim državama gdje su ih htjeli primiti. S njima i poslije njih je otišlo mnogo ljudi, napuštajući svoj dom. Nove seobe. Vječne seobe hrvatskoga puka iz Bosne. Zašto? Da li je to bio strah od nesigurnosti ili nečija želja da odu, da nas bude sve manje. Tko je za to kriv? Kome je to bilo u interesu? Sada je kasno tražiti krivca, a nema ni svrhe. MIR JE TU.

Mi se, pak, trebamo sjećati svih poginulih i ranjenih u Bosanskoj Posavini, Majevici i drugim bojišnicama. Oni su žrtvovali sebe za obranu naših stoljetnih ognjišta i dali puni doprinos MIRU.

Poginuli bojovnici 115. brigade HVO „Zrinski“: Meho Alić, Milenko Andrić, Salih Atić, Ibri Bešić, Mufidin Bešić, Mato Božić, Blaško Brčina, Marko Brčina, Petar Brčina, Vlado Divković, Željko Divković, Mladen Đulabić, Božo Grgić, Hariz Gutić, Seid Hatunić, Ivica Ilić, Juro Jakić, Zdravko Josipović, Željko Josipović, Božo Kerošević, Blaško Kikić, Denis Kubinek, Marko Lučić, Goran Marković, Ivica Mišić, Mijo Mišić, Marko Mrkonjić, Matija Pavić, Šimo Pavić, Igor Pavić, Miroslav Pejić, Petar Pejić, Zoran Pejić, Mato Pjekunović, Ilija Perkić, Ivica Petrović, Zdenko Pranić, Zoran Samardžić, Mijo Stjepanović, Miroslav Stojak, Zoran Stojak, Ekrem Šahinović, Anto Tomić, Blaško Tomić, Niko Tomić, Ivica Topalović, Haris Umihanić, Tihomir Zečević, Hanifa Zejnilović.

Poginuli su na slijedećim bojišnicama: Bajić, Boće, Driječica, Donji Rahić, Donji Vukšić, Drenova, Gradačac, Gradina, Jagodnjak, Kip, Krš, Majevica, Njivice, Piperi, Požarika, Seona, Sluganovići, Ulice, Vitanovići, Živinice.

POČIVALI U MIRU!

115. brigada HVO „Zrinski“ imala je 64 teško ranjena i 60 oboljelih, dok je lakše ranjeno 137 bojovnika.

Ne možemo, niti smijemo zaboraviti obitelji poginulih, kao ni ranjene bojovnike 115. brigade HVO „Zrinski“. O njima treba skrbiti, jer njihov je doprinos miru neizmjeran.

Juraj NOVOSEL

TOPIĆ ZATRAŽIO OD PREDSTAVNIKA VLASTI REPUBLIKE HRVATSKE DA S BUSHOM RAZGOVARAJU I O BiH

Predsjednik HKD Napredak prof. dr. Franjo Topić je 3. travnja uputio pismo predsjedniku Republike Hrvatske Stjepanu Mesiću, predsjedniku Hrvatskog sabora Luki Bebiću i predsjedniku Vlade Republike Hrvatske dr. Ivi Sanaderu sljedećeg sadržaja:

Poštovana gospodo predsjednici,

Uzimam si slobodu da Vam se obratim i ovo pismo je s povodom. Ovih dana stiže u Zagreb uvaženi predsjednik Sjedinjenih Američkih Država gospodin George W. Bush. Znam da su agende dobro popunjene ali bi jedno pitanje, prema mom sudu, trebalo također naći mjesto u razgovorima na najvišoj razini, a to je pitanje Bosne i Hercegovine i njezinog uređenja.

Jedna od rijetkih stvari gdje se svi domaći i inozemni dužnosnici slažu u BiH jest da ovakva država nije funkcionalna i da je preskupa. Daytonska BiH je djelo velikih i domaćih sila, ali ipak prije svega djelo SAD-a i tadašnjeg njezinog opunomoćenika gosp. Richarda Holbrookea koji je i sam priznao kako nije očekivao da će daytonsko rješenje biti ovako loše funkcionalno.

Jasno je da domaći političari nemaju snage, a neki ni volje, da nešto ozbiljnije promjene u ovoj napačenoj zemlji. Po svemu sudeći nisu to u stanju ni ovdašnji međunarodni predstavnici. S obzirom na sve jedino su to u stanju učiniti Sjedinjene Američke Države, a rekao bih da SAD imaju stoga i najveću odgovornost. Hrvatska je supotpisnica Daytonskog sporazuma i stoga ima pravo, da ne kažem i obavezu, učiniti sve što može kako bi se stanje u BiH poboljšalo, čime će stanje biti bitno poboljšano i u Hrvatskoj i u cijeloj regiji.

Nije moje da ulazim u detalje, ali je jasno kako u BiH nije dovoljno samo redovno demokratsko uređenje već demokracija mora biti kombinirana. Kako dosadašnje funkcioniranje i sve druge okolnosti pokazuju, najbolji model je onaj Švicarske s nekim ovdašnjim specifičnostima. Nema pravog i dugotrajnog mira u regiji pa ni Europi bez stabilnog rješenja u BiH i zadovoljavajućeg za sve narode i građane.

Uvažena gospodo predsjednici, koristim priliku da kao predsjednik Hrvatskog kulturnog društva Napredak izrazim radost što Vam dolazi u posjet poštovani predsjednik američke velesile, te se nadam kako ćete s njim razgovarati i o ovoj temi.

Ujedno čestitam što je Hrvatska dobila pozivnicu za članstvo u NATO-u, što je dobra vijest i za BiH.

Uz izraze osobitog poštovanja,
Predsjednik prof. dr. Franjo Topić

Vanja Gavran

4. TRAVANJ 1992. – 4. TRAVANJ 2008.

ODRŽANA SVEČANA SJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA TUZLA

U povodu 4. travnja, dana kada su 1992. godine odbornici na Skupštini općine Tuzla jednoglasno odlučili pružiti organizirani otpor agresiji na grad i BiH, u Narodnom pozorištu Tuzla održana je Svečana sjednica Općinskog vijeća Tuzla.

Odluka koja je potvrdila kontinuitet tuzlanskog povijesnog pravila

Sjednicu je otvorio zamjenik predsjedavajuće Općinskog vijeća Tuzla, **Anto Pranić** koji je podsjetio na značaj ovoga datuma u povijesti Tuzle. "Četvrti travanj 1992. godine je jedan od najupečatljivijih dragulja u mozaiku tuzlanske povijesti. Ovaj datum je bio začetak uspješne obrane Tuzle od agresije na BiH i njezine građane. Upravo 4. travnja 1992. godine donesena je odluka o pružanju otpora agresiji na Tuzlu i BiH, odno-

Odbornici bili jednoglasni

Nazočnima se obratio i načelnik općine Tuzla, **Jasmin Imamović** koji je u vrijeme donošenja odluke o pružanju otpora bio tajnik Skupštine općine. On je pozdravio sve nazočne, nekadašnje i sadašnje vijećnike a posebno prvog zapovjednika Drugog korpusa, Željka Kneza i bivšeg gradonačelnika Selima Bešlića koji su također nazočili Svečanoj sjednici. I načelnik Imamović se prisjetio događaja iz vremena s početka 1992. godine i kazao da je Skupštinu općine činilo stotinu odbornika

Tekst i foto: Ankica S. Č.

koji su iako bili pripadnici devet nacionalnosti i dolazili iz osam političkih stranaka, u najdramatičnijem trenutku postigli potpuni konsenzus. "Bilo je određenih mimoilaženja, ali je ipak donesena jednoglasna odluka koja je prije svega zasnovana na Zakonu o općenarodnoj obrani. To je jedan dobar zakon koji sve ljude smatra jednakim i on je prije svega strog jer osim prava podrazumijeva i obveze. Dakle, prema tom zakonu, tko god se nađe na nekom položaju, ne poduzme li sve, a da ne zaštiti prava na život, imovinu i zdravlje građana, čini najteže moguće krivično djelo. Sad sam siguran da su se svi u BiH držali toga zakona, naša bi zemlja bila daleko bolje i kvalitetnije obranjena od agresije", kazao je načelnik Imamović te dodao da je tadašnje političko jedinstvo bilo ključno u obrani Tuzle.

Svečano otvoren trg i fontana ispred kina Centar

Svečanoj sjednici OV Tuzla prethodilo je polaganje vijenaca i cvijeća na spomen obilježjima na Slanoj banji te na spomen ploči ispred Radničkog univerziteta. U zabavnom dijelu Svečane sjednice nastupila je operna diva Dženana Huseinagić i tuzlanski sastav "So" poznati po obradi sevdalinki.

Nakon Svečane sjednice, upriličeno je svečano otvorenje trga i fontane ispred kina Centar, a u večernjim satima na tom istom trgu koji još uvijek nije dobio ime, održan je pop-rock koncert na kome su nastupili Amel Ćurić, Enver Lugavić – Kice, Live band, VIS Retro Tuzla, Irina & Storm i Deefence.

Svečana sjednica

sno odluka da se na zakonit način brani multietnička, demokratska i humanistička Tuzla koja će tijekom svih tih događanja u teškim vremenima postati simbolom zaštite ljudskih prava i sloboda. Stenogrami s dramatičnih predratnih sjednica Skupštine općine najbolje svjedoče o hrabroj političkoj borbi za neovisnost i slobodu BiH. O tome posebno svjedoče stenogrami s povijesne hitne sjednice 4. travnja 1992. godine na koju je prije svega bilo hrabro doći i u njoj sudjelovati. Za odluku su glasovali odbornici iz svih političkih stranaka uključujući i odbornike tadašnjeg SDS-a", kazao je Pranić te dodao da je ova odluka potvrdila kontinuitet tuzlanskog povijesnog pravila da je ovaj grad u svim teškim vremenima bio na strani slobode, humanizma, demokracije i antifašizma. U svezi s tim Pranić je podsjetio i da su 4. travnja počele intenzivne ukupne aktivnosti na podizanju i iznalaženju zakonitih i najracionalnijih rješenja za organiziranje obrambenih priprema od nadolazeće agresije.

Delegacija HDZ-a polaže cvijeće

IV. KONFERENCIJA GRADONAČELNIKA, NAČELNIKA I CIVILNOG DRUŠTVA

U Tuzli je od 25. do 27. ožujka održana IV konferencija načelnika, gradonačelnika i civilnog društva BiH pod nazivom „Lokalna samouprava i regionalna suradnja u BiH i europske integracije“. Organizator konferencije je Općina Tuzla u suradnji s Međunarodnim centrom za mir i Kongresom lokalnih i regionalnih vlasti vijeća Europe.

Konferencija je radila u okviru plenarnih sjednica u tri radne grupe na kojima je razmatrano nekoliko pitanja. Prvo pitanje je analiza dosadašnjeg iskustva općina i gradova u implementiranju Europske povelje o lokalnoj samoupravi, kao i ostvarivanje svih zakona koji se odnose na položaj i ulogu općina i gradova u BiH. Drugo pitanje su europske integracije BiH i uloga općina i gradova u procesu pridruživanja BiH Europskoj uniji. Treće pitanje je uloga civilnog društva u daljoj afirmaciji načelnika i gradonačelnika i njihovog vođenja grada na temelju interesa građanki i građana koji žive u određenim lokalnim zajednicama, a posebno u oblasti procesa ekonomskog, socijalnog, ekološkog, političkog i kulturnog razvoja općina i gradova, povratka i ostvarivanja jednakih prava svih stanovnika na ravnopravne uvjete života i rada i sve vrste zaštite ljudskih prava i sloboda i potpune sigurnosti stanovništva. U okviru te tri teme razmotrena su pitanja postojećih lokalnih, regionalnih, entitetskih i državnih strategija srednjoročnog i dugoročnog razvoja mjesta, općina i gradova u ovim strategijama, zatim ostvarivanje izvornih prihoda i politike financiranja razvoja i potreba građana u općinama i gradovima kao međugradska i međunarodna suradnja s kapitalnim ekonomskim i socijalnim programima. Razmotreno je i pitanje pristupa i načina korištenja europskih fondova za razvoj gradova i regija. Rezime rada radnih grupa bit će napravljen naknadno te će biti upućen na adrese svih sudionika.

Na konferenciji je konstatirano da je u ime decentralizacije BiH izvršena centralizacija od strane županija i entiteta. Kako je kazao načelnik Općine Tuzla, Jasmin Imamović, iako su općine i gradovi najefikasnija razina vlasti u Federaciji BiH, oni su uskraćeni kroz raspodjelu javnih prihoda, ali i kroz neke entitetske zakone. „Jednakost svih gradova i općina BiH ogleda se u tome da treba povećati nadležnosti i sredstva lokalnim zajednicama kako bi se tom temelju BiH puno

nulo u jedra. Na to su entitetske i državne vlasti obavezane ratifikacijom Europske povelje o lokalnoj samoupravi koja to nalaže. Mi vidimo izlaz tom pokušaju centralizacije od strane županija i entiteta u državnom Zakonu o osnovama lokalne samouprave i u postavljanju lokalne samouprave kroz reformu ustava u Ustav BiH. Tada bi Ustav BiH i državni zakon šttili lokalne zajednice od eventualne centralizacije koju bi vršili entiteti i županije.“

Međunarodni centar za mir već punu deceniju zajedno s gradonačelnicima i načelnicima općina i vijećem Europe organizira konferencije i radne stolove posvećene demokraciji društva u BiH, zemlji koja je dva puta potpisala povelju lokalne samouprave. „U tom smislu smo na različitim razinama utjecali na dijalog civilnog društva i lokalnih vlasti, naravno, uz potpuno prisustvo županijskih, entitetskih, državnih vlasti, EZ, EU i Vijeća Europe“, kazao je Ibrahim Spahić, direktor Međunarodnog centra za mir Sarajevo, te dodao da je ova konferencija značajna po tome što je osigurala kontinuitet dijaloga između civilnog društva i lokalnih vlasti pri tom fokusirajući se na tri pitanja: „Prvo pitanje je odluka da se razgovara o euroregionalizaciji BiH, o velikim regijama kao što su Jadran, Dunav, Sava i naravno regionalizaciju BiH koja omogućava pristup fondovima EU i stvara uvjete za brzi ekonomski razvoj naše zemlje. Drugo pitanje odnosi se na stavljanje u fokus strukturiranja BH društva i nevladinog sektora na nov način, u partnerstvu s privatnim, javnim kapitalom i socijalnom odgovornošću lokalnih zajednica za

razvoj i ostvarivanje potreba građana. Treće pitanje odnosi se na pristupnosti europskih fondova što prije svega podrazumijeva djelovanje Direkcije za europske integracije i Direkcije za ekonomsko planiranje u BiH, jer smo zemlja koja je trenutačno u vakuumu, bez dugoročnog plana razvoja, zemlja u kojoj ni lokalne ni državne ni entitetske vlasti nemaju koherentnu razvojnu politiku nego ekonomsku i socijalnu.“

Darija Ramljak, pomoćnica direktora Direkcije za europske integracije BiH je istakla da se većina reformskih procesa događa na državnoj razini, no da pažnju treba posvećivati lokalnoj zajednici. „Ako pogledamo narednu fazu u kojoj će se BiH naći kada postane kandidat za članstvo u EU, onda ćemo jasno vidjeti da ta faza podrazumijeva bolji i veći fokus na lokalnim sredinama. Tada će većina sredstava iz fondova krenuti u lokalnu zajednicu. S tim u svezi značajno je istaknuti da se ove godine po prvi put otvorio značajniji fond za civilno društvo za čiji je razvoj predviđeno oko 3,5 milijuna eura. Znači, pravi se jedna sprega između zakonodavnog procesa i suradnje s civilnim društvom što je zapravo i cilj ovoga projekta.“

Konferenciji je bio nazočan i Ulrich Bohner, generalni tajnik Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Europe koji je kazao da predstavnici civilnog društva imaju veliku ulogu u radu Vijeća Europe. „Ove principe Vijeće Europe zagovara već 60 godina. Lokalna demokracija se ne smije zaboravljati, ona se razvija preko lokalnog društva no bitno je imati državni okvir kako bi razvoj lokalne demokracije bio zaštićen“ – kazao je Bohner te dodao da se rješavanju problema u zemlji pristupa s najniže razine. To je način kako njihovo rješenje vidi Europska povelja o ljudskim pravima i to su načini koji se žele ovdje implementirati. Također je istaknuto da je za dobro funkcioniranje lokalne vlasti potrebno imati dobro obučeni kadar koji je izoliran od političkih struja, te da veliku ulogu u razvoju lokalnog života moraju imati mladi ljudi. Istaknut je i značaj prekogranične suradnje, te razvoja sela kao preduvjeta za razvoj urbanih središta. S tim u svezi naglašena je i bitnost sudjelovanja lokalnih zajednica u izradi strategije razvoja BiH i uloge lokalnih zajednica u formuliranju politike upošljavanja, socijalne politike, obrazovanja, zdravstva, kulture, športa, zaštite životne sredine.

Ankica Stjepić-Čosić

PREMIJER MUJIĆ UPRILIČIO PRIJEM ZA INOVATORE

U ponedjeljak, 14. travnja premijer Tuzlanske županije mr. Enes Mujić primio je izaslanstvo Udruženja inovatora TŽ. Povod su posljednji uspjesi inovatora, članova ovog Udruženja na međunarodnoj sceni.

Udruženje inovatora djeluje već 50 godina na našim prostorima. Kako je kazao predsjednik županijskog i dopredsjednik federalnog Udruženja inovatora **Kemal Mujkić**, bez pomoći institucija vlasti ovakvo udruženje ne bi moglo uopće djelovati kao ni predstavljati inovacije te se u tom smislu i zahvalio premijeru Mujiću i Vladi TŽ koja je uvijek imala sluha za ovo Udruženje. „Nedavno smo obilježili 50 godina od našega osnivanja. Upriličili smo Osnivačku skupštinu i izabrali novo rukovodstvo. Pred novim rukovodstvom nalaze se značajni zadaci kako u pomoći realizacije i inventivnih prijedloga tako i ideja pojedinih pronalazača, te stvaranja uvjeta za što efikasnije i konkretnije djelovanje udruženja inovatora u TŽ, počevši od prostornog do materijalnog statusa članova Udruženja“. Kako su istakli članovi, Udruženje je do sada ostvarilo zapažene rezultate. Pokazatelj toga su i brojne izložbe u cijelom svijetu na kojima su sudjelovali inovatori iz TŽ, ali i prezentacije na našim prostorima na kojima se može pogledati mnoštvo inventivnih prijedloga od kojih se vrlo brzo stvaraju i mala gospodarska poduzeća. „To je najbolji način da se inovacije i same zaštite, odnosno plasiraju na tržište“, kazao je Mujkić.

Premijer Tuzlanske županije **Enes Mujić** uputio je čestitke Udruženju inovatora na ovom vrlo značajnom jubileju te dodao da je rijetkost da danas postoji neko udruženje koje djeluje ovako dugi niz godina. „To je vrlo značajno Udruženje koje i izvan naše županije posvećuje određenu pažnju promociji našeg kraja. Očigledno da je potrebno na kvalitetniji način riješiti financiranje i opstanak jednog ovakvog Udruženja“, kazao je premijer Mujić te dodao da je budućnost Tuzlanske županije i razvoja svih industrijskih grana između ostalog i u idejama. „Mislim da je ispravna težnja za korištenjem vlastitih ideja i zato su nam potrebni inovatori svih mogućih zanimanja, ali i oni koji imaju sklonosti ka određenim vrstama inovatorstva. Stoga će Vlada TŽ u budućnosti sagledati mogućnosti kako bi pomogla ovom udruženju u osiguranju boljih uvjeta rada.“

Inovatori su iznijeli i prijedlog da za vrijeme sajмова i izložbi na određeni način predstavljaju i Vladu TŽ što je kao dobru ideju prihvatio i premijer Mujić. „To je jako dobra ideja, naročito kada su ti sajmovi izvan granica BiH. U narednim mjesecima će se jedan takav sajam održati u Osijeku. Vlada je pomogla da ovo Udruženje sudjeluje na tom sajmu i uz predstavljanje svojih inovacija, promocija mogućnosti TŽ se čini kao nešto idealno“, kazao je premijer Mujić te dodao da osim predstavljanja, od posebnog značaja su i odlični rezultati koje na međunarodnim izložbama postižu inovatori iz TŽ. „Nedavno je jedan naš inovator ponovno dobio prestižnu nagradu za inovaciju. Inovacije su ono po čemu smo oduvijek bili prepoznatljivi i evo to je i način na koji i danas bismo vrlo dobro predstavljani u svijetu“, zaključio je Mujić.

Ankica Stjepić-Čosić

Delegacija mađarskog grada Pečuha u posjeti Tuzli

Gradonačelnik mađarskog grada Pečuha **Peter Tasnadi** zajedno sa svojom delegacijom posjetio je u subotu 12. travnja Tuzlu. Tom prigodom razgovarao je s gradonačelnikom **Jasminom Imamovićem** o uzajamnoj suradnji. Gradonačelnik Tasnadi obećao je da će pomoći Tuzli u intenziviranju ulaska BiH u EU. „Mi smo prijateljski gradovi i to prijateljstvo sigurno treba produbljivati. Već imamo dogovor o zajedničkom programu o zajedničkom kulturnom programu, jer će Pečuh biti glavni europski grad kulture 2010. godine. Pripremit ćemo naš zajednički kulturni plan za 2009, 2010. i 2011. godinu.“ Kazao je tuzlanski gradonačelnik **Jasmin Imamović**. Još u jesen prošle godine govorilo se o produbljivanju gospodarske suradnje, nastavku potpore suradnje između Univerziteta i nastavku regionalne suradnje. Posjetom delegacije Pečuha ozvaničena je prijateljska suradnja o svim aktualnim pitanjima. „Vrlo sam sretan što smo u veoma kratkom vremenskom razdoblju došli u prijateljsku posjetu našoj Tuzli. Za Pečuh Tuzla je najvažniji bratski grad i mi u Pečuhu znamo koliko je ovaj grad propatio i kakvu je povijest imao nedavno. Naravno da cijenimo sve ono što su građani Tuzle tada napravili kako bi je obranili. Izuzetno nam je važno da kada Pečuh bude 2010. godine europska prijestolnica kulture da će Tuzla biti naš najvažniji partner i da će se moći predstaviti sa svim svojim kapacitetima“, kazao je gradonačelnik Pečuha **Tasnadi**. Zaključeno je da je vrlo važno da se suradnja i dalje što više intenzivira i da poboljša mogućnosti koje već postoje. Gradonačelnik **Imamović** je naglasio koliko je važna euroregionalna suradnja Dunav - Sava - Drava. Suradnje gradova poput Pečuha i Tuzle veoma su važne i za same integracijske procese BiH prema EU. „Želim istaknuti da ću kao gradonačelnik Pečuha učiniti sve da se ta suradnja poboljša i da se ubrzaju procesi i da pomognemo našim prijateljima u regiji i u Tuzli da se što prije uključe u europske procese. Kao što je **Imamović** rekao sve dogovore koje napravimo tijekom naše posjete Tuzli mi ćemo ih ozvaničiti, odnosno ratificirati prilikom uzvratne posjete u jesen kada gradonačelnik **Imamović** dođe na potpisivanje sporazuma u Pečuh“, kazao je **Tasnadi**. Podsjećanja radi, Tuzla i Pečuh počeli su intenzivnije surađivati još 1998. godine, kada su zajedno s gradom Osijek te pripadajućim županijama i gospodarskim komorama, osnovali Euroregionalnu suradnju Dunav - Drava - Sava, nakon čega je uslijedilo potpisivanje Sporazuma o bratimljenju 1999. godine. Euroregionalna suradnja Dunav - Drava - Sava se u međuvremenu proširila na još nekoliko pograničnih regija BiH, Hrvatske i Mađarske, kao i nekoliko desetina općina ovih područja. Najintenzivnija suradnja Pečuha i Tuzle je u oblastima športa, kulture, umjetnosti i razmjeni iskustava lokalnih uprava. Treba svakako naglasiti da je i zvanična potpora Tuzle kod odgovarajućih tijela EU, doprinijela da grad Pečuh dobije ovaj prestižni projekt. Aktualna je i priprema zajedničkog projekta za fondove EU, u partnerstvu s gradom Bolognom i partnerima iz drugih zemalja. Tijekom posjete razgovaralo se i o mogućnostima poslovnih zona Tuzle i Pečuha. Ipak zanimljivo je kako pored brojnih predstavnika uglednih tuzlanskih institucija se nije našao HKD Napredak Tuzla koji je zapravo začetnik uspostavljanja odnosa između Tuzle i Pečuha.

Maja Nikolić

URUČENA ZASLUŽENA PRIZNANJA GENERALNOM KONZULU REPUBLIKE HRVATSKE I KONZULATU REPUBLIKE HRVATSKE U TUZLI

Skupština Hrvatskog kulturnog društva „Napredak“ podružnica Lukavac, dodijelila je zaslužno priznanje **ZAHVALNICU** generalnom konzulu Republike Hrvatske u Tuzli g. mr. sc. Josipu Jurasu za iskazanu nemjerljivu potporu u radu ovog Društva i stvaranju materijalnih uvjeta za uspješno djelovanje ove podružnice.

Imenovanjem generalnog konzula Republike Hrvatske u Tuzli g. mr. sc. Josipa Jurasu zamjetna je iznimna osobna angažiranost na pružanju potpore Društvu kao i osoblja Konzulata Republike Hrvatske u Tuzli, u cijelosti. Stoga je Skupština ovog Društva priznanje **ZAHVALNICA** dodijelilo i samom Konzulatu.

Zahvalnice su uručene generalnom konzulu Republike Hrvatske g. mr. sc. Josipu Jurasu u prostorijama Konzulata u Tuzli, a iste je uručio, u ime Uprave ove Podružnice, predsjednik **Dragan Tomić** dipl. ing. Rudarstva.

Dragan TOMIĆ

ZAVRŠEN VI. NAPRETKOV USKRŠNJI ŠAHOVSKI TURNIR

U subotu je u prostorijama Gradačkog sajma u organizaciji HKD „Napredak“ Gradačac završen VI. međunarodni napretkov uskršnji turnir u šahu. Na turniru je sudjelovalo ukupno 99 šahista iz Kanade, Švicarske, Srbije, Hrvatske i Bosne i Herce-

Nagradni fond iznosio je 3.300 konvertibilnih maraka. Podijeljene su i posebne nagrade za najuspješnije šahistice i najuspješnije domaće igrače: 100 KM za prvo i 50 KM za drugo mjesto.

Prvo mjesto na turniru sa 7,5 bodova osvojio je internacionalni majstor, **Danilo Milanović** iz Srbije. Drugo mjesto osvojio je šahista iz BiH, inter-majstor **Dalibor Stojanović**, a treće **Miodrag Savić**, inter-majstor iz Srbije.

Turniru je prisustvovao i veleposlanik Republike Hrvatske dr. Josip Vrbošić, kao i Tomislav Dubravac, predstavnik HKD „Napredak“ Zagreb. Veleposlanik Vrbošić je zajedno s načelnikom **Mustafićem** otvorio turnir simboličnim povlačenjem prvog poteza.

„Ovim događajem potvrđuje se veličina šahovskog slogana i lozinke ‘Gens una sumus’ (jedan smo rod). Šah je plemenita igra, borba koja nije samo rekreacija i životno opuštanje, on nam pomaže da u mnogim važnim životnim zadacima na kraju pobijedimo. Život nas uči da kroz toleranciju, sporazumijevanje, dijalog zajedništvo i solidarnost ostvarujemo ‘remi’, to jest dogovor koji nam je svima potreban“, kazao je predsjednik HKD „Napredak“, vlč. **Miroslav Agostini**.

Tekst i foto: Emir Harčin

Udruženje građana slovenačkog podrijetla Tuzla

Likovni pogled na svijet – je portret U glavnoj zgradi NLB Tuzlanske banke otvorena je sedma izložba slika likovne sekcije Udruženja građana slovenačkog podrijetla Tuzla pod nazivom „Likovni pogled na svijet – je portret“. Na temu portret Franca Prešerna likovnoj publici predstavilo se trinaest likovnih stvaratelja koji su, kako je rečeno, osjetili potrebu da nakon zadanih tema „Koli“ i „Leptir“ iskažu svoj umjetnički izraz i u portretu. Izložba je realizirana u više likovnih tehnika: crtež-olovka, akvarel, ulje i akril na platnu.

„Zadovoljstvo nam je što ponovno imamo priliku ugostiti naše prijatelje iz Udruženja građana slovenačkog podrijetla Tuzla. U prostorijama naše banke ovo je treća izložba udruženja koje okuplja talentirane i kreativne zaljubljenike umjetnosti različitih starosnih dobi. Raduje nas činjenica da smo postali prepoznatljivi ne samo kao jedna respektabilna financijska institucija, već i aktivan član društvene zajednice u kojoj kao banka djelujemo. Nastojat ćemo da i u buduću u skladu s vlastitim mogućnostima pružimo podršku ovakvim projektima i damo mali doprinos afirmaciji različitih kulturnih i društvenih vrijednosti, koje se njeguju u našoj zemlji“, rekao je između ostalog, direktor Banke **Almir Šahinpašić**, otvarajući izložbu.

Izložbu su uveličali i članovi mješovitog zbora „Iuventus Salinarum“, **Damir Dajanović**, **Gordan Isabegović** i **Nina Zupan**.

Likovna sekcija Udruženja građana slovenačkog podrijetla Tuzla djeluje pod rukovodstvom gospodina **Vlatka Zimmera**.

A. D. S.

ODRŽANA SVEČANOST DODJELA NAPRETKOVIH STIPENDIJA

U Napretkovom klubu Lira u Sarajevu 4. travnja je održana svečanost dodjele Napretkovih stipendija za akademsku 2007/2008. godinu

Na svečanosti je nazočio i predsjednik Napretka prof. dr. Franjo Topić koji je, pozdravivši nazočne studente, kazao kako svima koji su dobili Napretkovu stipendiju to treba biti čast, jer su mnoge poznate osobe kao Andrić, Prelog, Šop, Mujezinović bili Napretkovi stipendisti. Naglasio je kako trebaju studirati tj. raditi na sebi jer bez rada nema uspjeha te da je talent samo predispozicija, ali nikako dovoljan čimbenik za uspjeh.

Ove godine Središnja je uprava dodijelila 96 stipendija, tj. 74 stipendije u visini od 1.000 KM i 22 potpore u visini od 500 KM. Ukupno ove godine za stipendije Napredak odvađa 85.000 KM.

Najveći broj studenata, njih 84, je iz Bosne i Hercegovine, a iz Hrvatske i drugih zemalja njih 12. Po mjestu prebivališta brojke su sljedeće: Sarajevo – 18, Mostar – 6, Posušje – 5, Čapljina – 5, Busovača – 4, Vitez – 4, Ljubuški – 4, Novi Travnik – 4, Jajce – 4, Žepče – 4, Tuzla – 3, Breza – 3, Stolac – 3, Bugojno – 3, Tomislavgrad – 2, Kiseljak – 2, Bihać – 2, Kreševo – 1, Špionica – 1, Prozor/Rama – 1, Zavidovići – 1, Zenica – 1, Kakanj – 1, Nova Bila – 1, Uskoplje – 1. Što se tiče Hrvatske stanje je sljedeće: Split – 3, Samobor – 1, Bregana – 1, Topusko – 1, Varaždin – 1, Sinj – 1, Opuzen – 1, Zagreb – 1, Kutina – 1.

Ukupno 70 studenata studira u BiH, a 26 u Hrvatskoj. Najviše je stipendista koji studiraju na glazbenim akademijama, njih 14.

Kada gledamo godine studija onda je stanje sljedeće: 20 studenata je na prvoj godini studija, 20 na drugoj, 27 na trećoj, 25 na četvrtoj, dva na petoj i dva apsolvanta.

Veliki je broj sponzora koji su i koji će osigurati sredstva za ovogodišnje stipendije, a svakako treba spomenuti i podružnice u New Yorku, Vancouveru i Ludwigsburgu koje su za ovu godinu osigurale oko 8 000 KM. Također dio sredstva osigurava se Božićnim i Uskrsnim koncertima u Sarajevu i koncertom Zagrebačke filharmonije u Zagrebu.

Pored Središnje uprave i jedan broj podružnica kao one u Beču, Dubrovniku, Mostaru, Varaždinu, Tuzli itd. daju stipendije.

Studentima koji danas iz opravdanih razloga nisu mogli nazočiti na potpisivanju ugovora, ugovori će biti dostavljeni naknadno.

Vanja Gavran

PREDsjedNIK NAPRETKA ČESTITAO PESAH

Predsjednik Hrvatskog kulturnog društva „Napredak“ prof. dr. Franjo Topić čestitao je 19. travnja svim vjernicima židovske vjeroispovijesti u Bosni i Hercegovini njihov najveći blagdan Pesah.

U ime Središnje uprave Hrvatskog kulturnog društva Napredak i u svoje osobno ime svim vjernicima židovske vjeroispovijesti u Bosni i Hercegovini želim obilježiti radosti i nade povodom blagdana Pesaha. Jer Pesah je dan nade, radosti i vjere u Boga, kada je Izraelski narod moćnim Božjim zahvatom izbačen iz egipatskog ropstva.

Ovaj blagdan na poseban način povezuje sve Židove, ali ujedno povezuje i sve ljude. Neka Pesah, kao i svi drugi blagdani u našoj zemlji, bude znak mira, tolerancije i suživota.

Frano Milić

PREDSTAVLJENA KNJIGA HPD “BJELAŠNICA 1923” SARAJEVO, AUTORA TOMISLAVA BATINIĆA

16. travnja 2008. godine je u Kamernom teatru u 18,00 sati predstavljena monografija HPD “Bjelašnica 1923” Sarajevo, autora Tomislava Batinića. Na predstavljanju su nazočili mnogi predstavnici planinarskih društava: HPD “Prednj 1933” Mostar, HPD “Bitonja” Kreševo, PD “Paklarske stijene” Travnik, PD “Orlova stina” Tomislavgrad, kao i predstavnici pojedinih planinarskih društava iz Sarajeva.

Knjigu su predstavili: prof. dr. Franjo Božur, profesor na univerzitetu u Sarajevu, koji je između ostalog kazao kako je knjiga HPD “Bjelašnica 1923” dragocjen materijal s obzirom na nedostatak ovakve vrste publicistike u našoj zemlji. Također je istakao kako autor realno osvjetljava djelovanje društva koje je bilo aktivno još prije II. svjetskog rata. Zatim, knjigu je također predstavio dipl. oec. Drago Bozja, planinarski veteran i do prošle godine predsjednik HPD Bjelašnica 1923, koji je dao analizu djelovanja društva, posebno u vrijeme prije II. svjetskog rata, zatim je govorio o prvom planinarskom domu koje je izgradilo HPD Bjelašnica još 1939. godine.

Pismenim putem se nazočnima obratio i počasni član HPD “Bjelašnica 1923” nadbiskup vrhbosanski Vinko kardinal Puljić te rekao: “Kao počasni član društva želim s Vama podijeliti radost ovih obljetnica, te najiskrenije čestitam. Također, čestitam gospodinu Batiniću na pripremljenoj knjizi koja će se predstaviti. Neka ta knjiga govori budućim pokoljenjima život i rad naše prošlosti i sadašnjosti.”

Na kraju se obratio i sam autor zahvalivši svima koji su sudjelovali u pripremanju knjige. Na poseban način autor je zahvalio nakladniku HKD Napredak te Gradskom muzeju Samobor u kojem je nađena većina materijala za knjigu.

Frano Milić, dipl. teolog

Ima konkretnih postupaka koje je uvijek pogrešno izabrati, jer je njihov izbor nered volje, tj. Moralno zlo. Nije dopušteno činiti zlo, da od toga nastane dobro.

**Iz Katekizma katoličke crkve
br. 1761.**

Susret čelnika HDZ-a u BiH,
dr. Dragana Čovića i dr. Bože Ljubića

HRVATI NE TRAŽE PODJELE, NEGO JEDNAKOPRAVNOST

Mi jedino očekujemo jačanje BiH i njezinih institucija, a to se jedno može ostvariti u ustavnoj reformi

Čelnici dvaju HDZ-a u BiH, dr. Dragan Čović i dr. Božo Ljubić, bili su nemalo iznenađeni kada su ih novinari zatekli s mikrofonom nakon susreta 21. travnja, za koji se tek nagađala lokacija održavanja. Čović i Ljubić ‘izvukli’ su se izvan grada, a nakon susreta potvrdili su da se razgovaralo u funkcioniranju vlasti na svim razinama, od političke do zakonodavne i izvršne.

dr. Dragan Čović i dr. Božo Ljubić

O strategiji – šute

Iako su obojica predsjednika naglasila kako su spremni na suradnju, nisu bili spremni dodatno elaborirati što su dodirne točke dviju stranaka te na čemu će graditi strategiju buduće suradnje. Također, obojica predsjednika ranije su jasno poručili spremnost zajedničkog nastupa na predstojećim općinskim izborima, no jučer nisu bili jasni hoće li dvije stranke imati zajedničke liste ili pak zajedničke kandidate za načelnike, čime bi značajno smanjili mogućnost daljnjih podjela i otvaranja stranačkih ratova na nižim razinama. Komentirajući nedavne istupe američkih dužnosnika, posrednika za Balkan, ali i veleposlanika Charlesa Englisha, kako bi uspostava trećeg entiteta vodila razgradnji države ili da dalje podjele neće biti dopuštene, dvojica hrvatskih političkih lidera ponudila su gotovo istovjetan odgovor.

ISPIT POLITIČKE ZRELOSTI

Približavanje Čovića i Ljubića dolazi u tjednu nakon nadglasavanja hrvatskih ministara unutar federalne Vlade, te što je napose važno, u tjednu uoči dolaska ministra vanjskih poslova Svete Stolice Dominiquea Mambertija. Iako, očito je, Čović i Ljubić nisu otkrili detalje vezane za razgovore o stranačkom partnerstvu, i dalje se od Zagreba i Crkve očekuje da najsnažnije stranke odgovore potrebi vremena i zaborave međusobnu taštinu.

Ustavna reforma

„Mi ne želimo podjele niti ih tražimo. Mi jedino očekujemo jačanje BiH i njezinih institucija, a to se jedino može ostvariti u ustavnoj reformi koja će jamčiti jednakopravnost svih triju naroda“, rekao je za Večernjak Čović.

Oni su komentirali i odnose unutar Vlade Federacije BiH, ističući kako nadglasavanje hrvatskih ministara nije novost, budući da su i u sličnim okolnostima hrvatske predstavnike preglašavali bošnjačke kolege i u ranijim sazivima federalne Vlade.

Zoran Krešić,
Večernji list

Političko-nacionalne paralele
u Bosni i Hercegovini

Hrvati su u izrazito nepovoljnom položaju

Zvonko Jurišić, predsjednik HSP-a “Đapić – dr. Jurišić”, je u razgovoru za banjalučke “Nezavisne novine” istaknuo kako je postalo jasno da bh. Hrvati više ne mogu provesti u djelo načela Kreševske deklaracije, odnosno kako nije realno da traže treću federalnu jedinicu koja bi obuhvaćala i dijelove Republike Srpske. “Treba se dogovoriti hoćemo li i dalje insistirati na Kreševskoj deklaraciji, jer je ona definitivno postala neprihvatljiva međunarodnoj zajednici, odnosno neprovediva u realnosti”, ustvrdio je Jurišić.

Na pitanje kako komentira zaključke Vijeća za implementaciju mira, koji kažu da “day-tonska BiH treba biti nadograđena”, Jurišić je odgovorio: “Vijeće smatra kako BiH treba ostati država sastavljena od dva entiteta za tri naroda. Time je sav naš trud i nastojanje da promijenimo Ustav pao u vodu. Situacija na Balkanu, preciznije na Kosovu, odrazila se i na BiH. Imam informacije da je ovakvo stajalište bilo motivirano Kosovom. Odnosno, međunarodna zajednica nije htjela dodatno ljutiti Srbe. Dakle, ostaje “status quo” u BiH, a to su jasno naglasili i čelnici srpskih stranaka u BiH. Ukoliko treba dolaziti do ikakvih promjena u BiH, onda se one trebaju dogoditi na cijelom prostoru BiH. Ukoliko ostaje RS, onda nema razloga da se “dira” u F BiH. Očito je kako i Bošnjacima odgovara trenutno stanje. Stoga su Hrvati u izrazito nepovoljnoj situaciji.”

HSP se ne želi odreći Posavine

U nastavku razgovora lider HSP-a “Đapić-dr. Jurišić” je naglasio kako bi bilo logično da hrvatske stranke u BiH zauzmu jedinstveno stajalište u svjetlu dešavanja na Kosovu i zaključaka Vijeća za implementaciju mira. Trebalo bi se dogovoriti hoće li se i dalje insistirati na Kreševskoj deklaraciji, jer je ona definitivno postala neprihvatljiva međunarodnoj zajednici, odnosno neprovediva u realnosti. Elaborirajući pitanje znači li to da se odustaje od zahtjeva za trećom federalnom jedinicom u BiH, Jurišić je kazao: “Trenutno je to pitanje na koje je teško dati odgovor. Bilo bi pošteno prema Hrvatima u BiH reći je li moguće provesti ustavne promjene na području cijele države uključujući i RS. Dakle, ukoliko je RS nedodirljiva, onda ćemo tražiti treću federalnu jedinicu unutar F BiH. No, to bi bile ustavne promjene samo na dijelu BiH. Moguće je rješenje i da se RS organizira kroz dva ili tri kantona. Sve je stvar dogovora. Ovo govorim zato, jer se HSP ne želi odreći Posavine. Olako se zaboravlja koliko je Hrvata i Bošnjaka prije rata živjelo u Posavini.”

- Vjerujete li onda da je moguće doći do ustavnih promjena u postojećim uvjetima, gospodin Jurišić je obrazložio riječima: “Teško. Naime, Srbi suvereno kontroliraju prostor RS, dok Bošnjaci gotovo pa suvereno kontroliraju F BiH. Ni jedni, ni drugi nemaju razloga da se odreknu onoga što već ‘drže u rukama’. Zato će HSP tražiti od Miroslava Lajčaka nametanje zakona o entitetskim vladama. Hrvati nisu jednakopravni ni u RS ni u F BiH. Bošnjaci su većina i u Parlamentu F BiH i u federalnoj Vladi. Nametanjem Zakona o entitetskoj vladi u tim vladama bio bi podjednak broj ministara iz sva tri naroda. To je u ovom trenutku jedini način da Hrvati budu na cijelom prostoru BiH zaista konstitutivan narod. Sada imamo nekoliko apsurdnih situacija. Tako na primjer, u Zavodu za zapošljavanje RS imamo 98% uposlenih Srba, a u Zavodu za zapošljavanje F BiH rade samo tri Hrvata. To dovoljno govori o jednakopravnosti.”

BiH će još dugo tapkati u mjestu

Usprkos svemu, Jurišić je optimističan glede budućnosti BiH, jer Europskoj uniji ne odgovara kriza na Balkanu. Siguran je, veli, kako će EU biti nazočna u BiH i još dugi niz godina i to kroz urede raznih predstavnika i kroz međunarodne vojne snage. Jurišić još tvrdi kako trenutno ne postoji nikakav prijedlog promjene Ustava BiH koji bi bio prihvatljiv svim stranama. “Cijeli svijet se bavi problemom BiH i nitko još nije ponudio idealno rješenje. Međutim, ovako uređena BiH će još dugo tapkati u mjestu, odnosno ići unatrag. S ovakvom BiH ne mogu biti zadovoljni ni Srbi, ni Bošnjaci, ni Hrvati. Potrebna je iskrena politička volja, koja sada ne postoji, kako bismo zajedno pronašli neko rješenje prihvatljivo za sve”, zaključna je Jurišićeva poruka.

Priredio:
N. J. IVANOVIĆ

ZNAČAJ RADIO POSTAJE SOLI U MEDIJSKOM PROSTORU TUZLANSKE ŽUPANIJE

Početkom travnja navršilo se punih 13 godina rada i djelovanja Radio difuzije Soli u prvotnom nazivu Hrvatskog radija - Radio postaje Soli. Iako je lokalni medij, po svojim projektima koje uposlenici realiziraju svake godine, prepoznatljiv je u cijeloj BiH, ali i izvan njezinih granica. Pored tradicionalnih projekata od kojih su najpoznatiji Vjenčanje u studiju na Valentinovo, Žena godine, Dani domaćih proizvoda, Mjesec darivanja, Veliki novogodišnji parti i drugi, ekipa Radio postaje Soli svake godine nastoji uvesti i neke novine. Tako su obilježavanje 14. obljetnice osmislili kroz tri projekta želeći staviti akcent na značaj i ulogu lokalnog medija u svim oblastima zajednice u kojoj djeluju.

Doprinos očuvanju hrvatskog kulturnog i nacionalnog identiteta

Obilježavanje je započelo manifestacijom "Dani Radija Soli", a prvi od sadržaja je Okrugli stol na temu "Značaj Radio postaje Soli u medijskom prostoru

Tuzlanske županije" koji je održan u ponedjeljak, 21. travnja 2008. godine. U radu okruglog stola pored predstavnika ove medijske kuće i Nadzornog odbora, sudjelovali su i predstavnici Vijeća ministara BiH, Tuzlanske županije, Općine Tuzla, Univerziteta u Tuzli, kulturnih, vjerskih i drugih institucija. Kako je u uvodnom izlaganju istakao Mijo Krešić, zamjenik ministra sigurnosti u Vijeću ministara BiH, značaj Radio postaje Soli na ovim prostorima je prevažan kako od samih početaka 1995. godine, tako i dan danas. "Posebnosti se ogledaju u velikom doprinosu očuvanja hrvatskog kulturnog i nacionalnog identiteta. Veliku i značajnu kariku u lancu svih hrvatskih kulturnih udruga i institucija ima upravo Radio postaja Soli jer da nije nje, informacije o tomu što i kako one rade i djeluju teško da bi moglo doći do šire javnosti" kazao je Krešić te dodao da Radio postaja Soli nije medij koji je isključivo u službi

hrvatskog naroda, već medij koji prati sva događanja, pravovremeno i istinito informira javnost kako o događanjima s prostora Tuzle, tako i šire. On je istakao značaj svih projekata koje realizira ova medijska kuća te odao priznanje uposlenicima kako onima koji su 1995. godine davali sve od sebe da medij ostane i opstane, tako i ovim danas koji daju sve od sebe da budu prepoznatljivi i jedinstveni.

Zahvalnost uposlenicima koji su postavili temelje Radio postaje Soli

U ime Nadzornog odbora nazočnima se obratio Ivo Andrić Lužanski koji je izrazio zahvalu osobama koje su kako je kazao dale nadljudski napor u ratnim vremenima da Radio postaja Soli dobije svoj današnji oblik i bez kadra i bez dovoljno kvalitetne opreme kojom bi mogla funkcionirati. "To su bivši ravnatelj, gospodin Marjanko Divković, te novinari i urednici Boris Čurković i Zvonimir Banović. Zahvaljujem se tim osoba-

ma koje su udarile temelje Radio postaji Soli koja evo i nakon 13 godina funkcionira." Govoreći o posebnostima Radio postaje Soli, Lužanski je istakao uporabu hrvatskog jezika te doprinos očuvanju i razvijanju jednog od službenih jezika u BiH, te nemjerljivu ulogu u promociji kulture, tradicije i običaja Hrvata tuzlanskog kraja. "Danas Radio postaja Soli stoji na dobrim temeljima i siguran sam da će u narednom periodu imati još niz uspjeha na čelu s menadžmentom i novinarima koji znaju raditi svoj posao i to svakodnevno pokazuju".

Prepoznatljivi i prigodni programski sadržaji i projekti čine ovu medijsku kuću posebnom

U ime Vlade TŽ u radu Okruglog stola sudjelovala je ministrica pravosuđa, Jasminka Mijatović. Govoreći o demokratskim procesima u društvu, ministrica

Mijatović je istakla ključnu ulogu profesionalnih novinara sposobnih odgovoriti zahtjevima ove iznimno teške profesije. "Duboko svjesni svih događanja i njihovih posljedica čiji smo sudionici bili u proteklom godinama, možemo konstatirati da su novinari Radio postaje Soli kroz sva događanja bili na visini zadatka. Isključivo zbog profesionalizma koji je kroz sve protekle godine bio na zavidnoj razini, novinari Radio postaje Soli su uspjeli pratiti sva događanja na području Tuzlanske županije ali i šire, te o tome pravovremeno i objektivno informirati javnost" - kazala je ministrica Mijatović. Osvrćući se na projekte koje realizira ova medijska kuća, istaknula je prepoznatljive i prigodne programske sadržaje vjerskog i kulturnog karaktera, humanitarne akcije koje Radio postaja Soli realizira svake godine te projekte u domenu zabavnog programa po kojima je Radio postaja Soli prepoznatljiva.

Radio postaja Soli svjedoči hrvatsku volju da se život u BiH gradi u ambijentu napretka cjelokupnog društva

"Radio postaja Soli već četrnaestu godinu svjedoči pravu bosansku mjeru sudjelovanja nacionalnog u zajedničkom i zajedničkom u nacionalnom. Ovaj medij nikad se nije zatvorio i separirao izvan bosanskog i tuzlanskog, dakle multietničkog konteksta, kao što nikada nije se stidio etno nacionalnih posebnosti koje su same po sebi vrlina, a ne mana" - kazao je Franjo Kovačević, pomoćnik načelnika za društvene djelatnosti Općine Tuzla te dodao da na Radio postaji Soli ne rade samo Hrvati i ne tretiraju se samo hrvatske i katoličke teme što svjedoči hrvatsku volju da se život u BiH gradi u ambijentu napretka cjelokupnog društva. "Uređivačka politika Radio postaje Soli svih ovih godina emitira dobre vibracije i niti jednog trenutka nije upala u zamku preferiranja etno nacionalnog nad kontekstima na kojima se etno nacionalno ostvaruje" - kazao je Kovačević. Fra Zdravko Anđić, gvardijan Franjevačkog samostana "Svetih Petra i Pavla" Tuzla istakao je svijest građana glede jakog utjecaja medija. "Preko njih se svima čini da dolaze u dodir, da stupaju u kontakt s drugim ljudima i događajima i da si o njima - preko medija - stvaraju mišljenje ili pak ljestvicu vrijednosti. Naivno bi bilo misliti da mediji danas samo prenose i primaju informacije i ideje preko svojih kanala, jer su ljudi sve svjesniji da svoje iskustvo mogu nazvati i medijskim iskustvom. Dovoljno je u tom kontekstu samo pomisliti koliko toga čovjek sazna o dalekim krajevima, drugim ljudima i kulturama, ratovima i katastrofama preko medija". Svjesna važnosti medija Crkva ovom grani ljudske djelatnosti poklanja značajnu pozornost, kazao je fra Zdravko, te Radio postaji Soli poželio da nastoji postati tumač današnjih kulturnih instancija, trudeći se živjeti ovo doba komunikacije ne kao doba otuđenja i izgublje-

nosti već kao dragocjeno doba za traganje za istinom i za razvoj zajedništva među osobama i narodima.

Doprinos Radio postaje Soli u promociji bogatstva različitosti

Da je značaj Radio postaje Soli u medijskom prostoru TŽ nemjerljiv potvrdio je i Nikola Čiča, dopredsjednik HKD Napredak Tuzla. Na Okruglom stolu govorio je i glavni i odgovorni urednik Hrvatskog Glasnika Juraj Novosel koji je izražavajući pohvalu na postignutim rezultatima i značajnim projektima koje realizira Radio postaja Soli, istakao i dobru suradnju između ova dva medija. Govoreći uopćeno o radiju kao sredstvu informiranja, Novosel je naglasio da je radio medij 21. stoljeća, te da mora koristiti sve da bi informirao slušatelje pri tom ne zaboravljajući na temeljne osnovne pretpostavke koje se ogledaju u profesionalizmu i objektivnosti kako bi se spriječila moguća zlorab poraba radija. Na koncu u svom obraćanju mr. Vedada Baraković, viša asistentica na odsjeku za žurnalistiku Univerziteta u Tuzli zahvalila se Radio postaji Soli za sudjelovanje u radu Okruglog stola. Ona je istakla i zadovoljstvo što može na temelju saznanja, iskustava i impresija studenata koji već šestu godinu zaredom obavljaju praksu na Radio postaji Soli, iznijeti svoje mišljenje o ulozi ovog medija na prostorima TŽ. S tim u svezi naglasila je da je Radio postaja Soli jedan od tri medija koji su sami studenti odabrali za vršenje prakse što samo po sebi dovoljno govori. "Ovoj medijskoj kući ne bi željela govoriti iz klasičnog komunikološkog diskursa, već želim iznijeti svoje mišljenje iz jednog ljudskog kuta. Bogatstvo našeg medijskog prostora temelji se na ljudima, na njihovim vezama i relacijama. To je bogatstvo različitosti koje svaki pojedinac svakodnevno obogaćuje. Upravo to bogatstvo različitosti omogućilo je opstanak naše zajednice i omogućit će razvoj naše zajednice ali one komunikacijske. U tome vidim veliki značaj i doprinos Radio postaje Soli" - kazala je Baraković. Sudionici Okruglog stola izrazili su čestitke uposlenicima Radio postaje Soli na dosadašnjim postignutim rezultatima te im poželjeli još puno uspješnih projekata.

U okviru manifestacije "Dani Radija Soli" bit će upriličen koncert kamernog ansambla "Trio Magis" te još jedan okrugli stol na temu: "Mediji u Tuzlanskoj županiji - značaj, mogućnosti i perspektive". Na jesen ove, odnosno na početku naredne godine u okviru obilježavanja 14-te obljetnice bit će realizirana još dva projekta u kojima će akcent biti stavljen na ulogu lokalnog medija u pogledu medijske zastupljenosti lokalnih sredina te ulogu lokalnog medija u pogledu humanih aktivnosti. Za nadati se da će na koncu kako kroz tradicionalne tako i ove nove projekte, i ova 14-ta obljetnica ostati zapažena u radu ove medijske kuće.

Ankica Stjepić-Čosić

Križevi su u ljudskom životu poput
povisilica u glazbi. Oni uzdižu!

L. V. Beethoven

DAN PLANETA ZEMLJE 22. TRAVNJA 2008.

Ova jedina zemlja

Prije točno 40 godina u travnju 1968. talijanski industrijalac Aurelio Peccei i škotski prirodoslovac održivo razvoja Alexander King utemeljili su Rimski klub. Bila je to skupina osviještenih specijalista na brojnim područjima. Prvi su razmijenili podatke o problemima okoliša i sumnje da se oni mogu riješiti pojedinačnim naporima. Na temelju toga Hasan Özbekhan, Erich Jantsch i Alexander Christakis izgradili su način predviđanja razvoja i sročili ga u brošuri „Budućnost čovječanstva“, zalažući se za utemeljene dijaloge i razborito utjecanje na politiku. Rimski je klub međunarodnu pozornost privukao izvješćem „Granice rasta“, u kojemu se naznačuju neugodni trendovi po planet i moguća rješenja. Knjiga je prodana u 30 milijuna primjeraka u više od 30 prijevoda te je i danas najprodavanija knjiga ekološke tematike. Ona je utemeljila poglede o tome da problemi okoliša ne poznaju državne granice, ali i da ih samo države koje surađuju mogu rješavati. Samo godinu dana poslije hrvatski sociolog dr. Rudi Supek objavio je desecima puta reizdavanu knjigu „Ova jedina Zemlja“, čije se poglede i danas citira.

UNIŠTAVANJE ŠUMA

Od sredina XIX. stoljeća na planetu je površina od 1,5 do 1,6 milijardi hektara pod samoniklim šumama smanjena na pola! Mnogi su razlozi i učinci tog strašnog procesa uništavanja cjelovitih šumskih područja. Šume, koje velikim dijelom uklanjaju ugljikov dioksid iz atmosfere, danas se na mnogim pustopoljinama više ne mogu zamijeniti jer se promijenio režim podzemnih voda. Šume ljudi uništavaju da bi dobili poljoprivredne površine za golo preživljavanje i pašnjake za stoku, ali i za monokulture poput palmina ulja koje prejeftino uvoze razvijene zemlje. Šume koje nisu posječene do gola također su prošarane prosjecima za ceste kojima često voze kamioni izvlačeći rude iz unutrašnjosti. One tako slabe i odumiru, a s njima nepovratno nestaju staništa brojnih biljnih i životinjskih vrsta. Nestanak velikih šuma izravno utječe na klimu i režim podzemnih voda, pa se klimatske anomalije pojačavaju, a stanovništvo strada u odronima zemlje koju više ništa drugo ne drži. Do 2030. godine, nastavi li se uništavanje šuma, ostat će samo desetina nekadašnjih površina...

LJUDI

I ljudi izumiru. Cijele kulture i ljudska iskustva nestaju kada umre posljednji govornik nekoga jezika. Njihova otkrića, lijekovi, znanja, običaji... nisu postali baština čovječanstva. Samo u XX. stoljeću izumrla su 84. jezika ili njihove grupe, a u njima još 28. Neki jezici preživjeli su jer se još koriste u liturgijama poput latinskog, sanskrtskog ili avestanskog, ali poput nekih pokušaja umjetnih međunarodnih jezika nedostaje im sadržaj ljudskog života. Ne treba se zavaravati što da su lingvisti nabrojali još 6912 moderna jezika, jer stotine među njima imaju žive posljednje govornike. A bogatstvo Zemlje želimo sačuvati ponajprije zbog ljudi.

ŽIVOT

Mora se zaustaviti izumiranje biljnih i životinjskih vrsta. Samo u moderno doba 86. životinjskih vrsta je zauvijek nestalo u Africi, 67 u Europi, u SAD-u 112. vrsta, u Aziji 89, a u Australiji 61, pri čemu nema točnih podataka za srednju i južnu Ameriku; ukupno 735 kojima valja dodati još 293 vrste glavonožaca. Pouzdan popis poznatih, a potom pouzdano izgubljenih biljnih vrsta ne može se sastaviti, ali se broji tisućama. Time što su neke vrste, za koje se mislilo da su izumrle, ponovno otkrivene (32 vrste) više govori o tome koliko čovjek ne poznaje svijet u kojemu živi, a kamo li međuovisnost pojedinih vrsta. I ne znamo nestane li neki kamenčić iz toga mozaike hoće li to u nekom lancu biti i prijetnja čovjeku.

NEZADOVOLJSTVO GRAĐANA PRED KULMINACIJOM

Jadna li je naša svakodnevna bosanskohercegovačka zbilja. Država smo u kojoj ima najviše administracija, vlada, parlamenata i općina, u Europi zasigurno. A istodobno stopa nezaposlenih građana povećava se iz dana u dan. Ako me pitate koji sloj društva je najviše ugrožen teretom teškog života na prvi pogled bih mogao reći – svaki sloj.

No, kada se malo bolje razmisli u poređenju s umirovljenicima, demobiliranim borcima, invalidima rata, radnicima, koji imaju kakvu takvu novčanu naknadu i plaće, mladi su zasigurno ponajviše ugroženi u državi, s dva entiteta i deset kantona, plus Distriktom, a sve na kraju nazvano državom BiH. Jer što danas vrijedi mladom i obrazovnom čovjeku diploma i akademsko zvanje kada taj isti mladi čovjek teško dolazi do radnog mjesta. Iako ga pronađe shvati da neće biti dovoljno cijenjen ni plaćen. Šefovi će mu biti ljudi koji nemaju adekvatno akademsko obrazovanje, nerijetko i samo tri razreda srednje škole. Svaka želja mladog obrazovanog čovjeka za postizanjem određenih poslovnih dostignuća brzo će ga proći jer će shvatiti da živi u državi u kojoj je grijeh biti obrazovan i inteligentan, kada veće šanse za uspijevanjem imaju oni koji to nisu. Na radnom mjesto ako ga pronađe zadržat će se nekoliko mjeseci, jer će shvatiti da ga poslodavac osim što neće dovoljno plaćati neće ni osigurati. Postavlja se pitanje zbog čega bi ga i osigurao, kada je bolje svakih nekoliko mjeseci raspisivati ponovno natječaje za radna mjesta, da bi izbjegao osiguranje svojih radnika i tako u nedogled.

No, i pored svih problema prosječan bosanskohercegovački građanin iako svjestan svakodnevnih problema, kao i sve izraženijeg problema koji se ogleda u rastu cijena šuti i trpi.

U samo posljednjih nekoliko mjeseci inflacija doseže svoju kulminaciju. Prvo je poskupio kruh, zatim ulje, a nedugo potom i cijene prijevoza, mlijeka, odjeće i obuće, kao i televizijske preplate. Rast cijena ne prati povećanje plaća i mirovina, kao što je to slučaj u suvremenim europskim civilizacijama.

Političari za koje nitko više u ovoj zemlji ne smatra da će možda nekada se sjetiti da su na tako dobrim položajima zahvaljujući građanima, uopće se ne osvrću na svakodnevne probleme građana uzrokovane rastom cijena. Kao po dobrom starom običaju glavni prioritet političarima ogleda se u njihovoj želji sa povećanjem ionako velikih plaća i svakojakih paušala.

Dok u susjednim zemljama, ponajprije u Hrvatskoj i Sloveniji, građani organiziraju velike proteste zbog rasta cijena, bosanskohercegovački građani opet samo kukaju u svoja četiri zida, a kada izađu vani šute, trpe i duboko pate.

Slobodno se može zaključiti da naši građani još uvijek nisu svjesni svoje civilne uloge i odgovornosti, a kako i bi kada već godinama biraju i glasaju za identične ljude, a poslije su zarobljeni teškom životnom svakodnevnicom.

Da je tako najbolje potvrđuje nedavno održani protestni skup u Tuzli u organizaciji Omladinskog pokreta „Revolt“, kojem se odazvalo pedesetak ljudi, uglavnom mladih. Protest pod nazivom „Tuzlo probudi se“, trebao je jakim odzivom građana vladajućim strukturama dati do znanja da su građani svjesni problema koji ih okružuju. Od nezaposlenosti, nasilja, korupcije, lošeg obrazovnog i zdravstvenog sustava. Ovako je protest doživio potpuni debakl, jer izgleda da je građanima toliko dobro da nemaju razloga da

protestiraju. Pedesetak ljudi na protestu nedovoljno je i za televizijski prilog o dešavanjima u gradu u trajanju od 60 sekundi!!!

S druge strane građani suvremene Europe, s duboko razvijenom percepcijom problema uvijek su spremni na proteste i štrajkove ukoliko za to postoje dobri razlozi. Ovih dana u Europi je najaktualniji bio štrajk građana u Francuskoj zbog otpuštanja radnika zaposlenih u prosvjeti. Na ulice Pariza izašlo je nekoliko tisuća građana u znak prosvjeda protiv najavljenih otpuštanja radnika koje su najavile francuske vlasti.

Svjedoci smo čestih protesta i štrajkova u europskim zemljama, uvijek kada građani shvate probleme s kojima se susreću. Pitanje je kada će BiH građani shvatiti da već odavno imaju isuviše životnih problema, a sami time i razloga za štrajkove i proteste, jer odavno je u ovoj našoj Bosni i Hercegovini kap prelila čašu. Tek kada se probudi građanska svijest možda političari budu imali razloga da se više bore za rješavanje problema građana, jer će shvatiti da građani ne trebaju komunicirati s političarima samo na glasačkim listićima, već uvijek onda kada su svjesni životnih problema.

Građanska svijest je proces po kojem se prepoznaje i zrelost jednoga društva.

Društva koje je duboko svjesno problema koji ga okružuju. Takvo društvo traži metode i mehanizme za rješavanje životnih problema građana, jer ih je u potpunosti svjesno.

Pitanje je samo kada će naše društvo postati svjesno životnih problema, i do kada će šutjeti i trpjeti?!

Džanan RIBIĆ

Energetski potencijali Tuzlanske županije – Termoelektrana Tuzla

Termoelektrana Tuzla je dobila jedan potpuno novi blok 5 u čiju je revitalizaciju uloženo 100 milijuna KM, a koja je jedna od najvećih investicija u BiH. Njegova snaga je 200 MW, potrošnja oko milijun tona lignita godišnje, a proizvodi 100 gigavati sati. S ovom proizvodnjom planirano je da ovaj blok bude oslonac za izvoz struje. Amer Jerlagić generalni direktor EP BiH kazao je kako je izvozna i uvozna komponenta u F BiH dosta loša, ali da bi prodajom prema vanjskom tržištu ovaj blok mogao donijeti desetine milijuna KM. „Stotinu milijuna KM iz vlastitih sredstava smo uložili u ovaj blok, a par procenata je bio kredit Europske ban-ke za

obnovu i razvoj. Ostalo su sve vlastita sredstva i iz naše amortizacije. Mislim da 100 milijuna KM investicije u 18 mjeseci nisu mala sredstva za jednu Federaciju,” kazao je Jerlagić. Posao koji je obavljen, za direktora Termoelektrane Tuzla, Fadila Nadarevića, je gotovo nezapamćen na ovim prostorima. „Ovdje su napravljena određena tehničko tehnološka poboljšanja. Do sada su blokovi imali određena ograničenja i bez obzira na njihovu snagu oni su bili znatno ispod parametara za koja su deklarirana. Ovim rekonstrukcijama i unapređenjima stvorit će se pretpostavka da blok od 200 MW stvarno dobro radi”, kazao je Nadarević. On je posebno istaknuo da je prošlo vrijeme proizvodnje jeftine energije na račun ekologije. „Ekološka komponenta mora biti sadržana u cijelosti troška proizvodnje MWh i opredjeljenja ove elektrane bez obzira na zakonske pretpostavke i preduvjete da bez obzira što tko govori, mi ipak moramo voditi računa o zraku, tlu i vodi. Na kraju krajeva to je i sastavni dio ove elektrane kao što je i obveza da proizvedemo energiju. Obveza nam je i da ta energija bude potpuno ekološki prihvatljiva kao što je to svugdje u svijetu,” kazao je Nadarević. Ministar industrije, energetike i rudarstva u Vladi Federacije BiH Vahid Hećo govori o značajnim energetskim potencijalima u Tuzlanskoj županiji. „Ovo je dosta značajno jer sada znamo da možemo električnu energiju

dati i zemljama u regiji, odnosno onima kojima nedostaje. Ovaj region je jako značajan kada je u pitanju energetski sektor i mi u Vladi pokušavamo naći najbolja rješenja za ovaj centar jer ima mogućnost kakve drugi nemaju. Ova Vlada pokušava ovu županiju staviti na prvo mjesto kada je u pitanju energetski sektor. Također razmišljamo na način da ne vršimo više centralizaciju, nego da lokalna zajednica bude ta koja će najviše imati koristi od ovakvih objekata, jer se ovdje to sve i događa,” kazao je Hećo. Rekao je kako dolazi vrijeme kada se dosta drukčije razmišlja o centralizaciji. „Potrebno je na lokalitetu u Tuzli graditi, ali je logičnije graditi tamo gdje je rudnik da bismo izbjegli transportne troškove i došli do električne energije koja će biti tržišno konkurentna i koju ćemo moći lako plasirati na tržište,” rekao je Vahid Hećo misleći na rudnik mrkog ugljena Banovići. Svečano puštanje u pogon bloka 5 termoelektrane Tuzla pripalo je upravo Ministru Heću, a svečanosti su nazočili visoki federalni dužnosnici, veleposlanici brojnih zemalja, predstavnici Europske banke i načelnici općina Tuzlanske županije. Nazočnima na svečanosti obratili su se i gradonačelnik Tuzle Jasmin Imamović i premijer Tuzlanske županije Enes Mujić.

Maja Nikolić

TUZLANSKI STRUČNJACI ANGAŽIRANI NA PROJEKTU “VIHOVIĆI” U MOSTARU

Područje nekadašnjeg površinskog kopa “Vihovići” kod Mostara nakon prekomjerne eksploatacije te u ratu prekomjernog odlaganja otpada, postalo je prava ekološka bomba koja prijeti ne samo zagađenju okolice Mostara nego kompletnog područja do Jadrana. Naime, na ovom lokalitetu došlo je do masovnog pucanja zemljišta koje je zbog doticaja zraka s ugljenom prouzročilo zagrijavanje, a samim tim i gorenje ugljena za koji stručnjaci tvrde da je izrazite kvalitete. Odgorijevanje ugljena uzrokuje oslobađanje plinova koji su prijeteći stanovništvu. Projekt sanacije rudarskog kopa Vihovići u Mostaru, površine 76 hektara podijeljen je u četiri faze. Ovaj posao koji je izrazito zahtjevan na međunarodnom tenderu pripao je Rudarskom institutu iz Tuzle i treba biti završen do kraja 2009. godine.

Prema riječima dr. Željka Knežićeka, izvršnog direktora Znanstveno istraživačkog centra iz Tuzle, zadaća Rudarskog instituta iz Tuzle u prvom redu bila je osigurati najbolji kadar i opremu koja treba da uradi modeliranje i ispitivanje visokih temperatura koje su u prostoru površinskog kopa. „Pošto mi nismo imali sofisticiranu opremu, obratili smo se kolegama iz Njemačke i zajedno s njima sklopili Ugovor o znanstvenoposlovnoj i tehničkoj suradnji te Ugovor o njihovim obvezama na ovom projektu. Naša je obveza da 400 dana provedemo aktivno na tom projektu, a obveza njemačkih kolega je da u dva navrata mjere temperature sa svojom opremom i izvrše modeliranje tih temperatura. Užareni ugljen se nalazi na dubini od oko 90 metara, a temperatura doseže 600 Celzijevih stupnjeva”, kazao je Knežiček te dodao da je obveza kako stručnjaka iz Tuzle tako i iz Njemačke da zajednički sačine projekt gašenja požara te u narednih 20 godina redovito vrše kontrolu kako se ovakvi ekološki problemi ne bi ponovili.

„Ovaj problem nije nikakva ekskluziva”, kazao je dr. Esad Hadžić, konsultant na projektu. „Ove vrste ekoloških nesreća se događaju u svim sredinama koje imaju jako kvalitetan ugljen i mogućnost dolaska zraka do tog ugljena. To se kod nas povremeno događa u Banovićima, Đurđeviku i Kreki, a takvi slučajevi evidentni su i na rudnicima u srednjoj Bosni - Brezi, Zenici itd. Dakle, svi rudnici koji ostave nezavršen svoj eksploatacijski proces, imaju velike šanse da im se dogodi ovo što se dogodilo u Mostaru”. Doktor Hadžić je dodao da gorenje ovoga ugljena stvara niz produkata koji su opasni za ljudsko zdravlje. „Zbog toga postoji jedna dinamika realizacije ovog projekta u Mostaru koja je podređena zaštiti života i zdravlja ljudi. Tamo su već konstatirani porasti određenih oboljenja i mi već do kraja ovog mjeseca imamo jedan aktivan zadatak da napravimo 45 bušotina iza čega slijedi sanacija, mjerenje temperatura i donošenje odluke koje su to bušotine ključne za ovaj projekt.” Nakon toga uslijedit će proces gašenja požara koji će se odvijati ubacivanjem vode s pepelom u bušotine. Riječ je o pepelu iz Termoelektrane Kakanj koji ima certifikat da nije radioaktivan. U tom procesu ubacivanja konglomerata vode i pepela u bušotine, visoke temperature utječu na isparavanje vode, a pepeo bi trebao da cementira pore i pukotine te bi na taj način trebao biti spriječen dolazak zraka. Takve metode se prema riječima dr. Hadžića primjenjuju svugdje u svijetu.

Od ovog projekta čija je vrijednost oko 2.600.000 KM, Grad Mostar ima konkretna očekivanja koja se u prvom redu odnose na čišći zrak, tlo i vodu, kazao je Andrija Škobić, vođa jedinice za implementaciju sanacije kopa Vihovići. „Taj prostor ćemo u svim ekološkim segmentima stabilizirati i ozeleniti. Ekološku bombu ćemo eliminirati već u ovoj prvoj fazi, a samim tim prestat će trovanje ljudi tim plinom, voda više neće biti zagađena, a riješit ćemo se i ogromne količine smeća”, kazao je Škobić te dodao da će nakon što se riješi ovaj ekološki problem, uslijediti priprema terena za neke druge namjene. Planirana je izgradnja rekreacijsko sportske zone koja će biti od velike koristi Mostaru.

Ankica Stjepić-Čosić

Na svjetskim sajmovima inovacija, Fikret Alić ponovno osvaja priznanja

Izumio filter za prečišćavanje zraka tijekom vožnje automobilom

Za izum eko-filterski sistem motora SUS, koji je predstavljen na 8. moskovskom međunarodnom salonu inovacija i investicija, magistar s Mašinskog fakulteta u Tuzli, Fikret Alić osvojio je veliki pehar "grand prix" i zlatnu medalju. To je još jedna u nizu nagrada za Alićev inovativni rad. Prošle godine na međunarodnim sajmovima na kojima je predstavio obrtni električni grijač, implementiran kao bosansko kuhalo, dobio je sedam medalja.

Eko-filterski sistem nagrađen u Moskvi namijenjen je za filtriranje ispušnih plinova iz automobila, a najbolji efekt postizao bi u gradu, gdje je velika koncentracija vozila. Alić će uskoro napraviti prototip, montirati ga na automobil i izvršiti analizu o količini apsorbiranih čestica.

„Idem logikom koliko je miligrama apsorbiralo tolika je učinkovitost tog eko filterskog sistema. Na primjer, ako apsorpira 1 mg, to se pomnoži dnevnim prohodnošću vozila, i prema mojim procjenama dnevno bi apsorbiralo oko 150 kilograma štetnih materija”, pojašnjava Alić.

Korištenjem njegovog izuma ne bi bila povećana potrošnja goriva, jer bi se spojio na alternator. Zamišljeno je da se senzor koji ga pokreće aktivira kad naiđe na zagađeno područje, a osjetljivost tog senzora se može podešavati.

„Primjena se može očekivati prije u svijetu, nego u BiH, jer zemlje zapadnog bloka najviše ulažu u ekologiju. Postoje ljudi koji žele pomoći u zaštiti okoliša, a postoje ljudi kojima je svejedno, to je balkanski mentalitet. Ovo je svojevrsan kontejner otpada u molekularnom nivou”, prokomentirao je Alić.

Kako bi 'ukrotio' Bosance i Hercegovce, Alić je u svom izumu predvidio i infracrveni senzor, koji bi, primjerice na semaforima, konstatirao toplinu ispušnih plinova vozila koja se nalazi ispred vozila s eko-filterskim sistemom i paljenjem brujalice alarmirao vozača da se primakne, kako bi se sistem za apsorpciju uključio.

S obzirom na još uvijek nedovoljnu svijest vozača o stupnju zagađenja koje uzrokuju automobili, Alić smatra da bi se primjena njegovog izuma mogla regulirati zakonskim propisima, na isti način kao i katalizator. Vlasnici njegovog izuma bi trebali imati manje troškove prilikom registracije vozila, što bi, za Bosance, bio dovoljan motiv za nabavku tog uređaja.

Izumitelj iz Tuzle smatra da biznačaj njegovog izuma bio veoma koristan prilikom

Fikret Alić

nesreća u tunelima, jer bi, kao prečištač zraka, mogao spriječiti trovanje plinovima sudionika u toj nezgodi.

Fikret Alić ističe da ga svaka nagrada za inovaciju raduje, jer smatra da više međunarodnih nagrada potvrđuje kvalitetu izuma.

„Nitko me nije povukao u svijet novotarija. Ja sam i ranije osjećao da imam filing za te stvari. Vi danas ne možete nešto tek tako izmisliti, treba to i obraniti, zbog ljudi različitih profila koji postavljaju pitanja i uvijek morate imati odgovor za njih. Inovacije su takvo područje gdje čovjek vrlo lako izgubi obraz u neznanju”, pojašnjava Alić.

Navodi da umjesto inovacije radije koristi termin izum, jer se danas u BiH pod pojmom inovacije smatraju i samo preinačeni postojeći uređaji. Smatra da takve inovacije može napraviti svaki majstor u svojoj radionici, ali da su izumi nešto drugo.

„Nastojim da stvaram originalna patentna rješenja, jer su ona mnogo konkurentnija na tržištu u odnosu na postojeća rješenja”, ističe Alić. Navodi da registriranje osoba koji 'otkriju' već postojeći uređaj, obezvrjeđuje rad stvarnih izumitelja.

„U lokalnim udruženjima inovatora vlada cirkus, jer kupe sve, bez ikakvih kriterija, iako recimo već postoje patentna rješenja za te takozvano izume”, kaže Alić.

Fikret Alić otkriva da ima nekoliko desetina ideja za realiziranje novih izuma, ali da će nastojati da eko filterski sustav prođe put koji je prošlo bosansko kuhalo, a to je predstavljanje na svim međunarodnim sajmovima, jer smatra da su priznanja međunarodnih žirija stvarno mjerilo kvaliteta izuma.

J. Šarac

FESTIVAL OGRANAKA MATICE HRVATSKE

Tuzla, Osijek, Pečuh, Subotica

Tuzla, 24. i 25. travnja 2008.

Četvrtak, 24. travnja 2008.

10,00 Otvaranje Festivala
Amfiteatar Katoličkog školskog centra Sv. Franjo

10,30 Izložba slika s likovne kolonije Breške iz fundusa Hrvatskog kulturnog društva „Napredak“ Tuzla - radovi likovnih umjetnika iz Pečuha, Osijeka, Subotice i Tuzle
Gosti Festivala: Marina Trogrlić, Vinko Lamešić i Čazim Sarajlić

Izložba knjiga i prestavljanje ogranaka Matice hrvatske Osijek, Pečuh, Subotica i Tuzla i gosta Festivala Ogranaka Matice hrvatske Čitluk (Josip Cvenić, Ivica Vuletić, Stjepan Blažetin, Stipan Stantić, Milovan Miković, Marica Petrović i Andrija Stojić)
Predavanje Janje Prodan (Pečuh)
Hrvatske tiskane knjige u Pečuhu tijekom XVIII. i XIX. stoljeća
Predavanje Stjepana Blažetina (Pečuh)
Hrvatske tiskane knjige u Pečuhu nakon demokratskih promjena 1990.
Međunarodni atelje Ismet Mujezinović

10,30 Lutkarska predstava Majkla Mikolića (Osijek)
Petruski glazbeno-ljubavni jadi – monodrama
Amfiteatar Katoličkog školskog centra Sv. Franjo
12,00 Okrugli stol
Hrvatski jezik potkraj XX. i u XXI. stoljeću – voditeljica Mirjana Smoje (Osijek)
Amfiteatar Katoličkog školskog centra Sv. Franjo

13,00 Predavanje Alojzija Stantića (Subotica)
Pokladni običaji bunjevačkih Hrvata u Bačkoj
Predavanje Stevana Mačkovića (Subotica)
Hrvati Sjeverne Bačke u građi Historijskog arhiva Subotice
Amfiteatar Katoličkog školskog centra Sveti Franjo

15,30 Obilazak grada (Panonsko jezero, neolitsko selo, Muzej solarstva, Međunarodna galerija portreta)

17,30 Predavanje Ivana Majića (Zagreb)
Kritička recepcija djela Meše Selimovića u Hrvatskoj
Kongresna dvorana Hotela Tuzla

18,30 Monodrama Milivoja Prčića (Subotica)
Spomenik Džidi Vukoviću (ulomke interpretira

Mirjana Ivković-Ivandečić
Predavanje Andora Vega (Pečuh)
Gajde u glazbenoj kulturi Hrvata u Mađarskoj (narodne pjesme i kola izvode Andor Veg i Franjo Dervar)
Kongresna dvorana Hotela Tuzla

19,30 Predstava Heinera Müllera
Filoktet
Teatar Kabare Tuzla

Petak, 25. travnja 2008.

10,00 Izlet u Srebrenik – obilazak starog grada
11,00 Posjet kuli Zmaja od Bosne, Gradačac
12,00 Posjet Galeriji Šimun, franjevački samostan Dubrave
13,00 Posjet crkvi Sv. Franje, Zovik (Distrik Brčko)
Ugledni gosti Matice Hrvatske iz Osijeka, Pečuha i Subotice mogli su posjetiti i Franjevački samostan Galeriju „Kristian Kreković“ u Tuzli, te se upoznati i s listom Hrvatski glasnik, koji kontinuirano izlazi u Tuzli već šesnaestu godinu. O tome nisu vodili računa organizatori ovoga značajnog Festivala u našem gradu.

FESTIVAL OGRANAKA MATICE HRVATSKE
Tuzla, Osijek, Pečuh, Subotica

m

Tuzla, 24. i 25. travnja 2008.

AKTIVNOSTI UDRUGE „HRVATSKA ŽENA“

Realizirajući svoje planirane aktivnosti Udruga „Hrvatska žena“ je na Uskrs podijelila 360 jaja na Korzou i podijelila radost Uskrsa sa svojim sugrađanima. Ta aktivnost je već prešla u tradicionalnu. Bilo je simpatičnih situacija, mnogi su s djecom i sami čekali da se pojavimo. Razveselili su nas povici: „Evo ih! Mislili smo da nećete doći?“ Šarena jaja su dijelile gospođe: Nada Madžarević, Olga Jokanović, Nada Rangl i Marica Begović.

Druga, ništa manja značajna aktivnost Udruge u ovom periodu, je Uskrsni prijem za ženske nevladine udruge. Bile su pozvane sve takve udruge, ali su nam se nažalost odazvale članice „Sumeje“, Udruženja „Sevdalija“ i Udruženje žena mjesne zajednice Sjenjak. Posebno su nas obradovali predstavnici EUFOR-a, koji su s nama i zaplesali. Ovom prigodom su članice Sekcija za kreativno izražavanje pripremile izložbu gotovih narodnih nošnji: muške, ženske i dječje, izrađene od platna, koji su same otkale.

Posebno smo svi bili oduševljeni glazbom gospodina Klipija, koji je pronašao za svakog ponešto, da ispunji svačiju želju.

Razišli smo se oplemenjeni za ljepotu ugođaja, nasmijali do suza tucanjem jajima.

Članice Udruge su prisustvovala i Donatorskoj večeri Udruge prijatelja KSC „Sveti Franjo“ u Tuzli. Bile smo oduševljene kreativnošću učenika i uposlenika. Zaigrali smo uz lijepu glazbu, uz čvrsto obećanje da ćemo opet doći.

Predsjednica Sekcije za kulturno zabavni život
Marica BEGOVIĆ

Pod predsjedanjem nadbiskupa vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića BISKUPI I PROVINCIJALI SUSRELI SE U MOSTARU

Pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića u kući susreta „Emaus“ u Potocima kod Mostara 21. travnja održan je godišnji susret biskupa Biskupske konferencije BiH i provincijalnih poglavara i poglavarica u BiH. Tema susreta bila je: „Na kojim se temama Crkva može potvrđivati kao vjerodostojna navjestiteljica Evanđelja“. Na susretu su sudjelovali svi članovi BK BiH: kardinal Vinko Puljić, predsjednik BK BiH i nadbiskup metropolit vrhbosanski, mons. Dr. Ratko Perić, dopredsjednik BK BiH, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski, mons. Dr. Franjo Komarica, biskup banjolučki mons. Dr. Pero Sudar, pomoćni biskup vrhbosanski, te mons. Ivo Tomašević, generalni tajnik BK BiH.

Na susretu su bili i provincijalni poglavari fra Ivan Sesar, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije i fra Mijo Džolan, provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene.

KTA

SUSRETI

U Zagrebu se sastali kardinal Vinko Puljić i premijer Ivo Sanader PREDLOŽENO OSNIVANJE HRVATSKE AGENCIJE ZA POMOĆ BIH

Kardinal Vinko Puljić je Sanaderu predao zaključke Gospodarskog foruma

Nadbiskup vrhbosanski i predsjednik Biskupske konferencije BiH i predsjednik Caritasa BKBiH kardinal Vinko Puljić predao je 16. travnja hrvatskom premijeru dr. Ivi Sanaderu zaključke Gospodarskoga foruma „Mogućnosti razvoja i poticanju gospodarstva u BiH“ u kojima se, među ostalim, predlaže osnivanje hrvatske agencije za razvoj i pomoć u inozemstvu.

Agencija bi sustavno i transparentno usmjeravala pomoć BiH i drugim zemljama u kojima žive Hrvati, kao i zemljama u kojima Hrvatska želi poticati razvoj, navodi se u priopćenju Hrvatskoga Caritasa. Predlaže se hrvatskoj Vladi da osigura financijska sredstva za osnivanje jamstvenoga fonda preko kojega bi Caritas BKBiH poticao mikrokreditne programe pomoći razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva u BiH. Vladi se predlaže i odobrenje sredstava za istraživanje potreba razvoja obrta, maloga i srednjeg poduzetništva i drugih oblika pomoći u BiH. Ta sredstva, kao i ostali oblici pomoći BiH, odobravalu bi se na temelju znanstveno-stručnih i strateških procjena budućih učinaka svake investicije i djelovanja.

Provedbu zaključaka predanih premijeru Sanaderu pratit će pak povjerenstvo sastavljeno od predstavnika HC-a i udruge „Prsten“. Gospodarski forum koji je održan u Sarajevu bio je dio aktivnosti koje je HC poduzeo u okviru akcije „Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u BiH“, organizirane kako bi se prikupila sredstva za socijalne i obrazovne projekte, kao i projekte razvoja malih obiteljskih gospodarstava u BiH, ali i senzibilizirati hrvatsku javnost za situaciju u BiH.

DUHOVNA OBNOVA U DRIJENČI

U župi sv. Ante Padovanskog u mjestu Drijenča na obroncima Majevice prošlog vikenda, 19. i 20. travnja 2008. godine, održana je duhovna obnova za mlade tuzlanskoga samostanskoga područja, točnije župe Breške, Drijenča, Šikara i Tuzla. Inicijator tog susreta mladih je Zlatko Špoljarević koji je s Ivicom Kovačevićem bio na više sličnih susreta i duhovnih vježbi, pa su to iskustvo htjeli prenijeti i na mlade našega kraja. Gvardijanu fra Zdravku Anđiću i ostalim ujacima-župnicima predložili su tu ideju što su svi fratri rado prihvatili i povjerali im organizaciju susreta. Ovo je prvi put da se u našem kraju dogodilo nešto ovakvo. Na duhovnoj obnovi je bilo 15 mladih iz Tuzle i 9 mladih iz Drijenče. Žao nam je što nije bilo zainteresiranih mladih iz ostalih župa našega dekanata koji su bili obaviješteni preko svojih župnika. Voditelj susreta, tj. duhovnik bio je fra Danijel Rajić, ujak franjevačke provincije Bosne Srebrene rodom iz Sarajeva a trenutno na službi u Svetišu sv. Ive u Podmilačju. Fra Danijel nam je

govorio, ili bolje reći svjedočio, prije svega o liku i djelu sv. Franje Asiškoga. Zatim o meditaciji kao jednom posebnom načinu molitve, o porocima „new age“-a, o opasnosti i štetnosti magije, spiritizma, okultne prakse i slično. Zatim je uslijedio individualni rad, ispit savjesti, pokorničko bogoslužje, ispovijed i sveta misa. Navečer smo imali priliku pogledati svjedočanstvo jednoga mladića koji je rođen bez udova; klanjane Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu. U nedjelju smo imali iznošenje vlastitih iskustava susreta i sv. Misu sa župljanima. Oba dana bilo je i slobodnih aktivnosti nogomet, odbojka... Župnik iz Drijenče fra Marko Antić sa svojom ekipom je bio više nego dobar domaćin na čemu mu od srca zahvaljujemo i zazivamo obilje Božjega blagoslova na njega i njegove župljane. Skoro svim mladima koji su bili na susretu ovo je bilo prvo iskustvo duhovne obnove. Svi smo više nego sretni i zadovoljni zbog ovog vikenda i potičemo sve mlade da nam se pridruže na jesen kad smo planirali ponovni susret i duhovnu obnovu, vjerojatno opet u Drijenči jer smo zbilja uživali. Ako netko posumnja u Božju prisutnost neka ode u Drijenču i kad vidi ljepotu toga kraja zasigurno će biti siguran da nam nešto takvo može samo Svevišnji stvoriti i darovati. MIR I DOBRO!

Tuzlanski FRAMAŠI

BLAGDAN SV. JURJA MUČENIKA - PATRON U MORANČANIMA

Župa Morančani u srijedu, 23. travnja proslavila je svoj patron – blagdan sv. Jurja mučenika. U koncelebriranom Misnom slavlju koje je predvodio župnik sa Husina, vlč. Marinko Mrkonjić sudjelovao je i veliki broj svećenika iz Tuzlanskog dekanata zajedno sa dekanom, prečasnim Perom Iljićem i ravnateljem KŠC "Sveti Franjo" Tuzla, vlč. Vlatkom Rosićem.

Na samom početku nazočne je pozdravio i čestitke prigodom proslave patrona uputio župnik iz Morančana, vlč. Josip Batinić koji se zahvalio svima a posebice vjernicima iz susjednih župa koji su u velikom broju došli kako bi uveličali obilježavanje ovog blagdana. Čestitka-

Ivo te pridodao da je dovoljno brinuti o onome pored sebe, čitati i živjeti Evanđelje i čeznuti za činjenjem dobrog. "Svetac ima samo jedan program, program Isusa Krista. Svi oni koji slijede njegova djela, bit će sveti i mogu računati na raj. To nam poručuje i sv. Juraj."

ma se pridružio i predvoditelj Misnog slavlja koji je kazao da bez obzira na manjkavost povijesnih podataka, o sv. Jurju se zna da je simbol pobjede dobra nad zlim. "Naš život neprestano je jedna borba, jedno biranje između dobra i zla. U današnje vrijeme teško je boriti se nad zlim. Čovjek se s vremenom na vrijeme gubi, nezna što je dobro a što zlo. Zato neka nam sv. Juraj bude uzor i primjer da možemo uvijek prepoznati što je dobro a što zlo tako što ćemo uvijek biti na strani dobra, mira i opraštanja" – kazao je vlč. Marinko.

SVI ONI KOJI SLIJEDE NJEGOVA DJELA BIT ĆE SVETI

Propovjednik, đakon Ivo Jezidžić govoreći u duhu težnje za činjenjem dobra i nadvladavanju zla, podsjetio je na poziv svakom čovjeku da bude svet te da je to vrlo lako moguće ostvariti. Kako je kazao, dovoljno je kloniti se zla i činiti dobro. Dovoljno je odabrati pravi put, a to je put Isusa Krista. "Čovjek nema nikave koristi od toga ako dobije sve a izgubi vjeru. Pobjeda svakog čovjeka jeste njegova vjera. Mi nismo izgubili sebe, a potvrda toga je naš dolazak na ovo Misno slavlje. Slavimo važan događaj, svetoga Jurja. Često čovjek misli da treba puno da bi bio svetac. No, kako sv. Vinko Paulski kaže, ne treba mnogo da se postane svetac, dovoljno je vršiti volju Božju. Svi smo mi pozvani na svetost i svi možemo biti sveti" – kazao je vlč.

obitelji koje ne odgajaju djecu u vjeri i u kojima se ne govori o Isusu Kristu, te pozvao nazočne vjernike da ne dozvole da njihova djeca postaju bijele vrane, jer time djecu neće odvesti na put svetosti. Put svetosti je kako je kazao odgoj u vjeri, svjedočenje vjere. "Crkva u Morančanima koja živi više od 150 godina je dom Gospodnji u koji se okupljaju vjernici. Ovo je nova Kristova lađa u kojoj se okupljaju vjerni Morančani i sretan je onaj koji sklonište nađe u Kristovoj lađi. Vi ste našli to sklonište već od 1857. godine. Ovo je Kristovo sklonište, lađa u kojoj se postaje svet" – kazao je vlč. Ivo te pozvao vjernike da slijede primjer sv. Jurja koji je išao za Kristom i svjedočio ono što je primio kao dijete.

Iako je o sv. Jurju malo povijesnih podataka, poznato je da on već 16. stoljeća i više živi u mnogim župama. Njegovo je štovanje u povijesti svetaca pravi fenomen, kojemu jedva ima ravnja. Već u četvrtom stoljeću kada je umro mučeničkom smrću počele su da nastaju brojne crkve njemu posvećene. Već tada je u Egiptu bilo 40 crkava i 3 samostana a na otoku Cipru se nalazilo čak 60 Jurjevih svetišta. O brojnosti njegovih slika nemoguće je i govoriti. Nisu to samo kipovi i mrtve slike sv. Jurja, nego živi svjedoci, svjedok koji je prisutan i u župi Morančani preko 150 godina. "To je svjedočanstvo vas dragi vjernici, sv. Jurja i Isusa Krista. To je svjedočanstvo vaše pobjede, to je vaša vjera dragi Morančani" – kazao je vlč. Ivo Jezidžić.

Ankica Stjepić-Čosić

NAKON SKORO 20 GODINA CRKVA SVETOG ILIJE U DOKNJU DOBILA OLTARSKU SLIKU

U nedjelju, 30. ožujka u Crkvi sv. Ilije u Doknju upriličen je blagoslov oltarske slike. Riječ je o slici koja prikazuje sv. Iliju na ognjenim kočijama, djelo akademske slikarice Marine Trogrlić. Sveti Ilija osim što je zaštitnik BiH on je i zaštitnik Doknja i njegovih stanovnika, a slika postavljena iza oltara svjedočit će vjeru Doknjana i njihovu usmjerenost k Bogu.

Obrede svete mise i blagoslova predvodio je gvardijan tuzlanski, fra Zdravko Anđić zajedno sa župnikom iz Brežaka, fra Franjom Martinovićem, ravnateljem KŠC-a Sveti Franjo Tuzla, vlč. Vlatkom Rosićem i đakonom,

prijatelji i subaštinci Isusa Krista. Oni su naša braća i izvanredni dobročinitelji. Oni nas ljube, stoje uz nas, brinu se za nas i na čudesan način su u zajedništvu s nama."

fra Marijom Jurićem. Kako je kazao fra Zdravko, u duhu uskrsloga shvaćanja čovjeka i života, kršćani smatraju da se sve ono što dotiču i s čim se u životu susreću treba biti prožeto svetošću i posvećeno. Tako je na javno čašćenje izložena i slika sv. Ilije. "Majka Crkva izlaže likove svetaca na javno čašćenje zato da imamo pred očima one koji su Krista vjerno slijedili. Slijedimo njihov primjer i koračajmo putem kojim ćemo najsigurnije doći do jedinstva s Kristom. Sveti su

Govoreći o shvaćanju i doživljavanju svetaca, fra Zdravko se osvrnuo i na ljudsko shvaćanje Boga. Ono se kako je kazao mijenja u životima ljudi, od shvaćanja da je Bog tu s nama do situacija kada se čovjek počinje udaljavati. "Tako upravo dolazimo do onoga biblijskog shvaćanja Boga kojega čovjek u sebi treba gajiti, a to je shvaćanje Boga živoga kako se i objavljuje. Evanđelje kaže da nam se Bog objavljuje u Isusu Kristu koji nam je toliko blizu da je postao jednim od

nas. Zato je za nas kršćane važno prihvatiti tu sliku Boga kojom ćemo shvatiti da je on naš otac. Bog je milosrdan, pravedan i dobar, te nas to i obvezuje da kao što je dragi Bog dobar, takvi i mi trebamo biti", kazao je fra Zdravko, te dodao da slika Boga mora u stvari odražavati nas, naš život, mora svjedočiti kakvu sliku Boga u sebi nosimo. Ta slika Boga mora biti naš život koji će govoriti o dobrom Bogu, o nama kao dobrim ljudima, ljudima koji znaju u koga vjeruju. To je ona uskrsla vjera o kojoj nam Evanđelje neprestano govori i to je ona vjera za koju su mnogi bili spremni dati i svoj život. "I mi smo se danas ovdje skupili oko oltara Gospodnjega i blagoslovili smo sliku koja je simbol vaše vjere, koja govori o vašem uvjerenju, koja treba govoriti o tome da vi vjerujete da je dobar Bog s nama, da nam svaka slika i svaki znak koji njega simbolizira govori o našem uvjerenju i o našoj vjeri. Zato je i blagoslivljamo i stavljamo na mjesta koja želimo da budu sveta mjesta. Zato to i činimo jer vjerujemo da će nam primjer iz njihova života pomoći u prihvaćanju ispravne slike Boga, pravoga Boga koji želi da mi budemo dragi. Neka nam ovaj čin bude pomagalo, bude nešto što će odražavati našu vjeru ali i naš životni put da živimo uskrslu vjeru, da živimo onako kako dragi Bog to od nas očekuje."

Na kraju mise vjernicima se obratio i župnik, fra Franjo Martinović koji se zahvalio predvoditelju misnog slavlja i obreda blagoslova slike, ostalim sudionicima te svima onima koji su dali svoj doprinos u organizaciji ove proslave. Recimo i to da su vjernici za blagoslov oltarske slike pripremili bogat ručak uz glazbu. Vrijedno je istaći i da je veliki broj Doknjana na proslavu došao u narodnim nošnjama, a posebno je lijepo bilo vidjeti djecu odjevenu u narodne nošnje koja su izvela i prigodan program. Izgradnja crkve sv. Ilije u Doknju, inače područne crkve u župi Breške, po projektu arhitekta Zlatka Hanzeka započela je 1989. godine i još uvijek je nedovršena. Oltarsku sliku je dobila nakon skoro 20 godina, te je za nadati se da na ostalo uređenje neće morati čekati ovako dugo.

Ankica Stjepić-Čosić

DRUŽENJE PRIJATELJA KŠC "SVETI FRANJO" TUZLA

U subotu, 05. travnja u Katoličkom školskom centru "Sveti Franjo" Tuzla održano je šesto tradicionalno druženje prijatelja Centra. Ovogodišnje druženje okupilo je oko 500 prijatelja koji su samim svojim dolaskom, a potom i sudjelovanjem u sadržajima večeri, pokazali veliko prijateljstvo i ljubav prema ovom Centru.

Sve to ovaj Centar čini prepoznatljivim i jedinstvenim, a upravo takva je i udruga "Prijatelji" koja je i organizator ove prelijepe manifestacije. Naime riječ je o udruzi čiji članovi su uposlenici ovoga Centra, učenici i najvećim dijelom roditelji. Svima njima nedvojbeno

je cilj da poboljšaju uvjete rada u Centru, pomažu onima kojima je pomoć potrebna ali i nagrade one koji postižu zavidne rezultate. U tom kontekstu predsjednica Udruge, **prof. Tomka Divković** je spomenula da je od dosadašnjih novaca prikupljenih prigodom

ovakvih druženja i putem članarine, rađeno na opremanju nekoliko kabineta, nabavljena je suvremena oprema koja je od velike pomoći učenicima i nastavnicima. Udruga "Prijatelji" iz svojih sredstava redovito je pomagala učenike koji su u potrebi, stipendirala nadarene učenike a najbolja odjeljenja nagrađivala putovanjima koja ujedno imaju i edukativni karakter. Predsjednica Divković se zahvalila svima koji su svojim dolaskom pokazali da su prijatelji ovoga Centra te uputila poziv onima koji nisu članovi udruge, da plaćanjem simbolične članarine, imaju mogućnost da to budu.

Nazočnima se zahvalio i ravnatelj Centra, **vič. Vlatko Rosić** kazavši da je sretan što vidi ovoliki broj prijatelja na jednom mjestu ali i još sretniji što zna da ima jako puno ljudi koji su prijatelji Centra a koji nisu mogli biti na druženju. "Netko je rekao da je prijatelj dar koji dajemo samima sebi, drugi dio nas samih, odraz u zrcalu. Privlačna snaga prijateljstva ima uzrok u čovjekovim postupcima. Što čini prijatelj? Kako se prijatelj ponaša? Što prijatelj traži od prijatelja? Odgovori na sva ta pitanja vrte se oko riječi ljubav. Prijatelj voli!" - kazao je ravnatelj Rosić te naglasio da je u današnjem vremenu najviše što jedni za druge možemo učiniti, jeste da budemo prijatelji. "Prijateljima je zajedničko djelovanje u interesu onog drugog. Prijatelji nastoje

ostvariti suživot i zajednički razvoj u smjeru razvijanja većeg dobra u međusobnom odnosu. Najviše što možemo učiniti za prijatelja jest jednostavno biti njegovim prijateljem. Upravo ta želja za ostvarenje suživota i promicanja pozitivnih vrijednosti između kojih su na prvom mjestu ljubav i prijateljstvo, bili su jedni od osnovnih pokretača za osnutak škola kakva je i KŠC Sv. Franjo." Podsjetimo, ovaj Centar kao i ostale Katoličke školske centre u BiH osnovala je Vrhbosanska nadbiskupija na temeljima vjerskih škola iz 19. stoljeća želeći time nastaviti višestoljetni tradicijski slijed katoličkih škola u BiH, koji je na žalost prekinut nakon Drugog svjetskog rata. Od tadašnjih škola do danas napravljen je veliki pomak što se tiče modernizacije didaktičke opreme i samog nastavnog procesa, ali su načela katoličkog odgoja ostala ista. Ova načela nisu zastarjela zahtjev na ustrajavanju oko nepotrebnih pravila u odgoju i obrazovanju, nego naprotiv, načela koja u prvi plan stavljaju ljudsku osobu i njegovo dostojanstvo.

Druženje prijatelja bila je prigoda i za podsjećanje na same početke u radu katoličke škole na ovim prostorima. Prisjećajući se početaka, osnutka i prvih koraka u radu, direktor Opće gimnazije pri ovome Centru, **fra Martin Antunović** je kazao da su uvijek postojali veliki planovi, želja i težnja za boljim i vrijednijim u svim segmentima. No, neke stvari su tada u to vrijeme, ipak bile nezamislive. "Kada smo na početku rada, po osnutku ovoga Centra razmišljali o nabavci nešto suvremenije opreme od one koju smo imali, nismo mogli ni zamisliti da ćemo imati onu koja se smatra najsuvremenijom. U pitanju su dakle ove tzv. pametne ploče koje danas imamo mi i možda još par škola u BiH. Ovo je samo dio onoga što je uradio ovaj Centar po pitanju osuvremenjivanja. Puno toga je učinjeno na svim poljima a svakako većina toga uz pomoć dobrih ljudi, prijatelja ovoga Centra. Sretan sam što ovdje vidim ovoliki broj ljudi koji su prijatelji ovoga Centra ali također sam sretan i što ovaj Centar ima još jako puno prijatelja čak i izvan granica BiH". Zadovoljstvo je izrazila i direktorica Osnovne škole, **Žana Altumbabić** kazavši pri tom da zahvaljujući ovakvom odnosu učenika, roditelja i uposlenika, bez imalo dvojbe i svi naredni projekti a u pripremi ih je jako puno, bit će ostvareni.

Za sve nazočne u športskoj dvorani Centra, organizator druženja, udruga "Prijatelji" pripremila je bogat program, između ostalog aukciju dažikih radova i tombolu. Ove godine na aukciju je prodano deset slika koje je odabrala i za aukciju pripremila prof. likovnog odgoja, akademska slikarica Marina Trogrlić čija se također jedna slika našla na aukciji. Slike su dosegle jako visoke cijene, čak i do 1000 KM, a sav prikupljeni novac kako od aukcije, tako i od tombole i prodanih ulaznica, bit će usmjeren kako za spomenute tako i neke nove projekte. Uz pomoć dobrih ljudi, roditelja, djelatnika i drugih prijatelja Centra, za sve nazočne organizator je pripremio i bogatu večeru, a u zabavnom dijelu nastupio je tamburaški sastav "Terzijan" pod ravnanjem Vedrana Čička.

Ankica Stjepić-Čosić

Reagiranja na tekstove objavljene u 171 broju:

Fahrudin Hidanović oživio Franjevački samostan - Gradovrh" i u 172. broju "Tragom šokadije"**Gospodin JURAJ NOVOSEL****Glavni i odgovorni urednik Hrvatskog Glasnika**

Gospodine Novosel, lijepo Vas molim da u slijedećem broju Hrvatskog Glasnika objavite ovaj moj demant, na čemu Vam mnogo zahvaljujem.

Naime, Vi ste u prethodnom 171. broju uvrstili članak Vaše vrijedne dopisnice s naslovom: „FAHRUDIN HIDANOVIĆ OŽIVIO FRANJEVAČKI SAMOSTAN – GRADOVRH“.

S tim naslovom ne slaže se ni gospodin Hidanović, jer ispadalo da o Franjevačkom samostanu na Gradovrhu do sada nije nitko pisao, iako svi znamo da se o njemu kroz stoljeća kao i dan-danas, i te kako piše, tako da ga ne treba uopće oživljavati, jer Franjevački samostan na Gradovrhu, živi svoju povijest u svojim franjevcima i katoličkom, hrvatskom puku, koji kroz stoljeća pobjednički obitavaju oko Gradovrha. O Franjevačkom samostanu pisali su i danas pišu, daleko prije gospodina Hidanovića, eminentni povjesničari, izvijestitelji i kolumnisti, preko čijih knjiga i pisanih dokumenata, seminara, okruglih stolova i raznih obilježavanja, Franjevački samostan na Gradovrhu i nadalje živi svoju prošlost, sadašnjost i budućnost, tako da ga ne treba nitko oživljavati. Mjesto toga, vrijeme je da se naš mnogo poštovani gradonačelnik Tuzle, svim svojim umijećem, kao veoma kulturni čovjek, zauzme kod za to nadležnih, da se taj sveti i povijesni lokalitet proglasi kulturnom baštinom, jer kako je pošlo, može nekom pasti na pamet da na tom mjestu počne graditi vikendice ili otvoriti stočnu pijacu!!!

Inače za svaku je pohvalu što i gospodin Hidanović svojim pisanjem uprisutnjuje povijest Gradovrškog franjevačkog samostana u našu današnjost.

Gospodine glavni i odgovorni uredniče, unaprijed zahvaljujem što ćete ovaj moj intervent objaviti u slijedećem broju Hrvatskog Glasnika.

S poštovanjem,

Fra. Josip Zvonimir Bošnjaković, franjevac
FRANJEVAČKI SAMOSTAN TUZLA

Gospodin JURAJ NOVOSEL**Glavni i odgovorni urednik Hrvatskog Glasnika**

Molim Vas da objavite u slijedećem broju Hrvatskog Glasnika ovaj moj demant u svezi s obilježavanjem tristote obljetnice odlaska fratarsa sa svojim pukom sa ovih naših tuzlanskih prostora u Bač i njegovu okolinu, a koje je upriličeno 1988. godine u Tuzli i u Baču.

Gospodine uredniče, Vi ste, kao odgovorni urednik Glasnika, uvrstili u Uskrsnom 172. broju, članak gospodina Ivana Andrašića: „TRAGOM ŠOKADIJE“, dopisnika Hrvatske riječi iz Subotice, a koji završava jednom neistinitom i začuđujućom rečenicom, citiram: „TRISTOTA OBLJETNICA OBLJEŽENA JE 1988. GODINE U TUZLI I U BAČU OD STRANE FRANJEVACA, NO, ZA JAVNOST JE PROŠLA GOTOVO NEZAPAZENO“.

Gospodine uredniče, taj članak pokazuje veliko nepoznavanje tadašnjih veoma zapaženih crkvenih događanja u Tuzli i Baču i čini veliku nepravdu meni,

tadašnjem tuzlanskom gvardijanu i župniku, mojim vrijednim suradnicima, braći Franjevcima iz Tuzle i Bača, prečasnom Lazaru Krmpotiću, dekanu bačkom, zatim patru Josipu Špeharu, gvardijanu bačkom, a posebno je to omalovažavanje naših župljana i vjernika s tuzlanskih prostora kao i brojnih župljana koji su došli iz svih krajeva Bosne i Bačke okoline u Tuzli, a bilo ih je, zamislite, više od deset tisuća!!! Kako su samo ljubili i grlili sliku RADOSE GOSPE GRADOVRŠKE – BAČKE i slušali nadahnuto propovijed uzoritog kardinala i zagrebačkog nadbiskupa dr. FRANJE KU-HARIĆA, koji je tom prigodom blagoslovio na stotine podijeljenih medaljona i sličica s natpisom: „MAJKO NAŠE PROŠLOSTI, BUDI MAJKA NAŠE SADAŠNJOSTI I BUDUĆNOSTI“. Pod misom je pjevao katedralni zbor iz Subotice. Sve se to događalo u župi Šikari, 08. 05. 1988. godine zbog nedostatka prostora u Tuzli.

Stoga na koljenima zahvaljujem Bogu, zajedno sa pokojnim vlč. Lazarom Krmpotićem, bačkim dekanom i gvardijanom Franjevačkog samostana u Baču p. Josipom Špeharom, što nam je dao tu nezasluzenu milost, da utvrdimo autentičnost slike Radosne Gospe i da e, nakon tristo godina, upravo nas trojica, povratimo u njezin gradovrško-tuzlanski zavičaj. Gradio sam brojne crkve, ali ovo je nešto čudno, nezasluzeno i nezaboravno!!! Ova čudotvorna Gospina slika, čuva se u Franjevačkom samostanu u Baču od 1688. godine i hodočaste joj vjernici iz svih krajeva Vojvodine.

U znak obilježavanja TRISTOTE OBLJETNICE, u Tuzli je održana u novoj crkvi trodnevnica sa svetim misama i prigodnim propovijedima. Treći dan trodnevnice, 07. 05. 1988. godine svetu misu je slavio uzoriti kardinal dr. Franjo Kuharić zajedno s Vrhbosanskim nadbiskupom dr. Markom Jozinovićem, banjalučkim biskupom dr. Alfredom Pichlerom, provincijalom „Bosne Srebrene“ dr. Lukom Markevićem i Hrvatskim

provincijalom iz Zagreba prof. fra Rajkom Gelema-novićem, a sve u nazočnosti predstavnika Islamske vjerske zajednice na čelu s ef. Huseinom Mujićem, tuzlanskim muftijom i predstavnikom Pravoslavne crkve na čelu s gospodinom episkopom zvorničko-tuzlanskim, Vasilijem Kačavendom. Bio je to istinski EKMENSKI SUSRET, na kojem su bili i predstavnici Općine Tuzla i predsjednik i tajnik Republičke vjerske komisije iz Sarajeva, dr. Zvonko Stenek i gospodin Filip Šimić.

Obilježavanje tristote obljetnice od preseljenja fratarsa i hrvatskog, katoličkog puka s ovih prostora u Baču, počelo je u Subotici od 12. do 14. kolovoza 1986. godine, sa seminarom na temu: „Tri stoljeća obnovljene crkvenosti Hrvata u Bačkoj“.

Drugi dio obilježavanja tristote obljetnice upriličen je 1. i 2. listopada 1988. godine u Baču. U Bač je s nama franjevcima došlo sedam autobusa punih župljana iz Driječnice, Tuzle, Šikare i Brežaka.

1. listopada, održan je u Franjevačkom samostanu u Baču, znanstveni skup o bačkom i gradovrškom samostanu od samih njihovih početaka. Sudionici tog skupa bili su: mr. fra Roko Špionjak, dr. Zvonko Baotić, pater dr. Franjo Emanuel Hoško, dr. Lelja Dobronić i dr. Ante Sekulić, a o samome milosnom liku Radosne Gospe gradovrško-bačke govorio je pokojni mr. vlč. Lazar Ivan Krmpotić. Radovi s tog skupa objavljeni su u publikaciji – Od Gradovrha do Bača.

2. listopada 1988. godine bilo je, na prostoru Franjevačkog samostana, svečano EUHARISTIJSKO SLAVLJE, koje je predvodio, kao i u Tuzli, uzoriti kardinal dr. Franjo Kuharić na nazočnosti oko pedeset svećenika, redovnika i redovnica i visokih crkvenih dostojanstvenika. Bilo je oko pet tisuća vjernika iz Tuzle, Bača, Subotice i okolnih bačkih župa. Sve nas je na čelu s uzoritim kardinalom pozdravio provincijal Hrvatske provincije iz Zagreba dr. fra Mirko Mataušić, a na koncu svete mise zahvalio je svima na dolasku bački gvardijan Franjevačkog samostana pater Josip Špehar. U znak zahvalnosti vjernog tuzlanskog puka, slikar Slavko Babić iz Tuzle, predao je sliku uzoritom kardinalu dr. Franji Kuhariću s njegovim likom.

Na kraju mise i ja sam kratkim govorom zahvalio kardinalu Kuhariću na njegovoj dobroti što se odazvao na ova slavlja u Tuzli i u Baču i zamolio ga da nam svima podijeli blagoslov. Poslije mise, svi smo ljubili milosni lik čudotvorne Radosne Gospe i pod njezinim okriljem napustili smo Bač i otputovali za Tuzlu.

Ove manifestacije zabilježile su opširno i crkvene novine i sarajevska Televizija, uz prigodne intervjue, što sve dokumentirano svjedoči, da su ova brojna obilježavanja prošla ne samo zapaženo nego i veoma sadržajno i svečano, jer kad bi bilo po gospodinu Andrašiću, čovjek bi se morao upitati, pa odakle onda onih deset tisuća vjernika u Tuzli i pet tisuća u Baču, ako je to kako on navodi prošlo „nezapaženo“! SVAŠTA!

Zahvaljujem Vam i lijepo Vas pozdravljam!

Fra. Josip Zvonimir Bošnjaković, franjevac
FRANJEVAČKI SAMOSTAN TUZLA

Čazim Sarajlić dobio odlikovanje viteza iz reda umjetnosti i književnosti

Početkom svibnja ove godine tuzlanskom umjetniku Čazimu Sarajliću, Ministarstvo za kulturu i komunikacije Republike Francuske uručit će zvanje viteza iz reda umjetnosti i književnosti. Ovaj red je jedan od četiri ministarska reda Republike Francuske i jedno od najznačajnijih počasnih odlikovanja.

„Imaju neki ljudi koji su pratili moj rad u oblasti kulture i vjerojatno zato što je meni do kulture i umjetnosti jako stalo počašćen sam jednim ovakvim priznanjem i ne mogu biti neskroman kada bih rekao da mi ovo ništa ne znači, znači mi i ponosan sam,“ kazao je Sarajlić. Sarajlić je zajedno s bosanskohercegovačkim

Čazim Sarajlić

umjetnicima boravio nekoliko puta u Francuskoj, a posljednja akcija čiji je inicijator upravo Sarajlić je otvaranje kulturnog centra Sofi Šifle s kojom je sve do njezine tragične smrti radio na ustanovljavanju francuskog kulturnog centra u Tuzli. „Inače trebam reći da je davne 1920. godine u okviru tuzlanske gimnazije postojala francuska čitaonica, a u Tuzli postoji francusko udruženje, „Frankofoni“ koji njeguju francusku kulturu. Čazim Sarajlić je direktor tuzlanske galerije portreta, koja je nekada bila Jugoslavenska galerija. Upravo zahvaljujući Sarajliću koji je nekada bio njezin kustos, a danas direktor ona i dalje živi zahvaljujući razumijevanju ljudi sa strane. „Tragedija ove galerije je što se ona nalazi u Tuzli, pa i u Bosni. Ipak mi uspijevamo nekako sačuvati njezinu specifiku. Mi ustvari i pored te samovolje kako na razini općine i županije

pokušavamo kroz naše programe afirmirati ovu sredinu, ali i BiH,“ kazao je Sarajlić. Zanimljivo je kako je Sarajlićev rad u promicanju slikarske umjetnosti prije prepoznala Francuska nego BiH. „Ja sam dobio ovo vjerojatno kao menadžer kulture, kao animator kulture. Kultura je moja davna infekcija i ja sam baš na osnovu toga dobio ovo priznanje. Jer pored ove suradnje koju smo imali s Francuzima, mi smo imali vrlo česte promocije i u drugim europskim gradovima,“ ističe Sarajlić.

Biti menadžer kulture kakav je Čazim Sarajlić vjerojatno nije lako, posebno u ovom vremenu. „Danas vladaju ahababsko-jaranski odnosi i svatko od političara misli da je on Alfa i Omega u kulturi i ne gleda se ono što je prije bilo, nego se počinje od ovog trenutka što je velika greška“ zaključuje Sarajlić.

Sloboda Jednakost Bratstvo**Republika Francuska****Ministarstvo za kulturu i komunikaciju****Ministar****28. februar 2008.**

Gospodin Čazim Sarajlić
Tuzla

Poštovani gospodine,
Povodom promocije stranaca u februaru 2008, veliko mi je zadovoljstvo da Vas obavijestim da sam Vam upravo dodijelila zvanje viteza iz reda Umjetnosti i Književnosti.

Ovaj red je jedan od četiri ministarska reda Republike Francuske i, prema tome, jedno od najznačajnijih počasnih odlikovanja.

Ovim odlikovanjem, ministarstvo za Kulturu i Komunikaciju odlikuje osobe koje su se iskazale svojim stvaralaštvom u umjetničkoj ili književnoj oblasti, ili doprinosom koji su dale širenju kulture u Francuskoj ili u svijetu.

Uputujem Vam svoje iskrene čestitke i molim Vas da primite, poštovani gospodine, izraze mog posebnog poštovanja.

Christine Albanel

Moć je molitve bezgranična, a molitva je jedan od najljepših poklona koji može-mo primiti.

Ništa ne stoji, a donosi veliku nagradu.

Nastavimo moliti jedni za druge

Evo jedne molitve.

Oče, molim Te, blagoslovi moje prijatelje, rođake i poznanike, sada, ovim putem. Pokaži im novu objavu Tvoje ljubavi i milosrđa.

Danas ti Oče zahvaljujem za prekrasnu noć, za pokrivač koji me grije.

Za hranu, za novi radni dan, a najviše za jedan novi dan života. Blagoslovi Isuse moje prijatelje i moje neprijatelje. I oni te trebaju. Blagoslovi sada mog prijatelja koji sada čita ovo poslanje.

Blagoslovljam onog tko mi je ovo poslanje uputio, u ime Isusovo. Amen. Grlim te, a Bog neka te obilato blagoslovi. Uputi ovo poslanje toliko hitro koliko uzmogneš svima kojima možeš. Uskoro će mnogi za tebe moliti, a Bog će ih blagoslovljati!

IV. MEĐUNARODNI KONGRES IZ ONKOLOGIJE ZA STUDENTE

Kako malo truda, dobra ideja i timski rad mogu uroditi plodom, svjedoči nam odlazak studenata Medicinskog fakulteta u Tuzli na „IV. međunarodni kongres iz onkologije za studente“, koji je održan od 13. do 15. ožujka 2008. u Pamploni (Španjolska).

Na ovome, već jako cijenjenom, kongresu sudjelovalo je preko 400 studenata sa oko 20 znanstveno-istraživačkih radova. Osim nas, iz Bosne i Hercegovine, bilo je studenata iz Sjedinjenih Američkih Država, Costa Rice i gotovo svih sveučilišta iz Španjolske.

Na svečanosti otvorenja kongresa dobrodošlicu nam je poželio prorektor sveučilišta pokrajine Navarra prof. dr. Luis Montuenga, dekanica Medicinskog fakulteta u Navari prof. dr. Maria Pilar Civeria Maurillo, te glavni odgovorni profesor kongresa prof. dr. Salvador Martin Algara. Jako je bitno istaknuti kako su ove godine svojim dolaskom na kongres, pridodali još veći značaj istome, dvije velike ličnosti iz svijeta dječjih tumora, prof. dr. Giulio D'Angio i prof. dr. Audrey E. Evans, s Dječje bolnice Philadelphia. Ako samo navedemo kako su ovo dvoje ljudi osmislili brojne podjele pri klasifikaciji dječjih tumora, čime je uveliko olakšan terapijski pristup samim tumorima, kako su kroz svoj preko pola stoljeća dug rad posvećen upravo djeci, izdali na desetine znanstvenih radova, te kako je prof. A. E. Evans, zajedno s bivšom prvom damom SAD, H. Clinton, dobila nagradu za humanost 1994. godine, bit će dovoljno da ukaže na veličinu i značaj ovoga kongresa.

Istoga dana, zajedno s već spomenutim profesorima, te nekočinom drugih studenata, primila nas je gradonačelnica Pamplone Yolanda Baracin. Uz prigodne riječi dobrodošlice, pozvala nas je u Pamplonu u dane svečanosti San Fermin. Potom smo se uputili u obilazak Sveučilišta u Navari (Universidad de Navarra) i samoga Medicinskog fakulteta, kao i privatne Svučilišne klinike (Clinica Universitaria), koje mnogi smatraju najjačim u Španjolskoj, naročito kada je riječ o oblasti onkologije.

Tema ovogodišnjeg kongresa bila je „Dječji tumori“. Naš grad,

Tuzlu, kao i našu domovinu Bosnu i Hercegovinu predstavljalo je osam studenata Medicinskog fakulteta u Tuzli, Jelena Lucić, Jasmina Lisičić, Altijana Šarić, Amra Nadarević, Majda Brčić, Adnan Grabić, Mirza Omerbašić, te moja malenkost, Tomislav Stjepić.

Izlagali smo dva znanstveno-istraživačka rada na temu „Epidemiološke karakteristike dječjih tumora“ i „Morfološke karakteristike i biološki potencijal meningeoma“, pod mentorstvom prof. dr. Ermine Iljazović-Latifagić i mr. med. sc. Zinaide Karasalihović. Radovi su bili na španjolskom, a izlagani na engleskom jeziku.

Bitno je naglasiti kako je kongres bio natjecateljskog karaktera i da je naš rad „Epidemiološke karakteristike dječjih tumora“ osvojio drugo mjesto za usmenu prezentaciju. Po samome završetku naših izlaganja, nazočni nisu krili oduševljenje onime što su vidjeli i čuli.

Sama činjenica da smo od listopada prošle godine pa sve do gotovo samoga polaska, u ožujku ove godine, posvetili većinu našeg vremena prikupljanju podataka od preko 30.000 biopsija, njihovoj analizi i pisanju samih radova, kako su radovi bili na dva jezika, govori koliko smo ozbiljno shvatili odlazak na kongres. Svemu tome je doprinijela i velika želja da se pokaže kako i mi u ovom „zabačenom“ kutku svijeta, možemo stati rame uz rame s bilo kojom razvijenom zemljom svijeta, bar kada je znanost u pitanju i da je jedina razlika između nas, u nerazvijenim zemljama i njih, gospodarski naprednih zemalja, kao što su SAD i Španjolska, razlika u količini materijalnih sredstava koja se ulažu u znanost, te tehnička pomagala kojima se oni služe. No, ni mi nismo toliko daleko koliko smo i sami mislili i koliko većina naših građana i danas misli.

Na kraju bih htio ohrabriti sve studente i sve mlade u Bosni i Hercegovini, koji imaju bilo kakvu konstruktivnu ideju. Samo malo upornosti, malo izdvojenog vremena, i rezultat je zagarantiran. Nakon jednog ovakvog iskustva, svima nama koji smo sudjelovali na spomenutom kongresu, dosta stvari koje su se činile nedostižnim za nas „obične studente“, postalo je na dohvat ruke.

Tomislav Stjepić

SVETKOVINE, BLAGDANI, SPOMENDANI, IMENDANI I OBIČAJI U NEKIM KRAJEVIMA U MJESECU TRAVNJU

Mjesec travanj je pravi proljetni mjesec. Zbog čestih izmjena razdoblja sunčana vremena i pljuskova zovu ga čudljivim mjesecom. Jedna od prijatnijih poljodjelcima u travnju je mraz. Izreke: „Travanjski mraz načini više štete nego ljetna tuča i suša zajedno“ i „U travanjsko vrijeme i gospodsku naklonost ne uzdaj se previše“.

- Prvi dan travnja (1. travnja) „fkanjuje“, vara, jedan drugog bilo čime što mu padne na pamet. Npr. da je netko u mjestu pokraden ili se utopio, da se nekom od znanaca nešto dogodilo. Ili kažu: „Pogledaj kakav si po licu“ i tako redom.

- Sv. Juraj (23. travnja) zaštitnik je zemlje, usjeva, zelenila i stoke. Dan sv. Jurja u narodu je prihvaćen kao pravi početak proljeća. Izreka: „Nema proljeća do Jurjeva dana.“ Na taj dan pastiri su po običaju stoku prvi put izvodili na pašu. Na glavu ili oko vrata stoci su stavljali ukrašene cvjetne vijence ispletene od proljetnog bilja i cvijeća. Tim ovjenčavanjem vjerovali su da stoku čuvaju od zla u čitavoj godini (posebno mlijeko kravama). Na povratku s pašte pastiri su te vijence bacali na krov staje u kojoj boravi stoka.

Na Jurjev dan gospodari su mijenjali, unajmljivali i otpuštali pastire i slugu. Zbog toga je Jurjevo bio izrazito pastirski dan.

Običaj je tog dana da seoska mladež obilazi kuće gdje jedan od njih, središnja figura „zeleni Juraj“, hoda poklopljen košem ispletenim baš za tu svrhu od svježih zelenih prolistalih graničica vrbe ili bukve. Od zelenila koša ostavljaju svakoj kući po graničicu, a to zelenilo ukućani zabodu pod strehu kuće ili u polje. Jurjevskim graničicama pripisuje se plodonosna moć. Pri tom pjevaju prikladne jurjevske običajne (obredne) popijevke. Kao nagradu dobivaju jaja ili sitan novac. Pjevaju: „Prešelj, prešelj, pisani Vuzem; došelj je, došelj, Juraj zeleni, iz zelene gore, u to ravno polje, darujete ga, darujete, Jurja zelenoga“...

Tradicija tog dana su jurjevski kresovi – paljenje poveće lomače od slame, drača ili sl. Uz vatru mladež pleše, pjeva prigodne popjevske za jurjevske kresove, a preskaču i preko vatre. Na jurjevsko jutro za zdravlje i ljepotu bio je običaj umivanja u vodi s cvijećem. Najbolja voda bila je ona s mlijskog kola. Svi ovi jurjevski običaji i obredi imaju magijsko značenje, a trebali bi osigurati plodnost ljudi stoke i zemlje. S druge strane nastupaju odbojno prema mračnim i zlim silama. Zelenilom i šarenilom kao i radosnim popijevkama naviješta se proljeće, buđenje prirode. Mjesec travanj imao je u prošlosti pučko ime jurjevčak. Kaže se: „Jurjevska kiša i trojačka vedrina daju nam dosta kruha i vina.“

- Sv. Marko (25. travnja) je pisac Evanđelja. Na Markovo, poslije svete mise, procesija sa župnikom na čelu odlazila bi do prvog polja s niknulom pšenicom gdje bi župnik blagoslovio polje i vjetar.

JADRANKA MARIĆ Izložba likovnih radova

TESTAMENTI

Tebi majko

JU Bosanski kulturni centar Tuzlanskog kantona
Travnja 2008.

U mnogobrojnoj skupini likovnih stvaralaca Tuzle i šire, pojava slikarice Jadranke Marić ima svoju posebnost. Počela je slikati naglo po unutrašnjem ljudskom i stvaralačkom porivu. Na nju nitko nije uticao. Ona je u slikarstvo ušla hrabro ne ugledavajući se na bilo koje uzore, gradeći svoju likovnu poetiku smjelo i bez ograničenja. U tom procesu gradnje osobnog likovnog svijeta ona je pošla od „klasične slike“. Bili su to portreti, mrtve prirode, da bi do dana današnjeg formirala zasebne cikluse. Prigode su joj bile naklonjene tako da se mogla informirati o umjetnosti na izvoru, ali ipak je samostalno dolazila do novih likovnih rješenja. To se naročito ogleda u ovom najnovijem ciklusu „TESTAMENTI“ u kojim je došla do izražaja njena želja za novim likovnim saznanjima, težnja ka eksperimentu. Ispitujući mogućnosti likovnog materijala, unazad

Riječ Vojislava Vujanovića

nekoliko godina svoj interes Marićka pokazuje prema plastičnoj foliji kao materijalu, oslikavajući ih i dovodeći ih do skulptorskih oblika. Te njene slike – objekti oplemenjeni su kolorističkim nanosima, intenzivne game. To su motivski raznoliki elementi, vezani za magični svijet ptica, portreta, a ono što posebno sugerira ove eksponate jest igra svjetla, što stvara dojam posebnog likovnog svijeta, tajnovitost likovne forme i jednog posebnog svijeta, Marićeve nemirne stvaralačke prirode. To njenoj sveukupnoj likovnoj vokaciji daje autonomnost likovnog rukopisa, što je u relacijama tuzlanskog likovnog kruga pa i šire čini originalnom pojavom.

S ciklusom TESTAMENTI Jadranka Marić ulazi u novo razdoblje svog likovnog života. Promatrajući razvojnu genezu njene likovne poetike za očekivati je da njeni budući likovni rezultati budu još potpuniji, što je i razložno očekivati, ako se uzme u obzir njena želja, upornosti i neobična stvaralačka energija.

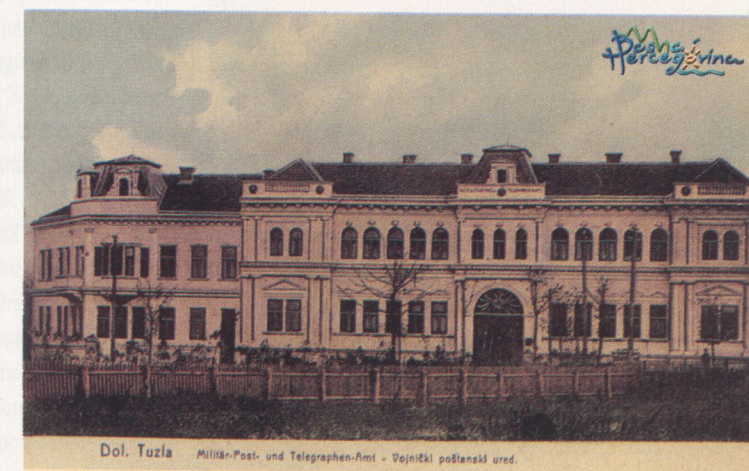
Čazim Sarajlić
(iz kataloga)

TUZLA - NEKADA

Konakgasse. — Grand Hotel. Doin. Tuzla.

Dol. Tuzla. Militär-Post- und Telegraphen-Amt. — Vojnički poštanski ured.

Dol. Tuzla

Post und Telegraphenamt

Gymnasium.

Dol. Tuzla.

TURISTIČKA ZAJEDNICA TUZLANSKOG KANTONA

TABUIZACIJA DRUŠTVENIH TEMA NA KAZALIŠNOJ SCENI

Beogradsko dramsko pozorište

Festivali koje organiziraju sami teatri uvijek u svojoj strukturalnoj ravni nose specifične segmente koji ih izdvajaju od sličnih umjetničkih doživljavanja, gdje se kao producenti potpisuju vanteatarske institucije. Tako i TKT – fest koji organizira tuzlanski Teatar Kabare u svojoj produkcijskoj i estetskoj profilaciji zasniva se na angažiranoj maloj formi komornog tipa. Šesti po redu TKT- fest, koji je održan u Tuzli od 24. ožujka do 02. travnja 2008. godine, u svom konceptualnom okviru tretirao je teme koje su rezultat u najvećem broju slučajeva tranzicijskih i globalizacijskih zbivanja, i koje su donekle jedna vrsta tabu teme. O ljudskoj usamljenosti, otuđenju, prostituciji, nasilju mladih, prevarama se šuti u društvu. Kao da se želi pokazati da se to dešava nekome drugome, a ne jednom konkretnom društvenom realitetu.

To je tematski sadržaj svih 12 predstava koje su posjetitelji Šestog TKT-festa mogli pogledati tijekom deset dana trajanja Festivala. Već je postala tradicija da na TKT-festu redovito sudjeluju Beogradsko dramsko pozorište iz Beograda, Teatar Rugantino iz Zagreba, Narodno pozorište «Toša Jovanović» iz Zrenjanina i Kazalište iz Virovitice, koji redovito već šesti put zajedno sudjeluju na ovom Festivalu. Ovi teatri su i osnivači i začetnici TKT- festa, budući da su sudjelovali i na prvom susretanju kazališnih poslenika koji njeguju malu komornu formu i pokazuju je široj tuzlanskoj publici, kao i onog kabaretskog profila. Kao česti sudionik ovog Festivala susreće se i Udruženje dramskih umjetnika Republike Srpske iz Banjaluke, koje je već po četvrti put bilo na VI TKT-u festu pred tuzlanskom publikom i polako dobiva status redovnog sudionika. Uz dvije predstave Teatra Kabare, što je i tradicija festivala po prvi put su na Festivalu osme godine trećeg milenijuma sudjelovali i zagrebački Teatar EXIT, zatim Akademija za gledalište, radio film i TV iz Ljubljane, dok je kao samostalni autorski projekt po prvi put u Tuzli prezentirana pantomima Damira – Dantesa Teparića iz Ciriha.

Festival je otvoren premijernim izvođenjem predstave «Tvrđava» u dramatičarici Nebojše Bradića i

režiji Vlade Keroševića, koji je i igrao jednu od uloga. Producent predstave je organizator TKT-festa Teatar Kabare. Ranije dramatičarice ovog grandioznog djela Meše Selimovića su kao dominantnu imale epsko narativnu formu, kao i prevladavajuću monološku dimenziju neprekinutog pripovijedanja. U svojoj dramatičarici, koju je inače u nešto izmijenjenom strukturalnom okviru likova scenski postavio i na pozornici Narodnog pozorišta iz Kruševca, Nebojša Bradić je koristio postupak potpunog ogoljavanja šire društvene situacije i širih misaonih tijekova pojedinih likova, kao i cjeline radnje. U predstavi su igrali studenti nekoliko generacija tuzlanske Akademije dramskih umjetnosti, i to: Haris Mrkonja, Ana Mia Milić, Vlado Kerošević, Damir Mahmutović, Damir Altumbabić, Sabit Sejdić, Dragan Pirić, Šaban Mujkanović, Sanela Babić, Emina Goletić, Irfan Kasumović, Hazim Mujčinović, Gordana Džepina, Ana Frančević, Asja Husić, Edin Suljetović, Siniša Kahvić, Vladimir Andrić, Igor Angirević i Damir Mašić.

Jedan od rijetkih dramskih tekstova koje je Borislav Pekić prilagodio za dramsko izvođenje je «X + Y = 0». Na šestom TKT-festu, predstavu nastalu iz pera velikog romanopisca izvelo je Beogradsko dramsko pozorište. Uz uputstvo koje je napisao za potencijalnog redatelja ove predstave, a to je u ovom slučaju Milica Kralj, autor Pekić navodi da je ulogu Gospodina X pisao baš za Petra Kralja, koji tu ulogu u ovoj predstavi i igra, uz partnersku igru Svetlane Bojković. Tandem kćerka kao redatelj, a otac kao tumač glavne i jedine muške uloge donosi na scenu igru koja je rezultat više rutiniranog izvođenja i tumačenja dva glumačka barda.

Poslije višegodišnjih prenanjanja oko preciziranja termina za ljubavni sastanak dvoje ljudi, potpuno otuđenih zbog svojih poslovnih obaveza i dosta ispraznog bračnog života, susreću se u trećerazrednom londonskom hotelu. Vječita trka i u životu i na

poslu, koju nosi sa sobom globalizacijsko vrijeme ostavlja traga na ljudima i likovima u ovoj predstavi, tako da i u najbanalnijim životnim stvarima ne mogu funkcionirati jednostavno, već veoma složeno i komplicirano. Upravo onako i na onaj način kakav je i svakodnevni život čovjeka koga je pod svoje uzelo vrijeme globalizacije i tranzicije.

Predstavu koja je nastala kao rezultat određenih vježbi tijekom studija glume na Akademiji, pod naslovom «Kako misli mene nema», rađenoj u režiji Ivica Boban, producirao je zagrebački Teatar Exit. Drama jeste nastala kao rezultat studijskog istraživanja i ispitne produkcije iz glume i scenskog pokreta, i to je jedna njena strana, dok je druga sadržana u činjenici da je dramski tekst nastao na osnovu najbanalnijih svakidašnjih sadržaja koji se redovito mogu pročitati u raznim tipovima oglasnika. Kroz gotovo dva sata atmosferom i dinamikom «nabijene» predstave tumači dva lika pokazuju tranziciju svoje svijesti kroz veliki broj osobnih unutarnjih i zamišljenih identiteta, i pretvaraju ih umijećem svoje igre u niz likova, situacija, momenta i događaja. Sve te osobnosti se u kontaktu s publikom nadograđuju i doživljavatelj teatra ih prepoznaje kao svoju vlastitu stvarnost. U životu punom apsurd i dramatičnosti običan čovjek živi sve te likove i sve te situacije u jednom vremenu potpune globalizacijske izgubljenosti i otuđenosti. Dva jedina muška lika u predstavi prezentirana kroz više identiteta tumače Amar Bukvić i Josip Jurčić.

Suvremenu priču o virovitičkom Romeu i Juliji, nastalu na osnovu povijesno neoromantičarskog teksta «Ljubav je jača od mača», autora Jasena Boke, izvelo je Kazalište iz Virovitice. Povijesna priča iz virovitičkog kraja s početka XX. stoljeća uobličena u kazališni izraz postala je kroz ovu predstavu živo scensko tkivo. Ona postaje jedna dinamička i strukturalno potpuno jasno postavljena moderna kazališna priča. U predstavi koju je režirao Dražen Ferenčina igrali su:

Teatar «Exit» iz Zagreba

Blanka Bart – Hajoš, Mijo Pavelko, Draško Zidar, Goran Koši, Igor Golub i Nina Kaić.

Predstavu «Sex za početnike» rađenu po tekstu Jasminke Petrović izveo je Teatar Rugantino iz Zagreba. Predstava je to koja je prvo educirana, pa zabavna, i onda naravno, dramsko strukturalna. Jednosatno izvođenje ove predstave praćeno glazbenim songovima i video-projeksijama tretira sva bitna pitanja emocionalnih turbulencija i seksualnosti, koji su toliko prisutni u pubertetu djece. Te teme su u velikoj mjeri u suvremenom južnoslavenskom društvu tabuizirane, i scensko prikazivanje predstavlja značajno nastojanje da se tabui razbije i jasno pokažu pojave i problemi koji postoje i koji su prisutni. U ovoj predstavi igraju: Dubravka Miletić, Gordana Gadžić, Ines Cokarić i Ante Krstulović.

Dvije predstave na šestom TKT-festu, pored organizatora Festivala Teatra Kabare, izvelo je i Narodno pozorište «Toša Jovanović» iz Zrenjanina. Prva je bila drama «Justina, sestra moja», poljske spisateljice Malgorzate Mročkovske. U ovoj drami koju je režirao Ivan Vuković psihoanalitičkim metodama ulazi se i uranja duboko u dubinu čovjekove duše kako bi se otkrili različiti identiteti koji postoje, kao bitno obilježje svakog lika. U predstavi su igrali: Sanja Radišić, Vesna Varičak i Miljan Vuković. Druga predstava zrenjaninskog Teatra je «Patafizika» koju čine tri jednočinke Ežena Joneska: Mlada udavača, Scena učetvoro i Supruga bratanič. Režiju predstave potpisuje Ivana Koraksić, a igrali su: Jelena Šneblić, Zvonko Gojković, Aleksandar Bogdanović, Ivan Đorđević i Miljan Vuković.

Sedmog dana Festivala izvedene su dvije predstave, i to: Predstava «Filoktet», autora Hajnera Milera, u produkciji tuzlanskog Teatra Kabare, i monodrama «Paorska groznica», autora Radivoja Šajtinca. Monodramu je režirao Ljuboslav Majera, a izvodi je Jovica Jašin glumac zrenjaninskog Teatra.

Do kraja Festivala izvedene su još tri predstave, i to: «Klasni neprijatelj», u produkciji Akademije za gledalište, radio, film i TV iz Ljubljane, kao i pantomima, autorski projekat Damira Teparića. Festival je zatvoren predstavom «Kući» Ljudmile Razumovske u produkciji Udruženja dramskih umjetnika Republike Srpske iz Banjaluke. Ova predstava govori o ljudima koji žive na ivici preživljavanja. Priča je to o napuštenoj djeci i nesrećama koje su ih zadesile, ali i svima onima koji su se izgubili u labirintima nesigurnog života, koji sobom nosi tranzicijsko i globalizacijsko vrijeme. Predstavu je režirao Slobodan Perišić, a igraju: Nikolina Jelisavac, Verica Nikolić, Ljubiša Savanović, Branko Janković, Aleksandar Blanić i Matio Lukajić.

Šesti po redu TKT – fest je pokazao da ovaj Festival postepeno dobiva svoju potpuno zaokruženu produkcijsku i estetsku profilaciju, koju odlikuje angažiranost, dinamički karakter prikazanih dramskih struktura, i prepoznatljiva produkcijska forma lako pokretnog i mobilnog kazališnog projekta.

Na taj način, u vremenu kada dobije određene kompetencijske specifičnosti, bit će uz rame s najznačajnijim festivalskim okupljanjima koja imaju regionalni karakter.

Novi projekt Narodnog pozorišta Tuzla

Premijera "Malograđanske svadbe"

Ansamb Narodnog pozorišta Tuzla prošloga mjeseca tuzlanskoj se publici predstavio s novim komadom, Brehtovom "Malograđanskom svadbom", koja je nakon više od dva desetljeća bila povod dolaska redatelja s beogradskom adresom Jovica Pavića u Tuzlu.

"Malograđanska svadba" je bazirana na glumačkoj igri, dok je tekst gotovo sporedan. Ipak, do izražaja dolazi ljudska zavidnost ispoljena radošću kada na svadbi puca namještaj u koji je mladoženja uložio svu svoju pažnju, kako bi svadbena veselje bilo besprijekorno. No, događa se upravo suprotno.

Oduševila je igra Elvire Aljukić u ulozi mlade i njenog odabranika, mladog glumca Adnana Omerovića, koji je i do sada dokazao da posjeduje bogat glumački talent. Očekivanja redatelja Pavića ispunili su i iskusni glumci Nermin Omić, Milenko Ilić, Meliha Fakić, Midhat Kušljagić i Remira Osmanović.

"Reakcije nisu loše, ali to nije bila ona publika koja s ludilom prati predstavu. Dobro, predstava je bila malo stegnuta nego što je bila na probama i pretpremijeri, ali je bila onako kako sam planirao", izjavio je nakon premijere redatelj Jovica Pavić.

Pavić navodi da je u početku dvomjesečnog rada bilo napetosti zbog njegovih redateljskih zamisli da se glumci baziraju na simultane igre u kojoj dvanaest likova neprestano ima međusobnu interakciju. To je, kaže, izuzetno zahtjevno, ali je nastojao da Brehtovom komadu na pozornici više odgovara igra koja nije tekstualno vezana.

"Njima nije bilo jasno kako će to biti s ovim izvitoperenjem, s tim simultanim igrama i tim nekim kompozicijama koje će djelovati kao motor, da oni mogu igrati bez teksta i da likove prave na improvizaciji, pa da onda to fiksiramo i pravimo formu koja je žanrovski precizna. Ali, kasnije je to jako dobro leglo", kaže Pavić.

"Malograđanska svadba" je trebala biti premijerno izvedena u okviru Sarajevske zime, ali su Tuzlaci odustali zbog kratkog roka koji im je dat za postavljanje scene u NP Tuzla. Pavić i glumci su razočarani što se u okviru te manifestacije nisu predstavili u Sarajevu, navodeći da se radi o izuzetno kvalitetnoj i dobro urađenoj predstavi.

J. Š.

Predstavljanje knjige

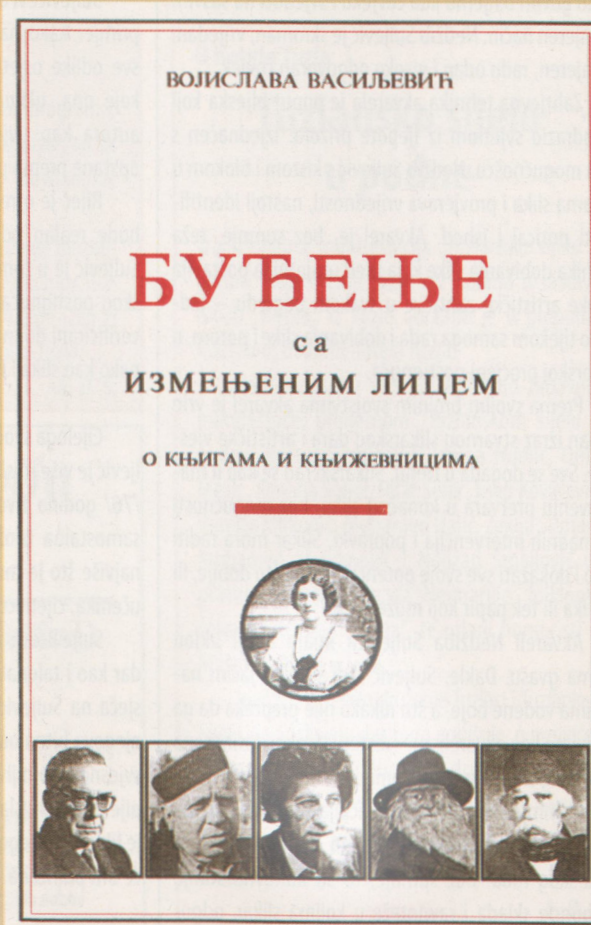
Buđenje sa izmjenjenim licem autorice Vojislave Vasiljević

U Međunarodnoj galeriji
portreta Tuzla u
prisustvu brojnih
građana održano je 11.
travnja predstavljanje
knjige mr. Vojislave
Vasiljević Buđenje sa
izmjenjenim licem u
izdanju SPKD
"Prosvjeta" Tuzla.

Pozdravnu riječ uputio je
predsjednik SPKD "Prosvjeta"
protojerej Niko Tošić.

O knjizi i autoru govorili su:
dr. Marica Petrović, Jagoda
Ilić, a odlomke je čitao prof.

Vlado Kerošević. Domaćin i
voditelj Vitomir Pavlović,
urednik

AKVARELI RASPOLOŽENJA I LIJEPIH PRIZORA

NEDŽIB SULJEVIĆ: IZLOŽBA AKVARELA. BOSANSKI KULTURNI CENTAR TUZLA
28. ožujka / marta, 2008.

Nedžib Suljević radi trideset tri godine kao nastavnik likovnog odgoja, i u radu s djecom postiže izvanredne rezultate, koji su okrunjeni zvaničnim priznanjima i koja osobno, drži svojim prvorazrednim biografskim činjenicama. Tu i tamo, kada ga ponese ljepota uočenog prizora i osjećanje da prizor treba prenijeti na sliku, poseže za akvarel papirom, vodenim bojama i kistom, i pravi dojmivo i uspjele slike u tehnici akvarela. No, u najvećem dijelu svoga života i rada, funkcionira slikarski nepretenciozno i posvećuje se svojoj profesiji. Nakon što je pet godina bio i direktor osnovne škole *Albin Herljević* u Tuzli, Suljević odlazi u mirovinu, a sve češće poklanja pažnju svome daru, slika i izlaže.

Osnovni odnos koji je Nedžib Suljević uspostavio prema mogućnostima postvarenja svoga slikarskog dara i znanja u slici, ostao je isti: slika onda kada je motiviran ljepotom prizora i osjećanjem da će se odužiti svome daru i prisustvu ako zabilježi lijepe i opće poznate motive i prizore iz neposrednog okruženja, dominantno urbanog sadržaja: Šarena džamija, Kapija, Solni trg, itd.

Manji broj Suljevićevih akvarela svjedoči o njegovom tragalačkom nervu. Uglavnom, riječ je o slikama s motivima mrtve prirode i portreta njemu bliskih ljudi, na kojima, opet vodenim bojama, iskušava svoje sposobnosti razlaganja tonskih vrijednosti boje u nijanse i valere.

Suljevićeva opredjeljenost za tehniku akvarela puno govori o njemu kao čovjeku i svjedoči na sasvim primjeren način. Nedžib Suljević je skroman, vrijedan, odmjeren, radu odan i visoko odgovoran čovjek.

Zahtjevna tehnika akvarela je poput bljeska koji se odrazio svjetlom iz ljepote prizora. Izjednačen s tom mogućnošću, Nedžib Suljević s kistom i blokom u rukama slika i provjerava vrijednosti, nastoji identificirati poticaj i ishod. Akvarel je, bez sumnje, teža tehnika dobivanja slike koja pred umjetnika postavlja visoke artistske zahtjeve u svakom pogledu – jednako tijekom samoga rada i dobivanja slike i potom, u autorskoj procjeni postignuća.

Prema svojim brojnim svojstvima akvarel je vrlo realan izraz stvarnog slikarskog dara i artistske vještine. Sve se događa u trenu. Slikarski rad se kao u magnoventu pretvara u konačnu sliku, bez mogućnosti naknadnih intervencija i popravki. Slikar mora raditi brzo i dokazati sve svoje potencije, jer to što dobije, ili je slika ili tek papir koji može baciti!

Akvareli Nedžiba Suljevića imaju blagi uklon prema gvašu. Dakle, Suljević radi s nešto jačim nanosima vodene boje, a što nikako nije prepreka da ga doživimo kao akvarelistu – uistinu visokog rafinmana i izvrsnog slikara u ovoj tehnici.

U primjeru Nedžiba Suljevića jasno doživljavamo i posebnost raspoloženja u kojem se autor prihvaća slikarskog rada. Bez sumnje, to su duhovna stanja potpunog sklada i ravnoteže u kojima slikar, odgo-

varajući kolorističkim vrijednostima vodene boje ovjekovječuje odraženo svjetlo prizora koji ga zaokupljaju svojom ljepotom.

Naime, Nedžib Suljević slika samo lijepe prizore slijedeći pravila vještine. Bez sumnje, za Nedžiba Suljevića ta pravila podrazumijevaju korektan crtež, sklad, mir, ljepotu, simetriju, čisto obojene plohe u slici, organizaciju prostora prema pravilu zlatnog presjeka, dakle, sve ono čemu je učio druge, ovaj put, kao dokaz o tome da i osobno vrlo uspješno i slikarski vlada elementima likovnog jezika i zahtjevne tehnike akvarela, primjenjuje u slici.

Dominantno, Nedžib Suljević slika pažljivo odabrane motive koji moraju ispunjavati njegove kriterije i zahtjeve za skladom, ravnotežom estetskih elemenata i kompozicije, ljepotom u ishodu, s ambijentalnim značenjem u konkretnom smislu. Lazurni namazi boje ovjekovječuju njegov doživljaj prizora i trenutak u kojem odražena svjetlost ima točno određenu estetsku vrijednost prizora i atmosfere koji postaju slika zauvijek.

Gustina namaza vodene boje čini sliku karakteristično suljevićevskom do mjere pa je po tome možemo prepoznavati među slikama drugih autora. Tome jasno pridonosi Suljevićeva karakteristična kompozicija, siguran i pravilan crtež, atmosfera punog dnevnog osvjetljenja najčešće bez sjena, kao da je većina slika naslikana upravo, usred dana. Sjene su mu plave i ljubičaste, sasvim u funkciji svjetla i crteža u slici.

Suljevićevi akvareli su izvrstan, skoro, pa ogledni primjer kako napraviti korektan akvarel, a sačuvati sve odlike osjetljive tehnike i ispuniti sve zahtjeve koje ona, uključivo i slikani prizor, postavlja pred autora kao uvjet da slikarsko ostvarenje bude i opstane prema pravilima vještine ili: lege artis.

Riječ je o realistički intoniranoj namjeri da slika bude realan odraz prizora odabranog za slikanje. Suljević je u tome uspješan do odgovarajućeg estetskog postignuća. Njegove slike su realni, akvarelom verificirani dojmovi o okruženju i mogu poslužiti jednako kao slika i fakat.

Cijeloga svog životnog i radnog vijeka Nedžib Suljević je više mislio o drugima nego o sebi. U njegovih 76/ godina života i rada ovo je tek njegova druga samostalna izložba slika. U međuvremenu, puno i najviše što je mogao učiniti je da afirmira rad svojih učenika, cijeneći kako na taj način afirmira i sebe!

Suljevićeva nesbičnost je također rijedak ljudski dar kao i talenat za umjetnost. Ova izložba nas podsjeća na Suljevićev ljudski put i pedagoški rad, kao njegova bitna odlika, osobnost i strana života koju je svjesno zatomičio i potiskivao do trenutka kada više nije imalo smisla to činiti. Izložba Suljevićevih radova je lijepa na njegov odmjereni ljudski način i kao takva će biti pamćena.

Atif Kujundžić

Zadar, Mostar, Dubrovnik...

Put predavljanja nove knjige, počesto je nepredvidiv; ipak, nove knjige autora Emila Čića: *Eseji o glazbi: bit glazbe, glazba u vremenu; i druga knjiga: Liturgijska glazba u Hrvatskoj nakon II. vatikanskog koncila: uvjeti, utjecaji i poticaji razvoja crkvene glazbe u Hrvatskoj*, imale su svoj promotivni put kako je navedeno u naslovu. U Zadru, Znanstvena knjižnica Zadar, ugostila je autora 4. ožujka 2008. godine, a o knjizi su govorili: Žan Morović (ravnatelj Katedralnog zbora u Zadru), Fabijan Lovrić (književnik), te sam autor.

Mostar je otvorio vrata Napretkovog doma, gdje su na 166. tribini (5. ožujka 2008.) sudjelovali: mr. Emil Čić, prof. Fabijan Lovrić, prof. dr. fra Andrija Nikić, studentice Ana i Ivana Aničić; dok su glazbeno upotpunili ugođaj glazbenici iz Širokog Brijega (članovi Glazbene akademije).

Već 6. ožujka 2008. promocija je održana u Dubrovniku, a promotoricom je bila voditeljica sveučilišnog centra u Dubrovniku, Ivana Burdelez, u Središtu centra Don Frane Bulića 4.

Evo što je sam autor ukratko rekao o liturgijskoj glazbi, i objavljenom u knjizi: *Bitno je da je ta knjiga trodimenzionalna sinteza najvažnijih podataka o liturgijskoj glazbi u Hrvatskoj i II. vatikanskom saboru iz istraživačkih aspekata muzikologije, teorije glazbe, filozofije, teologije i povijesti Crkve, a temeljem*

službenih dokumenata i vrhunskih kriterija što su ih o crkvenoj glazbi imali Papa Benedikt XVI, dok je bio kardinal Ratzinger, dr. Dragutina Kniewald, Prospera Guerangera, osnivača benediktinskog samostana Solesmes u Francuskoj, Ivana Merza i mnogih drugih važnih imena. Ta knjiga ima stav utemeljen na visokom, odgojenom ukusu i crkvenom učiteljstvu. Liturgijska glazba u Hrvatskoj pokazuje kako je utjecaj masovnih medija i dominantan utjecaj mišljenja mediokriteta - nestručnjaka iskvario katoličku crkvenu glazbu, a to se dogodilo i kod nas. Najvažnije pjevanje Crkve je gregorijanski koral kojem se Crkva ima vratiti. Sve drugo je ili poganstvo, ili pomoćna pučka glazba koja nema središnje mjesto u Crkvi. Smisao crkvene glazbe jest produbljenje mističnog osjećaja i osjećaja nazočnosti Božje. Sentimentalni izljev ljubavi prema Bogu ne pripadaju u red liturgijske mistike, tj. produbljenja osjećaja poštovanja prema Otajstvu Kristova misterija.

Što se pak tiče pristupa rečenoj temi, metodološki je razrađena po normativu znanstvenog rakursa, te samim tim zavrđuje pozornost ozbiljnih analiza, dok mnoštvo podataka govori o autentičnosti i istraživačkom maru autora.

Fabijan Lovrić

Sevdalinko u srcu te nosim

"Sevdalinko u srcu te nosim" naziv je prvog festivala sevdalinke Tuzlanskog kantona koji će biti održan u Tuzli u sali Bosanskog kulturnog centra 29. travnja.

Na festivalu će pred tuzlanskom publikom nastupiti sevdalije, poznati i mnogobrojni interpretatori ljubavne pjesme - sevdalinke iz cijele Bosne i Hercegovine.

Osim festivala i bogatog glazbenog programa, lijepog druženja, pjesme sevdalinke, izložbe, bit će promovirana i brošura pod nazivom "Sevdalinka, zlata vrijedan turistički proizvod".

Organizatori manifestacije su Udruženje glazbenika i estradnih djelatnika, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, Agencija za intelektualne usluge NN komerc, RTV TK-a i Udruženje sevdalija Tuzla.

A. D. S.

U hotelu Tuzla

Tuzlansko sijelo u podne

Tradicionalna manifestacija "Tuzlansko sijelo u podne" koje djeluje dugi niz godina u sastavu GKUD "Bosna", iz Tuzle održano je u prepunoj Kristalnoj dvorani hotela Tuzla.

Na četrdeset i devet kulturno-zabavnog manifestaciji proljetnom "Tuzlanskom sijelu u podne" nastupili su solisti Emina Nurkić, Dešo Mešić, Senada Salkić, Rifat Šehić, Esad Kovačević, Ramiza Milkunić, Muhamed Nalić, Zekija Suman, Muhamed Mujkanović i Nedžad Smajlović uz pratnju orkestra Senada Neimarlije, folklorna sekcija GKUD-a "Bosna", te mladi humoristi iz Mašinske škole u Tuzli.

Inače, ovo veselo druženje Tuzlaci i Tuzlanke - Sijeldžije održavaju dva puta godišnje, u proljeće i jesen, uživajući u lijepom druženju, pjesmi njegujući tradiciju očuvanja sevdalinke, narodne i starogradske pjesme, te rado svi zapjevaju, zaigraju, zaplešu...

A. D. S.

Ordinacija za fizioterapiju

"VITA"

Albina Herljevića 14(iza pošte na Slatini)
75000 Tuzla

- bolovi u leđima
- bolovi u vratu i leđima
- sportske povrede
- deformiteti
- oduzetosti
- kućne posjete
- vježbe u grupi
- grijanje mineralnim blatom

- uzimanje mjera za ortopedske uloške i cipele
- kinezioterapija
- ručna masaža
- elektroterapija
- manualna terapija
- magnetoterapija
- kinesiotaping
- terapija laserom

Tel: +387 35 280-170
Mob. + 387 62 234-017
+ 387 61 879-217
e-mail: vita.pzo@bih.net.ba

Rotacije, ringišpili i trgovinske pljačke

Pripremni tim Europske unije, Vlada Kosova i UNMIK sačinili su strogo povjerljiv plan za tranziciju i implementaciju nadležnosti sa UNMIK-a na Euleks i institucije samoproglašene države Kosovo i Metohija.

Jedan od ciljeva tog posla je "postepeno gašenje ili suzbijanje utjecaja institucija Srbije", prenio je KIM radio.

ODAVNO, odavno, odavno Srbija nije imala pravog utjecaja na Kosovu i Metohiji; ako je ikada, od izgubljenog Kosovskog boja, pa do ovijeh vremena, uopće bila uspostavljena prava beogradska vlast u ovom dijelu Srbije.

Poslanik Demokršćanske stranke Srbije **Vladan Batić** je u otvorenom pismu premijeru **Vojislavu Koštunici**, zatražio od njega da se povuče s funkcije predsjednika Vlade, navodeći da su i drugi srpski državniči kroz povijest, zbog manjih poraza nego što je Kosovo, podnosili ostavke.

Ne osporavajući gospodinu Batiću pravo na izjave i stavove, nameće mi se zaključak da se iza rečenog kriju premijerske ambicije autora pisma. Ništa čudno niti novo, jer je svaka vlast i slast.

Njujorska filharmonija gostovala je u Pjongjangu i odsvirala Dvoržakovu "Simfoniju iz Novog svijeta", pokušavajući time "odmrznuti" veze između SAD i Sjeverne Koreje, zategnute i našpanovane još od "hladnog rata".

Što me briga za tamo nekim Korejama, njujorcima, amerikama i sličnim "zabitima". Pitam se, a nika-ko da odgovor nađem, kako odrediti i olabaviti naše, be-ha, zamrznute i zategnute međudnose.

Poslije gotovo 15 godina, Južna Afrika je ponovo odobrila ubijanje slonova.

PROTIVNIK sam ubijanja svih vrsta, osim nužnih tamanjenja štetotičinske gamadi, recimo poput krum-pirove zlatice.

Drage čitateljice i cijenjeni čitatelji, Hrvatskoga Glasnika, sami odlučite i zaključite koga je trebalo ili koga treba među nama i oko nas tamaniti.

Samo, molim vas, političare poštedite i zaobidite. Ukoliko to ne učinite lako i sami možete biti zaraženi ili ne daj Bože iz vlastitih života uklonjeni.

Muškarci su, što viši, to manje ljubomorni, a kod žena su najmanje ljubomorne one srednje visine, pokazalo je istraživanje objavljeno u britanskim časopisima.

Pošto se u BiH ne zna ni tko pije, ni tko plaća, nije poznato tko je koliko i na što ljubomoran.

ROTACIJA na be-ha političko-nacionalnom ringišpilu, odnosno zamjena pozicija između **Željka Komšića** i **Harisa Silajdžića**, jedan je od ožujačko-političkih događaja 2008. godine. Niti je Hrvatima lošije što Komšić više nije predsjedatelj troglavog Predsjedništva, niti Bošnjacima bolje, s predsjedavanjem njihova Harija.

Nebojša RADMANOVIĆ je još na čekanju, a Srbi od toga nemaju ni štete ni koristi.

PARDON, svi zajedno imamo neviđene štete, jer se gomila novca potroši na njihove plaće, ostala i zao- stala financiranja i izdržavanja.

Cijene rastu, a nezaposlenih sve više, i nije neka vijest. To često slušamo, čitamo i na svojim grbačama osjećamo.

Novost bi bila suprotno od ovoga.

Policija Republike Srpske je trajna i neupitna kategorija, izjavio je **Stanislav Čado**, ministar unutarnjih poslova RS-a, povodom 4. travnja, Dana policije.

Je li, a ispade da jeste, čađavi ministar vizionar ili prorok; jer da nešto postane trajno ili neograničeno, kao što je rok uporabe dobro upakiranih, ljutih, alkoholnih pića, mora biti ispunjeno puno više preduvjeta od formiranja policije, šokolovanja za zvanje policajca i izbora za policijskog ministra.

Srpski proizvođači pljačkaju domaće potrošače, a moglo bi se dodati i trgovci - aktualni su naslovi u beogradskom tisku.

Ako to kome što znači i ako će koga utješiti ništa bolji, niti pošteniji, nisu hrvatski i bošnjački proizvođači i trgovci, ali ni slovenački, njemački ili francuski, ali ovi zadnje spomenuti imaju oštrije kontrole i veće kazne za prevare.

Uvozićemo velike količine struje, medijske su najave, interpretacije, signali i reinterpretacije iz Srbije i beogradskih novina.

Sviđalo se to kome ili ne, to bi mogao biti dobitak za BiH, bez obzira hoće li izvoz biti iz Ugljeka, Gacka-

tj. iz RS-a; Tuzle, Kaknja, odnosno iz F BiH ili za koju godinu iz Stanara kod Doboja? A, kakve nam političke vode teku, prije će elektroprivrede postati jedinstvena be-ha kompanija, nego što će BiH biti ustrojena kao objedinjena i cjelovita, ali nikad jedinstvena, jer je isuviše složena država.

Predsjednik spoljno-političkog odbora mađarskog parlamenta **Žolt Nemet**, podržao je koncepciju manjinske autonomije koju predlaže Mađarska koalicija u Vojvodini. Nije to nikakvo iznenađenje; kao što ne bi bilo čudo da neki drugi mađarski ministar ili stranački prvak, izjavi kako podržava osamostaljenje Vojvodine. JER..., osipanje klupka od velike juge - SFRJ - počelo je s osamostaljenjem SLOVENIJE, a zadnji otporeni konac se zove Kosovo.

Prethodna priča podsjeća me na ratno vrijeme i na priču kako će se Bosna i Hercegovina pretvoriti u veliku Srbiju, veliku Hrvatsku i Veliku Kladušu.

Nažalost brojnih proroka, samo je ostala i opstala Velika Kladuša.

Krivo (o)gledao:
Nikola J. IVANOVIĆ

AKCIJA PAVIĆ KOMERC TUZLA

do PAVIĆ KOMERC
Ljepunice bb
75 000 Tuzla
Tel: 035/384 487

"KLJUČ U RUKE - UŠTEDA IZ SNOVA"

CITROËN

Budite brzi i sklopite Ugovor o kupovini vozila iz proizvodnog programa CITROËN.

Ne propustite ovu fantastičnu ponudu!

**KREDIT BEZ ŽIRANATA DO 7 GODINA
KAMATNA STOPA VEĆ OD 6,7%
MOGUĆNOST KUPOVINE PO SISTEMU STARO ZA NOVO**

Ostvarite kupovinu po sistemu "KLJUČ U RUKE"

C1

popust do 2.650 KM

C2

popust do 5.300 KM

C3

popust do 6.600 KM

C4 Picasso

popust do 7.900 KM
za vozila na stanju

C4

popust do 10.600 KM

Xsara Picasso

popust do 13.270 KM

Berlingo

popust do 9.300 KM

C8

popust do 13.270 KM

Zbogom, dragodide i dragobaba

Izvan naše ranjivosti, romantičarske i nostalgije priče o životu kojeg više nema ove su kamene kuće neprocjenjivo blago. One su pouka o autentičnosti kakve je na svijetu, a posebice na Mediteranu, još malo. Jer ovo je prodano selo obraz najpoštenijega lica ove zemlje.

Veći prilog i vijest u dnevnim novinama (Selo prodano za jedan sat) s mnogo razdraganosti obavještava da je prodano cijelo jedno selo (još jedno) na uzvisini poviše Komize na Visu, u predjelu Dragodid. Riječ je o desetak ruševnih kamenih kuća, ali i o 35.000 četvornih metara zemljišta. Govori se o dovoljno široku prilazu za automobile, ali i u ovoj zemlji nezamislivu i vrlo rijetku fenomenu vlasništva, koji se u zemljišnim knjigama označava zavidnim 1/1. Cijena je svega toga 370.000 eura, što je prema ostacima mojih matematičkih sposobnosti nešto više od bijednih deset eura po metru. Inače, ta agencija Trgosna specijalizirala se za prodaju sela. Ona se hvali da uz već prodano selo na Hvaru prodaje još sela Grbići i Stinjiva na Pelješcu i jedno na Drveniku Velom. Sjažno! Svi su sretni i zadovoljni. Menadžer agencije za promet nekretnina, stanoviti Špiro Trgo, vidno sretan što je prodao i dida i babu, sretno zapuhan i s olakšanjem izjavljuje da je samo nakon sat vremena od objave sve i prodano: »Parcela je prodana u tren, a kako i ne bi!«, kaže veselo.

To kako i ne bi! najzanimljivije je. To kako i ne bi, moralo bi i malo žuljati i mnogo više boljeti. U trenu je dakle prodano ono što je stoljećima imalo biljeg teška uznosita i poštena života i naposljetku onoga što bi svaka malo bolja vlast znala prepoznati kao neprocjenjivo blago i lice identiteta. Gdje je u svemu tome silna glamurozna i mažoretska briga za nacionalne interese? Za prostor? Gdje je sada, dok se prazni obiteljski miraz iz težačke škrinje, njihovo pompozno najavljivano pravo prvokupa? Zna li netko za jedan jedini komadić zemlje na otocima kojega je država s pravom prvokupa kupila? Gdje je naposljetku ta turistička strategija revitaliziranja i identiteta prostora?

Zato će ta vlast trenirati strogoću. Primjerice, na otoku Žutu ili Kornatu domaćim će se ljudima zagorčavati život kada podignu kameni WC, obložit će ga trakama zabrane, nerazumljivim zapisnicima ili će, što je još najžalosnije, zapovjediti rušenje gustirne koja skuplja kišnicu za žednu zemlju i oskudno bilje. A onda će na isti otok doći neki strani ili domaći velikan poput glavna patent-mogula iz HT-a i koji će nasaditi kućetinu - koju će kamuflirati poljoprivredom i maslinikom. Dakako, sve je po zakonu.

Država koja je pomišljala prodati i svjetionike (oč mora), država koja samo zabranjuje, ali ne zna reći

gdje, što i kako graditi, pogoduje velikim meštrima i pravom cunamiju investicijske silovitosti. Ispod nepoznata kupca ili čuvenih fondova krije se svašta i svatko. A i u ovoj kupnji vidim lakome velike oči što njuše veliki posao kojima je do otoka, autentičnosti i stanovnika stalo koliko i meni do njihovih glamura, jahti i banaka. Dakako, selo će se urediti, zadržati autentičnost, kuće neće izlaziti iz svojih smjernih gabarita...

Ali zašto se uopće prodalo selo?

Je li se ono moglo obnoviti i bez ove sretne prodaje? Jesu li vlasnici ili vlasnik tih kuća mogli naletjeti na neku domaću ispomoc (banka, fond...), uložiti u svoje selo, podignuti ga i učiniti isto ono što i moćnik koji ga za šaku eura kupuje? Jesu li kadri djeci osigurati budućnost, a da pritom ne prodaju nego žive od dido-vine? Zašto sretnik s dobitnim i čeznutljivim zemljišnim brojem 1/1 ne bi zaposlio svoju obitelj, mještane i tako sačuvao svoje najbolje i pošteno lice razumijevajući i novo vrijeme i njegove nove potrebe? Zašto se u igri oko naših dragodida i naših dragobaba samo vrti divlji brutalizam Novca, kojega su izvori svakojaki i kojega ima posvuda, a Dragodida (ili Oključne u susjedstvu) ima samo na jednom mjestu.

Izvan naše ranjivosti, romantičarske i nostalgije priče o životu kojeg više nema ove su kamene kuće neprocjenjivo blago. One su pouka o autentičnosti kakve je na svijetu, a posebice na Mediteranu, još malo. Jer ovo je prodano selo obraz najpoštenijega lica ove zemlje.

Razdraganost i veselje s kojim je prodano selo pada na savjest onih koji nemaju promišljene strategije i koji ne znaju poštivati pa stoga i zaštititi svoju baštinu. Zbogom, Dragodide. Zbogom, dragi dide! Možda se zaista u grobu naši didovi okreću?

Dnevnik - priča IVE ŠIMATA-BANOVA, prenesena iz drugog ožujačkog broja VIJENCA 2008. godine, novina Matice hrvatske za književnost, umjetnost i znanost, dovoljno govori sama za sebe. Gotovo bi se mogla preslikati na brojna hrvatska sela u Bosni i Hercegovini i zatu je prenosimo. U Tuzli i Tuzlanskoj županiji to je naročito ilustrativno i indikativno u Husinu, Ljubučama, Brgulama, Ljepunicama i Donjem Bistarcu, hrvatskim selima u kojima su nekim drugim ljudima, rasprodana imanja i placevi za gradnju pored prometnica. Za koju godinu kada među živima ne budu babe i djedovi za očekivati je rasprodaju imanja i po cijelim selima, ali za daleko manje, već se sa sigurnošću može reći, simbolične novčane iznose.

Priredio: N. J. IVANOVIĆ

Piju zagađenu vodu

Iskorištavanje prirodnih izvora vode umjesto flaširane ili vode iz gradskog vodovoda za veliki broj Tuzla predstavlja dugogodišnju naviku i uvjerenje da konzumiraju najkvalitetniju vodu. Međutim, rezultati analiza uzroka vode sa 20 izvorišta, koje je Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona uradio sredinom ovog mjeseca, su zabrinjavajući, jer je više od polovine bilo bakteriološki i kemijski neispravno. Od toga, pet, jako posjećenih, izvorišta u Tuzli sadrži bakterije fekalnog porijekla.

U vodi iz kaptiranih izvora Palavrička u Ševaru-Kiseljak i Grabovac u Donjim Pascima, te iz javne česme Orašje otkrivena je bakterija escheherihija colli, a utvrđeno je da su zagađeni i izvor Ječmište u Miladijama i izvor kod Veterinarske stanice u naselju Slavinović u Tuzli.

Nihada Ahmetović iz Zavoda za javno zdravstvo TK ocijenila je da se radi o velikom procentu neispravnih uzoraka.

"Obavijestili smo Sanitarnu inspekciju, upoznat ćemo i Ministarstvo zdravstva TK koji trebaju poduzeti daljnje mjere kako građani više nebi koristili ta izvorišta", pojasnila je Ahmetović.

I pored medijskih upozorenja da je voda s ovih izvorišta neispravna za piće, redovi ispred ovih izvora su i dalje dugi. Građani Tuzle ne žele promijeniti naviku i pronaći drugi izvor besplatne vode, a niti na jednom izvoru još uvijek nisu postavljena nikakva upozorenja.

Na izvorištu Ječmište, u naselju Miladije, koje su mještani početkom devedesetih izbetonirali kako bi bio pristupačniji, svakodnevno dolazi na desetine ljudi iz svih dijelova Tuzle, ali i s područja drugih općina. Ne vjeruju u rezultate urađenih analiza.

"Ovih dana je manje ljudi na izvoru, ali opet dolaze i čekaju u redu. Prije ćemo se potrovati od gradske vode, nego s ovog izvora iz kojeg voda ističe s dubine od 14 metara", smatra mještani Vlado Pranjić.

Iako je sumnja građana u ispravnost vode iz gradskog vodovoda veća nego u kvalitetu vode iz javnih izvorišta, u Zavodu za javno zdravstvo TK ističu da je voda iz vodovoda, usprkos povremenim zamućenjima i bijelom talogu, potpuno ispravna. Dio Tuzle, koji se snabdijeva vodom s izvorišta Toplice, dobiva 'tvrdu' vodu i s povećanim stupnjem prisustva željeza, ali su ti elementi u granicama dozvoljenih.

Negiranje zagađenosti vode s javnih izvorišta je zabrinjavajuće, pogotovo što u rezultate analize Zavoda za javno zdravstvo sumnja i općinska sanitarna inspektorica Sahbija Šehović, koja ističe da je i sama jedan od konzumenata vode s izvorišta Ječmište.

Po rezultatima analiza trebala bi biti ili pod zemljom, ili na zaraznom, prokomentirala je inspektorica Šehović.

U Zavodu za javno zdravstvo TK uveli su dežurni info telefon, na koji građani mogu dobiti odgovore na sva pitanja vezana za javno zdravlje.

J. Šarac

INVENTIVNA, KREATIVNA I KULTURALNA OTVORENOST

Časopisi su suvremene kulturalne instance, a u boljim primjerima i kulturne institucije na osnovu čije uređivačke koncepcije, profila, kriterijuma i sadržaja – i dugo nakon što su prestali izlaziti – možemo rekonstruirati više nego li kulturni trenutak, čak jedno cjelovito vrijeme u svim njegovim bitnim odlikama.

U 2007. godini i četiri broja, na čak 1000 strana teksta i ilustracija, Časopis za književnost i kulturu RIJEČ.PIJEČ u Brčkom uspio se u osnovnim elementima konstituirati, situirati, osvijestiti, sebe oblikovati i demonstrirati kulturalnu samosvijest i duhovnu otvorenost koja prelazi granice Districta, BiH, ex-YU i zakoračiti u književni i kulturni prostor europskog kontinenta, što je, valja priznati, neuobičajeno visok, možemo slobodno reći, zavidan doseg.

Osim rečenog, časopis RIJEČ.PIJEČ pokazuje do koje mjere je stvarna potreba ljudi koji čine brčanski kulturni ambijent za glasilo ovog tipa. Ustvari, časopis dokazuje, koliko je potentan književni i kulturni krug u Brčkom koji je imao snage pokrenuti i izdavati časopis.

Nakon četiri broja vidimo kako časopis za književnost i kulturu RIJEČ.PIJEČ funkcioniše kao istinska vrijednosna instanca, institucija koja ima u vidu širi prostor koji joj se obraća. Tako uočavamo kako sve više književnih i kulturnih pojava tendira i gravitira Districtu Brčko kao stvarnom kulturnom središtu. U tom nivou biva očigledno i kako Brčko ima stvaran potencijal koji iz broja u broj ima što reći uporedo s prispjelim ostvarenjima i imenima, ma kako da su ista važna u kulturnoj suvremenosti.

Sociologija kulture ukazuje da su književna umjetnost, autor i literarne činjenice, kompleksno i duboko društveno uvjetovani. Sva složenost društvenih odnosa prenosi se do priče, romana, pjesme, eseja, dramskog teksta, tj. literarne činjenice kao jedi-

nice književno-umjetničkog postupka. Usporedivo je, jer se u još složenijem odnosu javljaju kulturne pojave i činjenice koje su orijentirane praćenjem književne umjetnosti, kao i kulture i umjetnosti općenito. Naime, rado, kao odrednicu kažemo da je *kultura jedina stvarna povijest čovječanstva*, imajući u vidu kako to što nije postvareno kao književna / umjetnička i kulturna činjenica, općenito, ne postoji ni u tragovima. Tako dolazimo do poimanja da je kultura sve što možemo vidjeti, ili su to kulturom življenja odmjereni fakti, makar iste zatjecali tek kao ruševine ili zgarista.

Časopis za književnost i kulturu RIJEČ.PIJEČ jeste institucionalizirani kulturni činitelj dominantno orijentiran na književnu umjetnost. Ta okolnost časopisu RIJEČ.PIJEČ daje još veći značaj. Zato je od izuzetnog značaja i veoma dragocjeno, što je glavni i odgovorni urednik časopisa Žarko Milenić, upravo, spisatelj takvog profila. Naime, svatko drugi, drukčije bi uređivao časopis jer je riječ o autorskom odnosu i mjeri uredničko-uređivačke odgovornosti i diskrecije, a moje skromno mišljenje je da nam je časopis RIJEČ.PIJEČ važan upravo ovakav kakav jeste. To je časopis otvorene koncepcije i živog inventivnog duha na način kako ga omogućavaju vizija i kriteriji pisca Žarka Milenića.

Dakako, svjesni smo, kako časopis RIJEČ.PIJEČ biva mjestom vrlo značajnog interakcijskog zbivanja i međusobnog prožimanja različitih umjetničkih i kulturnih činjenica, autorskih opredjeljenja, poetika i energija, oduhovljenja i estetskih vrijednosti koje nam svima, koji smo u doticaju s časopisom – umjetnički i kulturno – amalgamiraju i oplemenjuju, obogaćuju slijedeći inventivni zahvat i kreativni korak.

Možemo zapaziti kako je časopis za književnost i kulturu RIJEČ.PIJEČ pojava koja ima stvaran i progresivan razvoj iz broja u broj. Takvu pozitivnu tendenciju nije jednostavno održati jer uvijek postoji i zakono-

mjerna želja užeg kruga da se zatvori, što se može savladivati samo stalnim otvaranjem prema novom i drukčijem. Časopis je kulturna institucija, a kultura i umjetnost su humanistička komunikacija. Dakle, uredničko-uređivački i suradnički krug ljudi koje okuplja Časopis uistinu je djelatan i ima što reći u prostoru književne umjetnosti i kulturne suvremenosti kojoj se obraća.

Koncepcijska i uređivačka otvorenost Časopisa u sasvim određenoj mjeri postvaraju se i kao njegova revijalna odlika na jednoj strani, koja se u biti, na drugoj strani, postvaruje kao naglašen komunikacijski smisao između evidentnih kulturnih i umjetničkih razlika.

RIJEČ.PIJEČ broj 4. na 340 strana donosi 50 dragocjenih bibliografskih jedinica u rubrikama: SUVREMENA DANSKA POEZIJA, PROZA I PREVEDENA PROZA, POEZIJA I PREVEDENA POEZIJA, ESEJ, MLADA RIJEČ, POZORIŠTE / KAZALIŠTE, PRIKAZI, INTERVIEW, HRONIKA I BILJEŠKE O AUTORIMA.

Časopis RIJEČ.PIJEČ broj 4. interesantan je za svaki vid i nivo književne i kulturalne radoznalosti. Produžavajući svoje izlaženje časopis RIJEČ.PIJEČ biva sve značajnijom kulturnom instancom i institucijom i tako sve referentnijim prostorom za afirmiranje autora i njihovih uradaka. Zato će sve više onih, koji razumiju složenost društvenih odnosa i naših kulturnih prilika kao i vrijednost ovakvog angažiranja, biti uz časopis i na strani kontinuiteta njegovoga izlaženja.

Ponadajmo se da će časopis za književnost i kulturu RIJEČ.PIJEČ nastaviti svoj hod u smjeru koji je temeljito označila prva godina izlaženja. Sa Žarkom Milenićem kao glodulom i uz finansijsku podršku koju ima, časopis RIJEČ.PIJEČ jeste pouzdana opcija angažiranja za opću kulturnu i društvenu dobrobit.

Atif Kujundžić

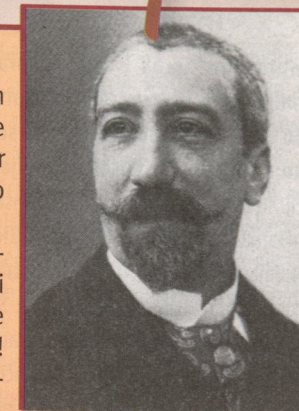

Iz života poznatih

FENIKS

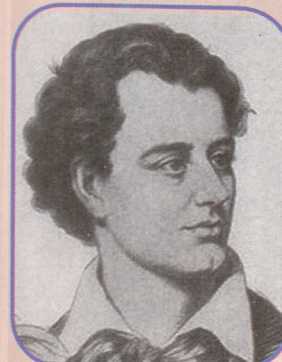
Genijalnost

U jednom društvu u kojem je bio prisutan i francuski pjesnik i romanopisac Antole France (1844. – 1924.) poveo se razgovor o piscima čije knjige ništa ne vrijede, iako su oni samo postali popularni. „Dobro, slažem se s vama da je to apsurdno“, primijetio je Antole, „ali, mislite li da nije potrebno umijeće da bi se prodale bezvrijedne knjige? Potrebno je itekako! Pa ti pisci su veliki genijalci, ali za – trgovinu!“

Paukova mreža

Starogrčki filozof Anakars (610. prije Krista), jedan od sedam grčkih mudraca, doznao je da se političar Solon jako muči kako bi načinio zakonik koji bi služio za bolje upravljanje Atenom, pa mu je rekao: „Zar ne znaš da su zakoni kao paukova mreža: oni hvataju samo male muhe, dok velike s lakoćom tu mrežu rastrgaju?“

SIVE OČI

George Gordon Byron, engleski književnik (1788. – 1824.), nipošto nije podnosio osobe sive boje očiju. „Vi ste još mladi“, govorio je jednom svom poznaniku, „i može vam koristiti ako me poslušate ne pouzdajte se nikada u osobu s očima sive boje!“ „Ali“, primijetio je poznanik, „i vi imate takve oči.“ „Baš zato! Koliko bi bolje bilo da mnoge osobe koje ja poznajem da su se držale tog pravila i kad sam ja bio u pitanju!“

STRAH

Kad je neko vojnika kako se grčevito drži za stup i kako se ukočio od straha prije bitke, britanski feldmaršal Bernard Montgomery (1887.–1976.) mu je prišao i rekao: „Mladiću, zar vas nije sram tako drhtati? Ja se, vidite, bojim najmanje kao i vi, samo to nikome ne pokazujem!“

Rugalice

Rimski kardinal Gasparo Carpegna (1625. – 1714.) bio je poznat kao izjeličica. Kada se jednom potužio svom prijatelju da mu se rimski puk ruga i da sastavlja rugalice na njegov račun, ovaj mu je odgovorio: „Eh, dragi moj, s porukom mora doći i grijeh, a s ruglom i rugalice.“

GLUPANI

Kada je prvi put postao član parlamenta, britanski državnik Winston Churchill (1874. – 1965.) već je na prvoj sjednici žestoko zagovarao projekt, koji mnogi nisu htjeli prihvatiti. Iznerviran takvim otporom, glasno je nazvao polovinu članova glupanima. Predsjedavajući je inzistirao da se Churchill odmah ispriča, što je on i učinio rekavši: „Povlačim riječi koje sam izrekao te izjavljujem da polovina članova nisu glupani!“

114 godina tradicije

projektiranje i proizvodnja
remont i održavanje
usluga

www.tzv-gredelj.com

Dani zdravstva Tuzlanske županije

U Tuzli su od 16. do 18. travnja održani Dani Tuzlanske županije, pod pokroviteljstvom Vlade Tuzlanske županije. Cilj manifestacije je doprinijeti povezivanju iskustava iz različitih struka i područja rada u svrhu očuvanja i unapređenja zdravlja i kvalitete života u urbanim i ruralnim sredinama. Kroz susrete sudionika i posjetitelja sajamske manifestacije napraviti će se iskorak s novim mogućnostima za zdravlje, kvalitetu života, poštivanje ljudskih prava i različitosti, iskorak budućnosti i održivom razvoju. „Ovo je prvi put u BiH da se organizira ovakva jedna manifestacija koja će biti jednim dijelom sajamskog karaktera, a drugim dijelom stručno edukativnog. Ideja je potekla još prošle godine, ali zbog nekih drugih razloga Sajam će se održati tek ove godine. S obzirom na rezultate koje postiže medicina na području Tuzlanske županije, ovakav jedan sajam je sigurno bio i potreban“, kazao je Ministar zdravstva Tuzlanske županije Asim Musić.

Cjelokupna manifestacija podrazumijeva i niz okruglih stolova na kojima će biti riječi o aktualnim problemima u zdravstvu na području BiH i iskustvima zdravstvenih sustava iz okruženja. „Naša želja je prikazati ono što smo uradili u sustavu zdravstva u proteklom razdoblju i prezentirati ulogu Zdravstvenog osiguranja u sustavu zdravstvene zaštite. Vrlo često naši klijenti, odnosno osiguranci nisu dobro informirani o svojim pravima i obvezama. Mi smo zato pozvali predstavnike poslodavaca kao ključne partnere, jer svi oni poslodavci koji ne osiguraju svoje zaposlenike dovodi u pitanju njihovo zdravlje“, kazala Šehzada Salihbašić, direktorica Zdravstvenog osiguranja Tuzlanske županije. Dodala je da je Zavod za zdravstveno osiguranje nekoliko puta govorilo o pravima, ali sada su osigurani i drugi promotivni materijali kako bi osiguranci dobili dokumente o pravima na esencijalne lijekove, pravima na banjsko liječenje, osiguranje. Jedan od ciljeva Dana zdravstva Tuzlanske županije je napraviti zajednički korak dalje u stvaranju gradova i mjesta s više zdravlja i zdravih osoba. Jedna od glavnih uloga zavoda za javno zdravstvo je prikazati misiju ovog zavoda. „Želimo pokazati da je Javno zdravstvo institucija koja prati zdravstvo općenito na području županije, te svih zdravstvenih institucija. Nama je veoma stalo da kvalitetnog bolničkog rada posebno na našem UKC Tuzla“, kazala je Vesna Ferković, direktorica Zavoda za javno zdravstvo. Svakako valja naglasiti da jedan od glavnih organizatora je UKC Tuzla. „Ovo je jedinstvena prilika da našim građanima damo više informacija o djelatnostima UKC Tuzla, ali ovo je i mjesto i prilika gdje predstavnici svih segmenata gdje svi zdravstveni radnici mogu iznijeti svoje prijedloge i primjedbe kako bi unaprijedili zdravstvenu zaštitu na našem području“, kazao je Elmir Čičkušić, medicinski direktor UKC Tuzla. Organizatori manifestacije su Ministarstvo zdravstva TŽ, Zavod za javno zdravstvo, Zavod zdravstvenog osiguranja, Liječnička komora TŽ i Sindikat radnika uposlenih u zdravstvu.

Maja Nikolić

U Tuzli svečano obilježen 17. travanj - Dan multipleskleroze

Uličnim maratonom „Korak u Tuzli - korak za multiplu“ obilježen je 17. travanj Dan multipleskleroze. Kao takav Dan multipleskleroze se obilježava samo na razini Tuzlanske županije. Tim povodom Tuzlu su posjetili i članovi grupe znanstvenika „Bosna“ iz Frankfurta, Amira i Benjamin Bieber, koji se bave humanitarnim radom kroz Grupu naučnika „Bosna“. Pored njih u Tuzli je boravio parok Štefan Kronung predstavnik humanitarnog društva katoličke zajednice „Malteser“ iz Njemačke. Njihov domaćin bila je predsjednica Udruženja multipleskleroze Tuzlanske županije dr. Verica Vukotić, dr. Osman Sinanović i njihovi članovi. Udruženje oboljelih od multipleskleroze u TŽ broji 250 članova, među oboljelih ima mnogo više. Multipleskleroza bolest je mladih ljudi, napada mladost, javlja se između 20 i 40 godine života. Je li to zbog stresa, koji utječe na sve ili zbog sve bolje dijagnostike koju imamo, broj oboljelih je sve veći. Cilj Udruženja je razbiti famu o ovoj bolesti o kojoj se malo zna. „To je jedno kronično degenerativno oboljenje nervnog sustava koje u različitim stupnjevima dovodi i do raznih stupanja invalidnosti. Nije zarazna niti nasljedna. Ljudi imaju predrasude, samu spoznaju o bolesti i bolesniku doživljavaju loše, a zapravo nisu upoznati s činjenicom da postoje različiti stupnjevi ove bolesti. Želimo razbiti predrasude i neznanje, a jedan od ciljeva je i

pomoći oboljelima da dožive socijalnu i društvenu rehabilitaciju i satisfakciju te shvate da postoje i oni stupnjevi u bolesti koji omogućavaju kvalitetan život“, kazala je dr. Verica Vukotić, oftamologinja. Pored maratona upriličen je i zabavni program, s bazaar bankom - prodajnim punktovima, a od grupe znanstvenika iz Frankfurta uručena je i vrijedna donacija. Radi se o 20 kompjutera, 12 invalidskih kolica, puno invalidskih pomagala, kancelarijskog pribora, te nova odjeća i obuća. „Imamo dva cilja, prvi je uspostavljanje znanstvenih projekata, a drugi je realizacija projekata vezanih za širenje suradnje između BiH i Njemačke. Do sada smo najviše radili s ratnim vojnim invalidima, demobiliziranim braniteljima kao i njihovim obiteljima. Kada

čovjek istražuje Bosnu i Hercegovinu ne može biti ravnodušan. Putem raznih projekata želimo pomoći koliko možemo, potrebno je povećati zanimanje njemačke javnosti za Bosnu i Hercegovinu. Bosna i Hercegovina je dio Europe tako da je ne možemo zanemariti.“

mariti“, rekao je dr. Benjamin Bieber. Humanitarno društvo katoličke zajednice „Malteser“ iz Njemačke je predstavio parok Štefan Kronung. „Cilj naše zajednice je pomoći onima kojima je pomoć neophodna. Radimo izvan granica Njemačke već duže vrijeme, želimo i dalje raditi u vašoj zemlji jer smo i mi, kao i kolege mišljenja da se o Bosni i Hercegovini u Njemačkoj sve manje govori. Također, želimo motivirati ljude da se uključe u rad udruženja koja pomažu ljudima“, kazao je parok Štefan Kronung. Članove Udruženja primio je i gradonačelnik Tuzle Jasmin Imamović koji je obećao svesrdnu pomoć u svim projektima i aktivnostima.

Maja Nikolić

Zdravlje

ZNATE LI...?

Kako usporiti starenje?

Postoje tri vrste starenja: Kronološko starenje (Odnos vaših godina i datuma rođenja), biološko starenje (određuje se uvidom u određene pokazatelje) i psihološko starenje (ovisno o shvaćanju).

Poznato je da je psihološko starenje povezanije s biološkim starenjem nego s kronološkim. Ako je vaše shvaćanje da vam je u svakom pogledu (tjelesno, emocionalno, duhovno i socijalno) sve bolje kako starite, tada starite u pozitivnom smislu.

Poznati biološki znakovi starosti uključuju krvni tlak, gustoća kostiju, regulaciju tjelesne temperature, imunološki sustav, toleranciju šećera, mišićnu masu i jakost, naboranost kože, imunološku funkciju i nove seksualne hormone. Ako želite usporiti, ili čak poboljšati ove biološke pokazatelje, tada je potrebno svakodnevno vježbati jednu ili više slijedećih stavki:

1. Promijenite vaše poglede na vrijeme. Ne žurite!
2. Priuštite si dovoljno sna.
3. Jedite svježiju i zdravu hranu.
4. Uzimajte dnevno najmanje dva multivitaminska pripravka s mineralima.
5. Vježbajte umne i tjelesne tehnike kao što su joga i tai-chi.
6. Vježbajte redovito.
7. Izbjegavajte toksine, uključujući toksičnu hranu, toksične emocije, toksične veze i izbjegavajte toksična okruženja.
8. Ne uznemiravajte se.
9. Gledajte na takozvane probleme kao na izazove.
10. Njegužite veze s voljenima.
11. Uvijek budite znatiželjni, posjedujte želju za znanjem i provodite vrijeme s djecom.

SAVJETI...

Uživaj u hrani!

Zajednički obrok s obitelji ili prijateljima najbolji je način uživanja u hrani. Zanimljivo je promatrati koje namirnice odabiru ljudi oko tebe.

Nabavljaj i pripremaj hranu zajedno s ukućanima. Druži se i uživaj u zajedničkim obrocima.

Pri kupovini namirnica provjeri što piše na deklaraciji. Obrati pozornost na sadržaj masti, šećera i energije.

Doručak je jako važan obrok u danu i nemoj ga preskočiti!

Našem tijelu potrebna je energija. Nakon jutarnjeg buđenja razina energije je niska i potrebno ju je obnoviti prije nego krenemo u novi dan.

Najbolja ulaznica u novi dan je doručak bogat ugljikohidratima koji se sastoji od tanjura žitnih pahuljica s mlijekom, peciva ili integralnog kruha sa sirom ili nareskom, voća ili voćnog soka.

Ne zaboravi na meso, perad, ribu, jaja i mahunarke

Barem dva obroka dnevno moraju sadržavati neku od navedenih namirnica. Tako ćeš osigurati dovoljan unos bjelancevina, željeza i nekih vitamina koji su neophodni za tvoj rast i razvoj.

Proizvode od žitarica, rižu ili krumpir jedi nekoliko puta dnevno

Većina ljudi ne jede dovoljno namirnica koje su bogate ugljikohidratima, kao što su žitarice, riža, integralna tjestenina ili integralni kruh. Ugljikohidrati su važan izvor energije i najmanje polovicu svakodnevne energije koju dobivamo putem hrane treba namiriti iz spomenutih namirnica.

Prilikom odabira namirnica, izaberi proizvode od punog zrna žitarica koje sadrže i prehrambena vlakna te neke minerale i vitamine.

Jedi voće i povrće uz svaki obrok. Osiguraj za sebe peticu!

Voće i povrće najvažnije su namirnice koje nam osiguravaju dovoljno vitamina, minerala i prehrambenih vlakana. Svakodnevno je potrebno pojesti barem pet porcija voća i povrća.

Na primjer: popij čašu voćnog soka za doručak, pojedij jabuku i bananu kao međuobrok te još dvije vrste povrća pojedij za ručak i večeru. Tako sebi daješ čistu peticu!

Svjetski dan zdravlja 2008.

Zaštite zdravlje od klimatskih promjena

Svjetski dan zdravlja 7. travnja 2008. godine usmjeren je na globalni problem koji se ni u Europi više ne može zanemarivati, a to je potreba zaštite zdravlja od štetnih posljedica klimatskih promjena.

Na Svjetski dan zdravlja 2008. zajednice i organizacije širom svijeta organizirale su aktivnosti da bi u javnosti podigli svijest i razumijevanje o zdravstvenim posljedicama klimatskih promjena, ukazano je na sve veću međuovisnost ova dva područja kao i na važnost reagiranja kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini.

Boje u našem životu – Faktori zdravlja

Boje nam uljepšavaju život, i po prirodi smo često više skloni jednoj boji od druge, no ono što je manje poznato jest mogućnost liječenja bojama te njihov utjecaj na naše raspoloženje i zdravlje. Kromoterapija, kako se naziva taj način liječenja, koristi se u Americi, Njemačkoj i Engleskoj čak i u industriji radi povećanja produktivnosti, u bolnicama da bi pomogla ozdravljenju, te u školama u svrhu bolje koncentracije učenika.

Američki znanstvenik John Ott, proučavajući biofizičke modifikacije uzrokovane svjetlosnim radijacijama, došao je do otkrića koje je znanstveno dokazano – kod artritisa (upala zglobova, kostobolja i reuma) dolazi do poboljšanja stanja ako prestanu nositi sunčane naočale, jer tada oči mogu prihvatiti svjetlosno zračenje u potpunosti, što je i te kako važno za biokemijske procese u organizmu.

Sunčane zrake apsorbirane putem očiju potiču rad hipofize, što rezultira endokrinom ravnotežom. Ako osobe koje pate od lupanja srca koriste plavu boju (ili

plavo svjetlo), dolazi do smirenja i normalizacije srčanog ritma. Pacijenti izloženi crvenom svjetlu postaju uznemireni, a ukoliko se radi o srčanim bolesnicima ili nervoznim osobama, čak se i njihov elektrokardiogram mijenja.

Svakodnevna svjetlost koja nas okružuje, boja odjeće, boja zidova u prostorijama u kojima živimo, noćna umjetna svjetlost, sve to djeluje štetno ili dobro – ovisno o kojoj se boji radi. Utvrđeno je da se kemijski sastav sline mijenja ovisno o tome je li osoba izložena svjetlosti ili se nalazi u mraku.

Najnovija istraživanja dokazuju da boje djeluju na čovjeka čak i u mraku. Da boje zrače, dokazuju pojedini slijepi ljudi koji dodiruju prstiju mogu prepoznati o kojoj se boji radi.

Pojedine biljke sadrže eterična ulja i supstance

određenih boja. Činjenica da se nalaze u našoj prehrani veoma je bitna za psihofizičko zdravlje. Previše jarke boje mogu izazvati glavobolju ili porast temperature. I u svakodnevnom govoru znamo koristiti izraz „boje koje budu oči“.

Francois Para, direktor Francuskog centra za boje, upozorava da su pomoću elektroencefalograma i elektrokardiograma već otkriveni poremećaji uzrokovani opažanjem boja.

Deset savjeta za zdraviji život

1. Spavajte redovito 7 – 8 sati
2. Doručkujte obavezno
3. Tjelesno se aktivirajte barem 30 minuta
4. Hranu podijelite u 5 obroka
5. Svaki dan jedite svježe voće i povrće
6. Izbjegavajte masne, slatke i slane obroke
7. Održavajte poželjnu tjelesnu težinu
8. Naučite se nositi sa stresom
9. Ne pušite cigarete
10. Izbjegavajte alkohol

Vi zaslužujete vrhunsku uslugu!

Volkswagen servis. Servis koji štedi vrijeme i novac.

U šta se možete pouzdati kada dovezete Vaše vozilo u naš Volkswagen servis:

- Uštedjet ćete nepotrebno vrijeme čekanja kod prijema za popravak tako što ćemo se temeljito pripremiti za Vaš dolazak u servisnu radionicu.
- Sve će teći prema Vašim željama. Kod prijema vozila očekuje Vas servisni savjetnik koji je spreman u dogovoreno vrijeme i zajedno s Vama donosi jasne dogovore.
- Svi dogovori su ispunjeni i Vaš servisni savjetnik će Vam objasniti provedene radove.

Vaš ovlašteni Volkswagen partner:
NIPEX, Tuzla, Tel.: 035 384 384

TRADICIJA I KVALITET U GRADITELJSTVU

GRAĐEVINARSTVO I GRAĐEVINSKA INDUSTRIJA D.D.

48260 KRIŽEVCI, ULICA KRALJA TOMISLAVA 45 TEL : (048) 279-300 FAX : (048) 279-333

www.radnik.hr e-mail: radnik@kc.htnet.hr

AUTO SERVIS SENKOVIĆ - ODŽAK
Prodaja i servis ŠKODA vozila
ul. Titova 108
tel. 031/761-552, 762-718; fax. 031/762-552
e-mail: autoservis-senkovic@tel.net.ba

Za sva vremena

ŽIVOTNO OSIGURANJE
MOĆNO A OBROČNO

CROATIA OSIGURANJE d.d.

tel: +387 39 839 100,
www.croatiaosiguranje.com, croatia-os.ljubuski@int.tel.hr

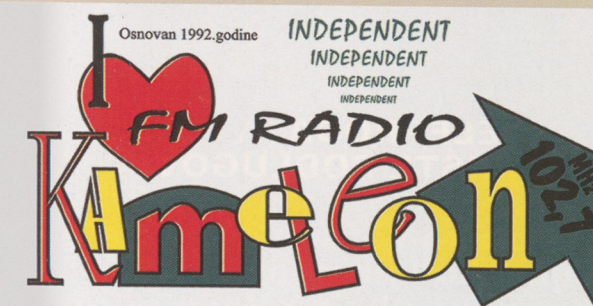

CVJEČARA FLORAMI

Vam nudi veliki izbor rasade, saksija, žardinijera, zemlje za cvijeće od 50 l, 20 l, 10 l, 6 l, 5 l, te zemlje u pakiranju od 1kg iz vlastite proizvodnje pod nazivom FLORATRES, rezanog cvijeća, lončanica, svijeća, lampinjona, lukovica svih vrsta, ruža sadnica i ukrasnog šiblja. Sve to možete nabaviti uz najpovoljnije cijene u gradu i dobiti stručne savjete. Vaše je samo da dodete na MALU PIJACU i da se uvjerite u našu ponudu. FRANJO BOSANKIĆ

Ul. Bukinjska br 60 • Tel. ++387-35-283-330 ; 061-13-10-13 • E-mail: stuhli@bih.net.ba

Marketing: 250-261, 250-262, 250-263 http://www.kameleon.delta.com.ba
Centrala: 250-055 (tel/fax) radio_kameleon@delta.com.ba

MOTEL ORION ORMANICA SREBRENİK

TEL. 035 650-035 061 143-337 VI. Mato Jurić

JAVNO PODUZEĆE
RADIO TELEVIZIJA
TUZLANSKOG
KANTONA

Digital foto laboratorij

FOTO ŽUNIĆ

Tuzla tel/fax 0038735254594
Tuzla 035257205
Tuzla 035251448
Gračanica 061772282
Tešanj 061251897
Doboj 053231554

Mobil 0038761135960
061142399

www.fotozunic.co.ba

e-mail zunic@inet.ba

RTV SLON TUZLA, BiH

TELEVIZIJA

SLON

extra

54. kanal UHF

89 MHz

+387 35 205 205
www.rtvslon.ba

PrintCom
GRAFIČKI INŽENJERING

75000 Tuzla, Mije Keroševića 20
Tel: +387 35 282 000, 281 751
Fax: +387 35 311 210
e-mail: printcom@bih.net.ba

PLIVA

Članica Barr grupe

PLIVA Hrvatska d.o.o. Predstavništvo u Bosni i Hercegovini

Trg heroja 10, 71000 Sarajevo

Tel.: + 387 33 72 35 35, Fax.: + 387 33 65 39 86

HOLDINA

TRGOVINA NAFTNIM DERIVATIMA

ŠIROKA MREŽA MALOPRODAJNIH OBJEKATA

- Kvalitetno gorivo svih vrsta
- Bogat izbor robe široke potrošnje

VELEPRODAJA SKLADIŠTE PODLUGOVI

- Dnevna isporuka naftnih derivata bez ograničenja u količinama
- Dostava loživog ulja na Vašu adresu

Azize Šaćirbegović 4b, 71 000 Sarajevo
tel.: 033 276 430 Fax: 033 658 616

Od svih banaka,
samo je jedna
moja banka

Znam zašto.

NLB Tuzlanska banka d.d., Tuzla
Maršala Tita 34, 75000 Tuzla
T: 035 / 259 259
F: 035 / 250 596 i 250 597
E: info@nlbtuzlanskabanka.ba

NLB Tuzlanska banka

ISSN 1840-1260

9 771840 126007